

Mario Cermenati

ΘΕΑΤΡΟΝ

In quo

Maximorum Christiani Orbis Pontificum

ARCHIATROS

PROSPER MANDOSIVS

NOBILIS ROMANVS

ORDINIS SANCTI STEPHANI EQVES

Spectandos exhibet.

ROMÆ,

Typis Francisci de Lazaris. M. DC. XCVI.

SVPERIORVM PERMISSV.

LECTORI.

OREM inter legendum semper tenui, omnia ea, quæ ad eruditionem spectant, ac ad librorum, authorumque cognitionem conducunt, colligere, & in schedis deferre. Genio namque versatili indulgens, horas sæpe sæpius aliquas in eruditissimis Medicorum Operibus impendere soleo, ex quibus vtilitatem, delectationem, doctrinamque percipere valeam. Medicinam etenim, plurimi iugiter feci cum cordatis viris, apud quos magnum sane habet Medicina pondus. Discrepat mea sententia ab illorum pessima, qui pessime de hac prænobili facultate sentiunt; & oppido ridiculi mihi videntur, ac praue morati, dum maledice nimis, contumeliosęque contra Medicinam, Medicosque omnes verba faciunt multa. Ignorant omnino, verum Medicinæ finem esse non sanare, cum hoc non sit perpetuo datum in potestate Medici, sed apposite facere ea, quæ ad sanitatem conducant. Cum itaque summo collegerim studio, quot quot inuenire potui Medicos, qui Pontificibus Summis a medelis extiterunt, Theatrum hoc composui, & foras, alphabetico ordine, emitto, rem gratam, vtilem, atque iucundam acturum confidens.

      fidens.

fidens. Accipe igitur, Lector, laborem meum, qualiscumque sit, & hos præstantissimos Medicos, variasque eorum notitias ne despicias. Sileant vero qui autumant, & garriunt seminsani obloquutores multi, obscuræ tantum conditionis, humillimæque sortis homines Medicinam facere, dum plane, & aperte in hoc Theatro fit omnibus notum, quot nobilissimi viri, maiorum laude, propriaque virtute, & doctrina commendatissimi, neque infimo, sed summo genere editi, Medicinam faciendo, Medicinam extulerunt, & illustrarunt: hinc insulsam, quam habent sententiam mutent. Quæ expiscari mihi datum fuit, ingenue do, da tu veniam, si in re quapiam deficere noscas; nec vlli nato præcluditur occasio aliquid addendi. Vestræ denique sint partes Sectatores Medicinæ, dum vobis exempla imitanda demonstro, me ab calumniatorum, inuidentium, aduersantiumque iaculis tueri. Neque obijciatis vestram in messem desudauisse; ex vestris namque, quod sciam, nullus hactenus simili scriptioni manus apposuit. Meum itaque Opus æqui bonique habeatis. Profecto patet, nullam personarum rationem, aut respectum, me induxisse ad scribendum. Hinc, quæ leuiter elucubraui, exactius diligentiæ vestræ prosequenda relinquo.

EGo infrascriptus legi Librum, cuius titulus *Theatrum &c.* eumque accurate consideraui, & examinaui, & non modo in eo nihil inueni, quod dogmatibus Fidei, bonisque moribus contrarium sit, sed vbique offendi profundæ eruditionis, & candoris ingenui indubia argumenta, quæ non modo Opus, sed nobilissimum etiam Authorem ita commendant, vt nobilibus viris in exemplum proponi mereatur, & incitamentum laudatissimæ industriæ. In cuius rei fidem &c. Hac die 9. Iulij 1696.

Guilielmus Lesleus.

Imprimatur,

Si videbitur Reuerendiss. P. Mag. Sac. Pal. Apost.

Sperellus Ep. Interamnen. Vicesg.

Imprimatur,

Fr. Paulinus Bernardinius Ord. Præd. Sac. Apost. Pal. Magister.

INDEX CHRONICVS SVMMORVM PONTIFICVM,

QVIBVS SVBIICIVNTVR EORVNDEM ARCHIATRI.

NICOLAVS I. Creatus anno Domini 858.

Vrsus.

MARTINVS II. dictus IV. 1281.

Hugo Atratus.

HONORIVS IV. 1285.

Thaddæus Florentinus.

NICOLAVS IV. 1288.

Simon a Cordo.

BONIFACIVS VIII. 1294.

Angelus Camers.

CLEMENS V. 1305.

Petrus Aichspadius.

IOANNES XXI. dictus XXII. 1316.

Dinus del Garbo.

Gentilis Gentilis.

VRBANVS V. 1362.

Guido de Cauliaco.

VR-

VRBANVS VI. 1378.

Franciscus Casinus.

INNOCENTIVS VII. 1404.

Ioannes Casinus.

IOANNES XXII. dictus XXIII. 1410.

Andreas Gamuccius.

MARTINVS V. 1417.

Andreas Gamuccius.

Franciscus Casinus.

EVGENIVS IV. 1431.

Ioannes Baptista Verallus.

Ludouicus Scarampus.

NICOLAVS V. 1447.

Bernardus Garzonius.

Laurentius Rouerella.

Simon Tebaldi.

CALIXTVS III. 1455.

Ioannes Serninus.

Simon Tebaldi.

PIVS II. 1458.

Ioannes Serninus.

PAVLVS II. 1464.

Christophorus Veronensis.

Iacobus Gottifredus.

Ioannes Burgius.

Sanctes Floccus.

Sebastianus Veteranus.

SIXTVS IV. 1471.

Benedictus de Nursia.

Honuphrius de Honuphrijs.

Ioannes Philippus de Lignamine.

INNOCENTIVS VIII. 1484.

Petrus Leonius.

ALEXANDER VI. 1492.

Alexander de Espinosa.

Gaspar Torrella.

Petrus Pintor.

PIVS III. 1503.

Antonius Buoninsegni.

Antonius Petrutius.

IVLIVS II. 1503.

Gaspar Torrella.

Horatius Lancillottus.

Ioannes Bodier.

Scipio Lancillottus.

LEO X. 1513.

Angelus Leoninus.

Archangelus Tuti.

Bartholomæus de Pisis.

Bernardinus Speronius.

Clementius Clementinus.

Ferdinandus Siculus.

Franciscus Dandinus.

Hieronymus Sessa.

HA-

HADRIANVS VI. 1522.

Ioannes Antracinus.

CLEMENS VII. 1523.

Andreas Cibbo.

Andreas Turinus.

Bartholomaeus de Pisis

Franciscus Dandinus.

Ioannes Gamuccius.

Matthæus Curtius.

Paulus Iouius.

PAVLVS III. 1534.

Alphonsus Ferrus.

Andreas Cibbo.

Andreas Turinus.

Iacobus Bonacossus.

Ioannes Franciscus Emanuelis.

Siluius Zeffiri.

Thomas Cadimustus.

Tiberius Palella.

IVLIVS III. 1550.

Augustinus Ricchi.

Balduinus de Balduinis.

Bartholomæus Maggius.

Franciscus Frigimelica.

Hippolytus Saluianus.

Ioannes Baptista Cananus.

MARCELLVS II. 1555.

Franciscus Columbus.

PAVLVS IV. 1555.

Hieronymus Seſſa.

PIVS IV. 1559.

Franciſcus Gymnaſius.

Ioannes Andreas Bianchi.

Petrus Antonius Contugius.

Pompeius Barba.

Simon Paſqua.

PIVS V. 1566.

Auguſtinus Baglioni.

Ioannes Franciſcus Marenci.

Modeſtinus Caſſinus.

Placidus Fuſcus.

GREGORIVS XIII. 1572.

Alexander Traianus Petronius.

Conſtantius Varolius.

Franciſcus Antracinus.

Ioannes Baptiſta Seriuſtius.

SIXTVS V. 1585.

Andreas Baccius.

Antonius Portus.

Caſtor Durantes.

Eliſeus Calcagni.

Ioannes Zecchius.

VRBANVS VII. 1590.

Demetrius Caneuarius.

GREGORIVS XIV. 1590.

Ro-

Rodulphus Siluestrius.

INNOCENTIVS IX. 1591.

Innocentius Balduccius.

CLEMENS VIII. 1592.

Hieronymus Cordella.

Hieronymus Prouenzalis.

Hieronymus Rubeus.

Iacobus Bonauentura.

Ioannes Zecchius.

Ioffredus Gambarana.

Iulius de Angelis.

Michael Mercatus.

Nicolaus Masinus.

Rodulphus Siluestrius.

Sigismundus Brumanus.

LEO XI. 1605.

Innocentius Balduccius.

PAVLVS V. 1605.

Cinthius Clemens.

Pompeius Caimus.

Victorius Merolli.

GREGORIVS XV. 1621.

Bernardinus Castellanus.

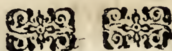
Pompeius Caimus.

Vincentius Alsarius Crucius.

VRBANVS VIII. 1623.

Ioannes Iacobus Baldinus.

Iulius Mancinus.
Siluester Collicola.
Thaddæus Collicola.
INNOCENTIVS X. 1644.
Baldus Baldi.
Gabriel de Fonseca.
Ioannes Iacobus Baldinus.
Ioannes Tiracorda.
Iulius Cæsar Marsella.
Paulus Zacchias.
ALEXANDER VII. 1655.
Ioannes Iacobus Baldinus.
Matthias Naldius.
CLEMENS IX. 1667.
Benedictus Rita.
CLEMENS X. 1670.
Floridus Saluatorius.
INNOCENTIVS XI. 1676.
Franciscus Santuccius.
Ioannes Maria Lancisius.
ALEXANDER VIII. 1689.
Romulus Spezioli.
INNOCENTIVS XII. 1691.
Lucas Tozzius.
Marcellus Malpighius.

ΘΕΑΤΡΟΝ

In quo

Maximorum Christiani Orbis Pontificum

ARCHIATROS

PROSPER MANDOSIVS

NOBILIS ROMANVS

ORDINIS SANCTI STEPHANI EQVES

Spectandos exhibet.

LEXANDER DE ESPINOSA, Italus, Romanus, e Castilia tamen oriundus, Alexandri VI. Pont. Max. Medicus, vt in Catalogo Medicorum Romani Collegij testatur, pag. mihi 105. Enituit porro Alexander multæ doctrinæ vir, & promouendæ salutis hominum cupidissimus, excellenti præditus ingenio, alijsque dotibus optimo Medico necessarijs, nulli Medicorum inferior.

Familia de Espinosa non immerito nobilitatis

tis prærogatiua gloriatur, & Alexander fuit maritus nobilissimæ fœminæ, sororis nempe Dominici, ac Andreæ de Iacobatijs, ille S. R. E. Cardinalis præstantissimus, hic Papæ Vicarius Generalis in Vrbe præclarus, vti refert Baldus Baldi in Opere inscripto Discorso Apologetico del vero Opobalsamo Orientale pag. 106.

ALEXANDER TRAIANVS PETRONIVS, Italus, e Ciuitate Castellana, nobilis Medicus, Philosophusque, qui medendi arte ita præstabat, vt paucos haberet pares, superiorem fortasse neminem. Medicinam egregie faciendo, salutem ægris, gloriam sibi, famam patriæ, heredibus diuitias comparauit abunde. Cum Diuo Ignatio Loiola magnum vsum, amicitiamque contraxit, & in huius Sancti Vita exarata elegantissime a Io: Petro Maffeio memoratur Lib. 3. Cap. 7. & Cap. 14. Stomacho aliquando cum laboraret grauissime Ignatius, ex nimio videlicet hepatis calore, peruersa curatione eo adductus erat, vt vltimum adesse discrimen omnes intelligerent. Patres itaque consilio habito, Alexandrum Petronium extemplo acciri iubent. Is vt aspexit Ignatium, genusque, & ordinem male adhibitæ medicinæ cognouit, summaque indi-

indignatione, prioris Medici inſcitiam plane coarguit, & ad rem medicamentis rite adhibitis, Sanctus Pater priſtinam valetudinem breui recepit. Ad Alexandrum vero ægrotum viſendi cauſa cum adijſſet Ignatius, quamquam alieno tum tempore, tamen pro familiaritate a domeſticis introductus, occluſis feneſtris in lectulo quieſcentem inuenit, & ex tenebris ratus hominem ſopori ſe ſe dediſſe, ſuſpenſo veſtigio tacitus adrepens, puluino ſenſim aſſedit, ac nihilominus Alexander e ſomno excitatus, & repente vxorem inclamans, quis nouus hic ſplendor, quæ tanta, inquit, lux cubiculum complet? At illa ſimpliciter, id quod erat, vnum Ignatium introiſſe reſpondit. Tum Alexander vir grauis, & prudens, non dubio argumento Ignatij ſanctitatem interpretatus, ex eo die illum tamquam humano faſtigio celſiorem, magis magisque ſuſpexit. Petrus Caſtellus in Opuſculo de Abuſu Phlebotomiæ, pag. 95. Alexandrum vocat inſignem virum, & in medica arte exercitatiſſimum, præclariſſimumque Gregorij XIII. Pont. Max. Medicum, & in Epiſtola prima de Helleboro pag. 4. eruditiſſimum, & ſuo tempore nulli doctrina ſecundum. Marſilius Cagnatus in Commentario de Romani Aeris Salu-

lubritate, Alexander Petronius, inquit, præter cætera ingenij monumenta, quibus de humano genere meritus eſt, inter Medicos primas omnium calculis obtinuit. At Alexander ſcriptis magis ſuis, quam cuiusquam eſt oratione illuſtris. Edidit vti legitur apud Io: Anton. Vander Linden Lib. 1. de Scriptis Medicis, ac Florauantem Martinellum in Opere Roma ex ethnica ſacra, cap. 13. pag. mihi 422. 434.

De Victu Romanorum, & de Sanitate tuenda lib. quinque, ad Gregorium XIII. Pont. Opt. Max. His acceſſere libelli duo de Aluo ſine medicamentis mollienda. Romæ. In Aedibus Populi Romani. 1581. in fol. Eoſdem poſtea, in italicum ſermonem translatos a Baſilio Parauicino, euulgauit Dominicus Baſa impreſſor Romanus in 4. anno 1592.

Propoſita, ſeu Aphoriſ. Medicinales CXLIX. Venetijs. Apud Bernardinum Venetum 1535. *in* 8.

De morbo Gallico lib. 7. Extant tomo 2. Operis de Morbo Gallico, pag. 1. Venetijs, apud Iordanum Zilettum. 1566. in fol.

De Aqua Tiberina. Ad Iulium III. Pont. Max. Romæ. 1552. *in* 8.

Dialogus de Re Medica. Ad Chriſtophorum Madrutium Principem Tridentinum, & Cardinalem.

ualem. Romæ. Apud Valerium Doricum. MDLXI. in 4.

Petroniam hanc familiam Romæ firmatam, cognationibus, affinitatibus, fortunæque bonis claram, clariorem æque reddiderunt inter alios

Hyacinthus Petronius, Ordinis Prædicatorum doctissimus alumnus, Sacri Palatij Apostolici Magister, euectus a Gregorio XV. ad Melphitensem Ecclesiam, & ab Vrbano VIII. Supremi Inquisitoris in Regno Neapolitano Præfectura decoratus. Conuentum Ordinis Prædicatorum in Ciuitate Melphitensi fundauit, cui redditus perpetuos attribuit. Scripsit, ediditque in lucem Commentaria in Logicam & Physicam Aristotelis. Librum Summularum. De Necessitate præconuersionis aquæ in vinum in confectione Sanguinis Christi. Celebratur a Vincentio Maria Fontana in Syllabo Magistrorum Sac. Palat. Apost. pag. 155. ac in Opere de Romana Prouincia Ord. Prædicatorum, pag. 325. 344. 362. A Ferdinando Vghello, in Italia Sacra, Tom. 1. col. 990. Ego quoque tractaui olim de eo in mea Bibliotheca Romana, Vol. 1. Centuria 5. n. marg. 28.

Hieronymus Petronius a Gregorio XIII. ex Archipresbytero Cathedralis Ciuitatis Castel-

lanæ ad Interamnensem Episcopatum assumptus, quam Ecclesiam, optimi prudentisque Pastoris fama rexit. De eo laudatus Vghellus in Italia Sacra, Tom. 1. col. 830. Franciscus Angelonus, Historia di Terni, par. 2. pag. 189. Dominicus Mazzocchius, Veio Difeso, par. 2. pag. 37.

Petrus Petronius, vtriusque Signaturæ Referendarius, qui inclaruit inter pijssimos illos, ac præstantes quinquaginta viros, fundatores anno 1593. Congregationis Beatæ Mariæ in Cælum Assumptæ in Domo Professa Romana Ecclesiæ Nominis Iesu. Petri mentionem fecit Iosephus Carpanus in libro, cuius titulus, Racconto della Erettione, & Instituto della Congregatione de' Nobili sotto il titolo dell' Assunta nella Casa Professa delli Padri della Compagnia di Giesù di Roma.

Lucas Antonius Petronius, Eques Ordinis S. Ioannis Baptistæ Hierosolymitani, magnæ expectationis iuuenis, cum maxime ad summam laudem efflorescceret immatura morte denatus.

Hieronymus huius Equitis germanus frater, viuit Basilicæ Apostolorum Principis Canonicus, qui prælo dedit Orationem de Christi Domini in Cælum Ascensu habitam in Sacello

Pon-

Pontificum Quirinali, pridie Kal. Iunij 1685.

Franciscus Maria alter germanus frater, Comitis titulo insignitus fulget.

ALFONSVS FERRVS, Italus, Neapolitanus, publicus in patria Chirurgiæ Lector, ac teste Nicolao Toppio in Bibliotheca Neapolitana, pag. 9. Pauli III. Sum. Pont. Medicus. At in Lib. 1. de Scriptis Medicis Io: Anton. Vander Linden dicitur huius Pontificis Chirurgus Primarius. Cui credendum? Cui vis. De sententia non grauabor, nec conquerar. Verum vt se se res habeat, fuit sane Alphonsus acri præditus ingenio, totus ad bonas artes, totusque ad Medicinæ studia se contulit, & Romæ Anatomiam singulari omnium plausu exercuit, & in Romana Vniuersitate docuit. Scripsit ex relatis a supradictis Authoribus.

De Scopletorum, seu Archibusorum vulneribus lib. tres. Corollarium de Scopleti, ac similium tormentorum puluere. De Caruncula, siue Callo, quæ ceruici vesicæ innascuntur Opusculum. Lugduni. Apud Matth. Bonhom. 1559. in 4. Antuerpiæ. Apud Arnoldum Coninx 1583. in 4. cum alijs. Tiguri. Apud Gesneros. 1555. in fol. cum Chirurgiæ Scriptoribus.

De Morbo Gallico, Ligni Sancti natura, vsu-

que multiplici lib. quatuor. Extant tom. 1. pag. 347. Operis de Morbo Gallico. Venetijs, apud Iordanum Zilettum. 1566. in fol.

De Ligni Sancti multiplici medicina. Parisijs. 1542. in 12.

ANDREAS BACCIVS, Italus, Elpidianus, Romanusque Ciuis, Medicus, atque Philoſophus celeberrimus, omniſcius, & politiſſimus vir, quem Medicum claruiſſe Sixti V. Pont. Max. nullum mihi dubitandi locum relinquunt Antonius Poſſeuinus in Bibliotheca Selecta, Tom. 2. Lib. 12. Cap. 65. Auguſtinus Oldoinus in libro ms. mihi dono dato, in quo collegit partim italice, partim latine Scriptores permultos Italiæ; doctus etenim hic meus amicus, a ſtudijs nunquam feriatus, plurima volumina confecerat, ad ingens exarandum Opus de Scriptoribus Italis omnibus. Carolus Cartharius, ſumma neceſſitudine mihi coniunctus, in Opere nondum edito, ſed ſatis noto, inſcripto Athenæum Romanum. Ab obliuionis iniuria ſuum profecto Andreas nomen vindicauit, in Romano Theatro tum medendo, tum ſcribendo, tum profitendo, eiusque famam eruditiſſimæ ipſius lucubrationes per vniuerſum propagarunt. Ianus Nicius Erythræus in Pinacotheca prima, Imag. 79.

ſum-

ſummis etiam laudibus Baccium exornauit, ſed modulo conſueto, bene primum, mox peſſime illi dicendo. Verum enim vero parum Erythræo credendum, facile namque in omnes inuehitur, omniumque fere famam poſt nonnullas laudes vehementer lædere ſtuduit. Nouiſſime honorifice de Andrea locutus eſt Natalis Medaglia in lib. attitulato, Memorie Iſtoriche della Città di Cluana, detta oggi Terra di S. Elpidio, euulgauitque Andreæ Opuſculum, quod latebat, prænotatum.

L' Origine dell' Antica Città di Cluana, che hoggi è la nobil Terra di S. Elpidio. In Macerata. Per gli Heredi del Pannelli. 1692. in 4.

Alia tanti viri Opera, ex citatis Authoribus, & ex Io. Anton. Vander Linden de Scriptis Medicis hæc ſunt.

Del Teuere libri tre, ne' quali ſi tratta della natura, e bontà dell' Acque, e ſpecialmente del Teuere, e dell' Acque antiche di Roma, del Nilo, del Pò, dell' Arno, ed altri Fonti, e Fiumi del Mondo. Dell' vſo dell' Acque, e del beuere in freſco con neui, con ghiaccio, e con Salnitro. D lle inondationi, e de rimedij, che gli antichi Romani fecero, e che oggidì ſi poſſan fare in queſta, e in ogni altra inondatione. All' Illuſtriſſ. Senato, & Inclito Popolo Romano. In Venetia M. D. LXXVI. in 4.

Di-

Discorso dell' Acque Albule, Bagni di Cesare Augusto à Tiuoli. Dell' Acque di S. Giouanni à Capo di Boue nuouamente venute in luce. Dell' Acetose presso à Roma, e dell' Acque di Anticoli. Con alcune regole necessarie per vsar bene ogni Acqua di Bagno. In Roma. Per gli Heredi di Antonio Blado, Stampatori Camerali. 1567. in 4.

Delle dodici Gioie, che risplendeuano nella Veste Sacra del Sommo Sacerdote.

De Thermis Lib. septem. Opus locupletissimum, non solum Medicis necessarium, verum etiam studiosis variarum rerum naturæ perutile. In quo agitur de vniuersa Aquarum natura, deque earum differentijs omnibus, ac mistionibus cum terris, cum ignibus, cum metallis. De terrestris ignis natura noua tractatio. De Fontibus, Fluminibus, Lacubus, de Balneis totius Orbis, & de methodo medendi per Balneas: deque lauationum simul atque exercitationum institutis in admirandis Romanorum Thermis. Venetijs, apud Vincentium Valgrisium. 1571. & 1588. in fol. In hac recentiori omissæ sunt figuræ. *Romæ. Apud Iacobum Mascardum. 1622. in fol.*

De Balneis Oppidi Bergomatis Transcheri. Seorsim cum consimilis argumenti libris. Bergomi 1583. in 4.

De Naturali Vinorum Historia, de Vinis

Ita-

Italiæ, & de Conuiuijs Antiquorum Libri septem. Accessit de Factitijs, ac Ceruisiis, deque Rheni, Galliæ, Hispaniæ, & de totius Europæ Vinis, & de omni Vinorum vsu Compendiaria Tractatio. Ad Amplissimum S. R. E. Card. Ascanium Columnam. Romæ. Ex Typographia Nicolai Mutij. M. D. XCVII. in fol. Francofurti. Apud Nicol. Steinum. 1607. in fol.

De Gemmis, ac Lapidibus pretiosis, eorumque viribus, & vsu Tractatus. Italica lingua conscriptus, in Latinum vero sermonem conuersus, vtilissimisque annotationibus, & obseruationibus auctior redditus a Vvolfango Gabelchouero. Franco furti, apud Matthiam Beckerum. 1603. in 8. Apud Io. Dauidem Zumerum 1643. in 8.

De Magna Bestia Alce, eiusque proprietatibus liber. Factus latinus ex italico ab eodem Gabelchouero. Sturgardiæ. 1598. in 8.

De Cornu Monocerotis liber. Ex italico, latinitate donatus ab Andrea Marino, & Venetijs. 1566. in 4. editus; deinde a Gabelchouero æque latinus redditus. Sturgardiæ. 1598. in 8.

De Venenis, & Antidotis προλεγόμενα, *seu communia præcepta ad humanam vitam tuendam saluberrima. In quibus definitiua methodus Veneno-*

venorum proponitur per genera, ac differentias suas, partes, & passiones, præseruandi modum, & communia ad eorum curationem antidota complectens. De Canis Rabiosi morsu, & eius curatione. Romæ. Apud Vincentium Accoltum. 1586. *in* 4.

Tabula simplicium Medicamentorum. Romæ. Apud Iosephum de Angelis. 1577. *in* 4.

Epistola ad Marcum Oddum De Dignitate Theriacæ. Et altera ad Antonium Portum, quænam ratio sit Viperinæ carnis in Theriaca. Vtraque extat cum Opere Marci Oddi De componendis Medicamentis, & aliorum diiudicandis. Patauij, apud Paulum Meiettum. 1583. in 4.

Non semel de Andrea Baccio æque meminit Philippus Maria Boninus in Opere, Il Teuere Incatenato, eo quia Baccij sententiæ discrepant a sententijs Bonini in aliquibus de Tiberi fluuio. Eiusdem Baccij quoque laudes non tacuit Franciscus Martius in Historia Tiburtina, lib. sesto, pag. mihi 175.

ANDREAS CIBBO, Italus, Perusinus, illustri familia natus, Artium, ac Medicinæ Doctor præstantissimus, prudentia, morum elegantia, ac eruditione carus omnibus; hinc in Medicum Pontificium delectus. Cæsar Crispol-

Criſpoltus in Opere Perugia Auguſta, lib. 3. pag. 335. ſcribit *Andrea Cibbo leſſe molti anni Medicina nello ſtudio di Perugia, & eſſercitò con sì chiaro nome, e graue autorità quell'arte eccellentiſſima, che chiamato in Roma da Clemente Settimo con gran ſtipendio, & entrata annua per ſe, e ſuoi heredi, ſi trattenne a quella Corte. Fu anco accettiſſimo al Sommo Pontefice Paolo Terzo Farneſe, il quale nel viaggio, che fece a Nizza di Prouenza, lo volle appreſſo di ſe, e nell'abboccamento del Papa con l'Imperatore Carlo Quinto, & il Re Franceſco Primo di Francia, egli ſolo fù eletto ad aſſiſtere al conuito fatto a quei gran potentati. Morì in Perugia nel 1576. dell'età ſua ottantatre, e fù con ſolenne pompa ripoſto nella Chieſa Cattedrale.*

Auguſtinus Oldoinus in Athenæo Auguſto, pag. 143. meminit Hieronymi Cibbo Peruſini, Cauſidici, & Poetæ ſua ætate clari, tenaciſſimæ memoriæ, & exquiſita omnium ſcientiarum cognitione locupletis.

Haud pauci etiam huius familiæ viri, Equeſtris Ordinis inſignia adepti ſunt.

Prætermittendus minime eſt Maurus Cibbo Peruſinus, Eremita Camaldulenſis, virtutum omnium ſobole, & vitæ perfectione præ-

clarus, qui religiosæ obseruantiæ zelotes eximius, sui Ordinis habenas plus semel sapientissime rexit, & quem laudibus extulit laudatus Cæsar Crispoltus, in laudata Perusia Augusta, lib. 2. pag. 208.

ANDREAS GAMVCCIVS, Italus, Geminianensis, Medicus Ioannis XXII. dicti XXIII. necnon Martini III. dicti V. Summorum Pontificum, ex relatis a Ioanne Vincentio Coppi, de patria optime merito, in Opere Huomini Illustri Sangemignanesi, pag. 192.

Hæc Gamuccia familia illustres admodum peperit viros, ob virtutes, multis decoratos honoribus, vt euidentissime constat ex Historia S. Gemignani eiusdem Coppi, edita Florentiæ anno 1695. apud Cæsarem, & Franciscum Bindi. Inter alios præcipue inclaruit Beatus Michael Gamuccius, Eremita Augustinianus, qui Christi causam contra infideles agens, Martyrium compleuit, palo ab illis enecatus; palus vero momento efflorescens, & Martyrium gloriosum reddidit, in ipso ætatis flore, anno 1526.

ANDREAS TVRINVS, Italus, Pisciensis, Philosophiæ, atque Medicinæ excellentia celebratur. Vt habeo ex Ioan. Anton. Vander Linden lib. 1. de Scriptis Medicis, Physicus

cus fuit Clementis VII. & Pauli III. Summorum Pontificum. Insignes habuit Andreas, ac plurimas controuersias de re medica cum doctissimis Medicis, Curtio nempe, Manardo, Brissotto, Montisiano, & alijs. Eius Opera edita fuere Romæ, apud Hieronymum de Cartularijs 1545. in fol. quorum Index est, vt sequitur.

Epistola ad Matthæum Curtium de loco incidendæ venæ in pleuritide.

Liber de Sanguinis missione in pleuritide contra aduersarium, & Brissottum, & Manardum.

Responsiones libello Matthæi Curtij de sanguinis missione in pleuritide.

De Embrocha, siue irrigatione contra Medicos Florentinos.

De Causis Dierum Criticorum contra excellentissimum virum Hieronymum Fracastorium.

De Bonitate Aquarum, Fontium, & Cisternæ.

An in fluxu muliebri, & sanguinis aquosi superflui menstrualis competant vere prouocantia vrinam.

An in omni febre putrida competat phlebotomia.

Epistola ad Clementem VII. de Cœna, & Prandio.

Quæstio excellentissimi Dini Florentini de Cœna, & Prandio, numquam antea impressa.

Seorsim æque extant.

Defensio contra Marcum Antonium Montisianum Geminianensem, quod non in omni febre putrida conueniat missio sanguinis. Romæ. Apud Hieronymum de Cartularijs 1549. *in fol.*

De Curatione Pleuritidis per venæ sectionem. Addita est doctissima eiusdem *Epistola ad Matthæum Cursium.* Addiecta insuper eiusdem *de Cœna, & Prandio vtilis Disceptatio. Lugduni. Apud Michaelem Parmanterium.* 1597. *in* 4.

Hippocratis, & Galeni Defensio de causis dierum criticorum, aduersus Hieronymum Fracastorium. Bononiæ 1543. *in* 4.

De Embrocha noua, seu Duecia artificiali, qua vtuntur Florentini ad varios morbos. Lugduni. Apud Michaelem Parmanterium. 1537. *in* 4.

Responsiones contra Matthæum Curtium, de vena in pleuritide secanda. Bononiæ, 1543. *in* 4.

Medica Disceptatiuncula aduersus opinionem Matthæi Curtij de Cœna, & Prandio. Parisiis. Apud Ascentium. 1535. *in* 8.

Tractant insuper de Andrea Turino, An-

dreas

dreas Tiraquellus in Medicorum per alphabetum Nomenclatura, pag. mihi 124. Andreas Baccius in Opere del Teuere, lib. 2. pag. 209. Lepidissimam, argutamque sermocinationem Turini factam cum Paulo Papa III. (fabulabatur etenim cum hoc Pontifice familiaritate summa) lectu, scituq: dignam denarrat Ludouicus Domenichi in Opere inscripto Facetie, lib. 4. pag. mihi 216. quam legere non pigeat.

Nobilem hanc præterea Turinam familiam illustrarunt Balthassar Turinus, Iuris prudentia in Patauina Academia clarus, sub Paulo II. in Poloniam Apostolicæ Sedis Nuncius, sub Sixto IV. eodem munere functus in Pannonia, regnante Matthia Coruino, quo flagitante Sirmiensis Episcopus fulsit, & ibidem defunctus est. In Ecclesia maiori Pisciensi honorario hoc cœnotaphio decoratur.

BALTHASSARI TVRINO DOMINICI FILIO
SERIMIENSI IN PANNONIA
EPISCOPO.
PAVLI II. SVM. PONT.
IN POLONIÆ GLESIÆ
ET PRVSIÆ REGNIS
AD ANIMOS ILLORVM REGVM
CONTRA TVRCAS
CÆTEROSQVE
CHRISTIANI NOMINIS HOSTES
CON-

CONFIRMANDOS
ALIISQVE MAGNIS DE REBVS
BIS LEGATO.
SIXTIQVE PONT. IV. IVSSV
AD MATTHIAM CORVINVM
PANNONIÆ REGEM
EODEM LEGATIONIS MVNERE
FVNCTO
ET IN EO MORTVO.
PETRVS TVRINVS PROPATRVO P.
VIXIT ANN. XLVI. OBIIT ANNO
M.CCCCLXXXI. MENSE MARTII.

Balthassar iunior Turinus, Leonis X. Datarius, ac Clementis VII. a Secretis, qui mortalitatem expleuit sub Paulo III. Cameræ Apostolicæ Clericus. In eodem templo hoc epitaphio exornatur.

BALTHASSARI TVRINO
LEONIS X. PONT. MAX.
A SVPPLICVM LIBELLIS
DATARIO
CLEMENTIS VII.
IN OBEVNDIS REBVS GRAVISSIMIS
NVNCIO
PAVLI III. CAMERÆ APOST. VII. VIRO.
ANIMI INTEGRITATE
MORVM ELEGANTIA
ET LIBERALITATE SPLENDIDISSIMO.
IVLIVS TVRINVS FRATRIS FILIVS
PATRVO PIENTISSIMO

PO-

POSVIT.
VIXIT AN. LVII. MEN. VII. DIES XX.
OBIIT ANNO M. D. XLIII. ID. OCTOBRIS.

Laurentius Turinus Patriæ Præpositus, qui abdicata Præpositura ad fauorem Andreæ germani fratris, Romam profectus, Vtriusque Signaturæ Referendarius factus, pluribus muneribus egregie functus in Curia, pluribusque Ecclesiasticæ ditionis vrbibus Præfectus datus, Flaminiæ etiam Prolegatus claruit, mortuus tandem anno 1.592.

De his videndus Ferdinandus Vghellus in Italia Sacra, Tom. 9. in Appendice.

ANGELVS CAMERINENSIS, Italus ex patria sui cognominis, cuius facta mentio est ab Augustino Oldoino in laudato volumine ms. hisce verbis, *Angelus Camerinensis, Doctor Medicus absolutissimus, qui magna prosperitate Medicinam fecit, & per annos plures, magno auditorum ne dum plausu, sed fructu docuit. Excelluit Bonifacij Papæ VIII. Medicus, morum modestia, & vitæ temperantia Pontifici gratissimus, teste Angelo Benigno Camerinensi in manuscripto libro Virorum suæ patriæ illustrium, quem habeo. Elaborauit Angelus*

De Regimine præseruationis a peste lib. 1.

De Præseruatione a venenis lib. 1.

Tra-

Tractat de hoc Medico Ludouicus Iacobillus quoque in Catalogo Scriptorum Prouinciæ Vmbriæ, pag. 42. & alij apud eundem.

ANGELVS LEONINVS, Italus, Nobilis Tiburtinus, elegantibus literis excultus; Philoſophis, ac Medicis inſtituendum, erudiendumque ſe dedit, ea quidem ingenij præſtantia, vt optimus Philoſophus, Medicusque fuerit habitus, nec non, vti refert Andreas Baccius in Opere de Thermis, lib. 5. cap. 10. pag. mihi 266. Leonis X. Pont. Max. Medicus, Archiepiſcopusque Turritanus effulſerit.

Ex hac Familia (alijs omiſſis) prodiere Camillus Leoninus, Angeli nepos, Epiſcopus Tiburtinus, Prolegatus Auenionenſis, Legatusque ad Ludouicum XII. Galliæ Regem, ſumma apud omnes exiſtimatione illuſtris.

Vincentius Leoninus, Angeli frater germanus, Prætorianorum Equitum apud Summos Pontifices Julium II. Leonem X. Adrianum VI. Clementemque VII. Tribunus.

Vitam viuit in præſentia Ioannes Franciſcus Leoninus, qui honeſtiſſimum illum in Romana Aula, eorum ordinem tenet, qui a referendis ſupplicibus libellis, Referendarij appellantur.

Si alia cupis luſtrare poteris Ferdinandum

Vghel·

Vghellum in Italia Sacra, tom. 1. col. 221. Gasparem Aluerum in Opere, Roma in ogni stato, par. 2. pag. 93. Michaelem Iustinianum in libro De' Vescoui, e de' Gouernatori di Tiuoli, pag. 58. Bonauenturam Theulum, in volumine prænotato, Apparato Minorico della Prouincia di Roma, lib. 5. cap. 17.

ANTONIVS BVONINSEGNI, Italus Nobilis Senensis, inter viros Philosophia, Medicinaque præstabiles ab Isidoro Vgurgerio Azzolino in Opere, Le Pompe Sanesi, Par. 1. Tit. 17. pag. 524. commemoratus, eximiusque Pij III. Pont. Max. Medicus dictus. Plurimum apud omnes existimatione valuit, ac perpetuæ gloriæ memoriam sua virtute consecutus est.

Permulti sane illustrissimi ex hac familia viri alij sunt orti: enumerantur præ ceteris ab eodem Vgurgerio

Franciscus Philosophiæ, & Medicinæ Doctor magni nominis.

Antonius alter, Leonis X. familiaris, atque sub Adriano VI. Protonotarius Apostolicus de numero participantium.

Spinellus, Beati Ioannis Columbini, Ordinis Iesuatorum fundatoris discipulus non degener, mirificæ namque austeritatis, absti-

E nen-

nentiæ, & doctrinæ laude illuxit, vitæque innocentiam studiosissime coluit, vitamque cum sanctimoniæ fama felicissime suæ Religionis Generalis conclusit.

Thomas, Ordinis Prædicatorum Theologus insignis, & librorum author.

Hilarius eiusdem Ordinis, Græcarum literarum eruditione ornatus, poeta, & orator præclarus.

Iacobus, poeta æque haud infimæ notæ.

Hieronymus, politioris literaturæ cultor, & carminum artifex egregius, linguæque Etruscæ peritissimus.

Franciscus alter, qui Musas omnes propitias habuit, & familiares, quemque laudatum etiam inuenies in Opere, Le Glorie de gl' Incogniti, pag. 149.

Bernardinus, Iuris vtriusque Consultissimus, qui Lucensem, Nolanamque Præturam gessit, & Legationes rite obiuit, ac annos triginta Ius Ciuile summo cum præconio Senis publice interpretatus est.

Persius, Flauius, Ioannes Maria, & Ioannes Baptista strenui porro Milites extiterunt.

Hanc prosapiam nonnulli cohonestarunt æque Equites Aurati, & Ordinis Sancti Ioannis Baptistæ Hierosolymitani, nec non Ordinis S. Stephani.

AN-

ANTONIVS PETRVTIVS, Italus . . . . . . Philosophiæ, & Medicinæ Doctor suo æuo excellentissimus, celebratus a Baldo Baldi in libro, cuius titulus, Discorso Apologetico del vero Opobalsamo Orientale, pag. 107. atque, vt in volumine Statutorum Collegij Medicorum Vrbis, pag. mihi 105. Pij III. Pont. Max. Medicus fuisit.

ANTONIVS PORTVS, Italus, Firmanus, Romanusque Ciuis, stirpis honestissimæ, Medica, & Philosophica insignitus Laurea. Tantum doctrinæ præstantia profecit, vt Romam cum venisset, statim in pretio fuerit habitus, Medicusque Sixti V. Sum. Pont. enituerit, Pontifici admodum carus. Ingentes heredibus opes, propria virtute acquisitas reliquit. Scripsit

De Peste lib. 3. De Morbillis lib. 1. Romæ. Apud Dominicum Basam. 1589. in 4. Hæc est editio diligenter emendata, & aucta.

Est Antonij mentio in lib. 1. De Scriptis Medicis Io: Anton. Vander Linden. In libro Statutorum Medicorum Collegij almæ Vrbis, pag. mihi 108. In secundo tomo Epistolarum, & Consultationum Medicinalium Horatij Augenij adest Responsum Antonio Porto datum, pag. 559. Baldus Baldi laudauit Anto-

nium in Opere, Discorso Apologetico del vero Opobalsamo Orientale, pag. 107.

Tres fleuit Antonius, magnæ spei filios, immature nimis raptos, quorum memoria in Ecclesia Lateranensi visitur, hac proloquente inscriptione.

D. O. M.
BERNARDINO PORTO
HVIVS ECCLESIÆ CANONICO
VTRIVSQ. SIGNAT. REF.
ABBREVIATORI PARCI MAIORIS
PROTONOTARIO APOST. PARTICIP.
QVI
AB IPSA PVERITIA
MAGNVM PIETATIS ET RELIGIONIS
ALIARVMQVE VIRTVTVM
OMNIBVS SPECIMEN DEDIT.
CVM AD MAIORA PROPERARET
MORTE PRÆVENTVS EST.
ALEXANDRO PORTO VIRO STRENVO
ET ÆCONOMICA LAVDE
IN PRIMIS ORNATO.
FABIO PORTO ADOLESCENTI BONÆ SPEI
ET HVMANIORIBVS LITTERIS
ERVDITO.
ANTONIVS PORTVS PATRITIVS FIRMANVS
ET ROMANVS CIVIS
PATER MOESTISSIMVS
DVLCISSIMIS FILIIS POSVIT.
VIXIT BERNARDINVS AN. XLII. MENS. II.
DIES XXIII. OBIIT VII. KAL. SEPTEMB.
MDCXVI.

MDCXVI.
VIXIT ALEXANDER
AN. XL. MENS. II. DIES XIX.
OBIIT ID. FEBRVARII EIVSDEM ANNI.
VIXIT FABIVS AN.XVII. MENS.III.DIES XXI.
OBIIT X. KAL. MAII
MDLXXIX.

ARCHANGELVS TVTI, Italus, Nobilis Senensis, suauissimis præditus moribus, in quo præter doctrinam virtutes permultæ resplenduerunt. Genio indulgens, Philosophiæ, & Medicinæ deditus, vtramque lauream honorificentissime obtinuit, ac tale in medicando sapientiæ specimen dedit, vt Leo X. Pont. Max. in proprium Medicum delegerit. Plures honoris gradus emensus fuit, vti legere poteris in Opere Isidori Vgurgieri, nempe, Le Pompe Sanesi, Par. 1. Tit. 17. pag. 524.

Archangelus auus fuit Iulij Tuti Abbatis, omni virtutum, disciplinarumque genere illustris, Latinæ, Græcæque linguæ peritissimus, ac Theologi eximij, qui Congregationis Clauorum Senis, in Diui Georgij Templo author pijssimus extitit. De eo pariter laudatus Vgurgerius, Tit. 14. pag. 383. In prædicta Ecclesia S. Georgij sepultus Iulius, sequenti elogio commendatur.

IV-

IVLIO TVTO ABBATI
OMNI VIRTVTVM
DISCIPLINARVMQ. GENERE
PRÆDITO.
LINGVÆ LATINÆ ET GRÆCÆ
PERITISSIMO.
THEOLOGO EXIMIO.
CONGREGATIONIS CLAVORVM
IN DIVI GEORGII
AVTHORI.
SENIS DEFVNCTO
SVÆ ÆTATIS ANNO LVII.
FVLVIVS TVTVS
PATRVVS EIVS AMANTISSIMVS
MONVMENTVM HOC EREXIT.
ANNO DOMINI MDLXXXXIV.
IDIB. IANVARII.

Prodijt etiam ex hac familia Benedictus Tuti, Monachus Congregationis Montis Oliueti, Abbas S. Gregorij de Vrbe, ab Alexandro VI. Pont. Max. electus Præceptor Romæ S. Spiritus: ita docent Vgurgerius, Tit. 9. pag. 229. & Gaſpar Aluerus in Opere, Della Roma in ogni ſtato, par. 2. pag. 263.

AVGVSTINVS BAGLIONI, Italus, Alexandrinus, Medicus præcipuus, multiplici virtutum ſobole nobilis. Rei medicæ ita ſe ſe applicuit, eoque exiſtimationis peruenit, vt magnum fuerit adeptus nomen, magnamque

que gloriam. A Pio V. Pont.Max. inter Beatos venerato, vt sibi esset a medelis sponte accitus fuit, a quo demum a corporum curatione, ad animarum curam, Episcopus creatus, Alexandrinæ Sedi promotus est. Ex Ferdinando Vghello in Italia Sacra, Tom. 4. col. 460. & Iuliano Porta, in libro, cuius est apographon, Eroi Alessandrini, pag. 254.

Produxit etiam hæc familia teste eodem Iuliano Porta, pag. 165. & 188. Manfredum Baglioni, qui admodum in via literarum processerat, Musis gratus, Theologusque celebris. Literas humaniores publicè cum plausu professus, nonnulla elucubrauit Opera, prosa, & carmine, scilicet Odarum, & Hymnorum ad imitationem Horatij volumen. Annotationes in varios authores. In Persium poetam Interpretationes. Dominicæ Orationis Expositionem.

Paulum Baglioni strenuissimum militem, Copiarumque ductorem, rerum gerendarum peritia præcellentem. Quantus ideo, qualisque Paulus fuerit, permulta eius facinora pro Hispaniarum Rege gesta, & a Iuliano enarrata, nec non honorum gradus, quos conscendit, luculenter ostendunt.

AVGVSTINVS RICCHI, Iulij III. Sum. Pont.

Pont. Medicus, vti clare apparet ex quadam Epiſtola Honorati Faſcitelli Iſerniensis, Monachi Caſinenſis, mox Inſulanenſis Epiſcopi ad Petrum Aretinum, quæ Epiſtola legitur in Volumine prænotato, Libro ſecondo delle Lettere ſcritte al Sig. Pietro Aretino, pag. mihi 399. Neque alia ad me huius notitia, memoriaque defluxit; autumo tamen egregium fuiſſe Medicum, ob amicitiam quam cum doctiſſimis viris habebat, nec non quia, teſte Io: Anton. Vander Linden in Appendice de ſcriptis Medicis, Multos Galeni libros tranſtulit: omnes vero ad exemplaria Græca contulit, Annotationes adiecit, quæ excuſæ ſunt Venetijs apud Ioannem Varæum in 8.

ALDVINVS DE BALDVINIS, Italus, Piſanus, ſeu verius de Terra Bargæ, nobili loco natus. Lectiſſimum hunc, ac celeberrimum Philoſophum, & Medicum, in Diuinis Literis æque verſatum, Iulij III. Medicum fuiſſe teſtatur Carolus Cartharius in in Syllabo Aduocatorum Sacri Conſiſtorij, pag. 205. Epiſcopum deinde Marianenſem, mox Auerſanum floruiſſe conſtat, & Ferdinan-

nandus Vghellus de eo tractat in Italia Sacra, Tom. 1. col 556. Tom. 4. col 1397. Interfuit Balduinus Tridentino Concilio, memoraturque a Michaele Iustiniano in Indice primo Tridentinæ Synodi, atq: a Sfortia Pallauicino in eiusdem Concilij Historia, par. 2. lib. 9. cap. 13. n. 5.

Emicuit hæc familia iugiter viris litteris claris, & armis.

BALDVS BALDI, Italus, Florentinus, florentissimus profecto Medicus, Romana, Ciuitate donatus, ac in Romana Vniuersitate Lector insignis, mox Canonicatu Liberianæ Basilicæ exornatus, *qui cum ad id honoris, & commodi peruenisset* (sunt verba Iani Nicij Erythræi in Pinacotheca 3. Imag. 62.) *quo non altius vota Medicorum ascendunt, nimirum vt Summi Pontificis Medicus fieret* (idest Innocentij X.) *non ita multos post menses est mortuus, morbi cuiusdam malignitate, cui non potuit obsisti, ex eo, vt tum erat fama, contracti, quod noua illi vitæ ratio fuerat ineunda, & vetus cui assueuerat, relinquenda. Necesse enim erat ei, qui certum vitæ genus sequebatur, quotidie ad medias noctes euigilare, & cœnare, & interdiu, vespere iam apparente, prandere, atque alia insuper incom-*

 moda

moda, quæ fert Aulæ subire. Magna erat apud Medicos suos æquales doctrinæ, & ingenij existimatione, ac laude, & eximie ab omnibus laudabatur. Alia scribit Erythræus, solito tamen modulo, quæ videre, si lubet, poteris. Joannes Benedictus Sinibaldus in lib. 3. Geneanthropeiæ, Tract. 1. Cap. 17. col. mihi 349. ait *Baldus ex Vrbis Medicis Coriphæis vnus, prudentia, ac doctrina multiplex, in Romano Archigymnasio Practicæ Medicinæ Professor, omnium, & meo in primis calculo celeberrimus, disertissimus.* In lib. 2. Epistolarum Medicinalium Iulij Cæsaris Benedicti a Guelfalione legitur Epistola 2. Baldo inscripta. In Volumine Statutorum Collegij Medicorum Vrbis habetur pariter Baldi mentio, pag. mihi 114. De eo etiam Carolus Cartharius cum encomio tractat in Athenæo Romano. Varia scripsit Baldus, & edidit, quorum è numero hæc sunt relata a Jo. Anton. Vander Linden lib. 1. De Scriptis Medicis. A Leone Allatio in Apibus Vrbanis. A Joanne Cinello in Opusculo, prænotato Bibliotheca Volante, Scanzia 4. nec non Scanzia 7. atque in Historia Scriptorum Florentinorum, quam erudite elucubrauit, sed ineditam adhuc custodit, quamuis etiam atque etiam expetitam.

Prælectio de Contagione pestifera. Romæ. Apud Guillelmum Facciottum. 1631. in 4.

Disquisitio Iatro-Physica ad Textum 23. Hippocr. de Aere, Aquis, & Locis, num in eo legi debeat χολωδέστατον, *an* θολωδέστατον, *idest biliosissimum, vel turbidissimum, in qua de Calculorum causis, ac de Aquis Tiberis bonitate strictim disseritur, & Quæstio de maiori nunc, quam præterito seculo Calculosorum in Vrbe frequentia elucidatur. Romæ. Apud Ludouicum Grignanum. 1637. in 4.*

De Loco affecto in Pleuritide Disceptationes. Ac Renati Moreau de eadem re Epistola exegesica. Parisiis. Apud Sebastianum Cramoisy. 1640. in 8. Romæ Apud Franciscum Caballum. 1643. in 8.

Relatione del Miracolo insigne, operato in Roma per intercessione di S. Filippo Neri alli 5. di Gennaro 1644. Romæ eodem anno in 4.

Hæc quæ sequuntur editioni parata habebat, nempe.

Historiam Morbi, & Anatomicam obseruationem circa corpus, & cadauer Cardinalis Beuilacquæ, cum multis dubÿs inde enatis.

Lectiones Academicas de Venenis.

Post Baldi mortem prodijt Opus cum hoc titulo.

Del vero Opobalsamo Orientale : Discorso Apologetico dell'Illustriss. Sig. Baldo Baldi, Medico di N. S. Papa Innocentio X. Dato in luce da i Signori Antonio Manfredi, e Vincenzo Panutio, Aromatarij. In Roma. Appresso Vitale Mascardi. in 4. 1646.

Habuit Baldus decertationem literariam de loco affecto in Pleuritide aduersus Ioannem Manelphum, propugnante Baldi opinionem Renato Moreau. In Libro Epistolarum Gabrielis Naudæi leguntur duæ Epistolæ ad Baldum, & sunt 35. & 64.

BARTHOLOMÆVS MAGGIVS, Italus, Bononiensis, Philosophus ac Medicus sapientissimus, officiosus, & diligens, Iulij III. Sum. Pont. a medelis. Audi Augustinum Oldoinum in laudato volumine ms. apud me. *Bartolomeo Maggi Bolognese, Medico, e Filosofo, Lettore di Chirurgia nella sua patria. Fù de più celebri Medici dell'età sua, ed amicissimo di Gio. Maria del Monte, il quale fù Cardinale, e poi Papa, e chiamossi Giulio Terzo; onde diuenuto Pontefice, incontinente dichiarò suo Medico il Maggi, e lo fece venire a Roma, riceuendolo con molta confidenza, e stima. Ma l'aria di Roma non confacendosi a Bartolomeo, ammalossi, che però gli*

con-

conuenne prestamente per risanarsi, fare ritorno alla patria, doue morì l'anno 1552. *Fu sepelito in S. Francesco con il seguente Epitafio.*

D. O. M.
BARTHOLOMÆO MAGGIO BONON.
PHILOSOPHO AC MEDICO PRÆCLARO;
CVIVS
MIRA VIRTVTVM FACVLTAS
IVLIO III. PONT. MAX.
HENRICO GALLIARVM REGI
TOTIQVE ORBI NOTISSIMA FVERAT
QVI
VIXIT AN. LXXV. MENS. VII. D. XXII.
OBIIT VII. CAL. APRILIS.
IOAN. BAPT. MAGGIVS FRATRI B. M. P.
M. D. LII.

Scripsit Bartolomæus.

De Sclopetorum, & Bombardarum vulnerum curatione lib. Bononiæ. Apud Bartholomæum Bonardum. 1552. *in* 4. & cum Chirurgia, seu de Chirurgiæ Scriptoribus a Gesnero editis, pag. 243.

De eo tractant Io. Anton. Vander Linden lib. 1. De Scriptis Medicis. Ioan. Nicolaus Paschalis Alidosius in Opere titulum exhibente, I Dottori Bolognesi di Teologia, Filosophia, Medicina, ed Arti Liberali, pag. 35. aliudque Bartholomæi Opus nominat, videlicet.

Com-

Inter ceteros ex familia Maggia præfulsit Alexander Maggius, Nobilis Bononiensis, Vtriusq. Signaturæ Referendarius doctissimus, eruditissimusque, sub Cardinali Bonifacio Beuilacqua, Perusijs primum, tum Piceni Prolegatus, de quò si plura requiris, videas Ianum Nicium Erythræum in Pinacotheca 2. Imag. 63. Interim perlege sepulchralem eiusdem inscriptionem, quæ visitur Romæ in Ecclesia S. Mariæ, vulgo del Popolo, sub Colle Hortulorum, coniuncta Portæ Flaminiæ. Legitur etiam apud Gasparem Aluerum in Opere Roma in ogni stato, par. 2. pag. 8.

D: O. M.
ALEXANDRO MAGGIO PATRITIO BONON.
MORVM GRAVITATE
ET INNOCENTIA CONSPICVO
PRÆTER INSIGNEM
IN VTRIVSQ. IVRIS PRVDENTIÆ
LAVDE PRÆSTANTIAM
OMNIS POLITIORIS DOCTRINÆ
COGNITIONE
ORNATISSIMO.
QVI BONONIÆ ET MACERATÆ
PVBLICE PLVRES ANNOS PROFESSVS
MOX BONIFACII CARD. BEVILACQVÆ
IN FAMILIA
VTRIVSQ. SIGNATVRÆ REFERENDARIVS
DIV

DIV ROMANA IN VRBE FLORVIT
INDE PERVSIÆ ET VMBRIÆ
EIVSDEM CARDINALIS PROLEGATVS.
MIRVM
ERVDITIONIS VIGILANTIÆ
INTEGRITATIS
SPECIMEN DEDIT.
FANI FORTVNÆ VRBEM
PARI VIRTVTE REXIT.
DEMVM IN VRBEM REVERSVS
VARIIS IN CONGREGATIONIBVS
PROBI DOCTIQVE VIRI MVNERE
EGREGIE PERFVNCTVS
IN IPSO HONORVM LIMINE
IMMATVRA EST MORTE PRÆREPTVS.
IDEM BONIFACIVS CARD. BEVILACQVA
AMICO INCOMPARABILI
IOANNES MAGGIVS FRATRI DVLCISSIMO
PP.

BARTHOLOMÆVS, natione Italus, patria Piſanus, DE PISIS itaque cognominatus, rei medicæ ſolers, qui præceptorem habuiſſe gloriabatur Petrum Leonium Spoletinum. Extitit liquido multæ experientiæ, atque doctrinæ vir, ac Leonis X. Pont. Max. Medicus. Scientiam ſummo ſtudio, & labore conſecutam, palam vt omnibus faceret, aduerſariorumque obtrectationes compeſceret, qui Medicinæ, ceterarumque bonarum artium promulgabant ignarum, edidit.

Epi-

Epitomam Medicinæ Theoricæ, & Practicæ. Florentiæ. Apud S. Iacobum de Ripolis in 4. Caret impressionis anno, impressorisque nomine.

Cum Medicinæ professor esset in Romano Archigymnasio controuersiam præsertim habuit cum Hieronymo de Eugubio Medico, in eodem æque Archigymnasio Lectore, quamobrem prælo dedit librum alium, cuius titulus est.

Bartholomæi Physici, Serui Papæ Apologia, vel quorundam a se dictorum, & a Hieronymo de Eugubio concurrente suo impugnatorum Defensio, siue Purgatio, & Dictorum eius in eundem Retorsio, vel Improbatio, cum apta expositione, vel clara declaratione illorum Auicennæ verborum, quorum fuit contentio, & altercatio. Romæ. Per Stephanum Bullireti. Anno 1519. Die 12. Decembris in 4. In principio libri narrat controuersiæ historiam lectu, scituque dignam.

Tractat de eo Carolus Cartharius in Athenæo Romano.

BENEDICTVS, Italus, a patria DE NVRSIA cognominatus, diligentissimus Philosophiæ Sectator, & Medicus non ignobilis, quem Sixti IV. Sum. Pont. Medicum fuisse

ma-

manifeſtum fecit Ludouicus Jacobillus in Scriptorum Prouinciæ Vmbriæ Catalogo, pag. 73. Nominis ſui memoriam poſteritati Benedictus reliquit ſcribendo

De Conſeruatione Sanitatis librum. Romæ. an. 1575. Apud Philippum de Lignamine in 4. Ioan. Anton. Vander Linden vero dicit Romæ 1490.

BENEDICTVS RITA, Italus, Leoniſſanus, Medicinæ plurimum gnarus, cui inerat acris ingenij vis, animi candor, morum facilitas amabilis, & prudens comitas. Exquiſita in medendo diligentia diu Romæ vſus, cunctis acceptum ſe præbuit, & Lecturam in Athenæo Romano obtinuit. Dum nominis ſui famam ſapienter ſolicitaret in dies, ad Petri ſolium euectus Iulius S. R. E. Cardinalis Roſpiglioſius ſub Clementis IX. nomine, huius ſummi Pontificis Medicus declaratus fuit. Omnia ſane amoris ſigna humaniſſimus, beneficusque Pontifex Benedicto tribuit.

De eo eſt mentio in libro Statutorum Collegij Medicorum Almæ Vrbis, pag. mihi 114. Iulius Cæſar Benedictus a Guelfalione inſcripſit Benedicto Epiſtolam quintam libri primi, Epiſtolamque quintam libri ſecundi Operis

G Epi-

Epistolarum Medicinalium. In Opusculo Descriptionis Archigymnasij Romanæ Sapientiæ legitur Benedicti

Oratio, quam habuit in eodem Archigymnasio coram Alexandro VII.

Nestor Rita, Benedicti germanus frater, Legum peritia insignis, eiusdem Papæ Clementis IX. Auditor claruit, ac Basilicæ Apostolorum Principis Canonicus, Archiepiscopusque Sebastæ, qui senio confectus, cæcusque factus die quadam seu per infortunium, seu mentis deficientia se de fenestra præcipitauit.

BERNARDINVS CASTELLANVS, Italus, ex Carcaris, Diœcesis Albensis, Romana Ciuitate donatus, Laurentij Castellani germanus frater, Laurentij scilicet Medici primarij, qui ad Anatomen, Chirurgiamque exercendam se se eo conatu contulit, vt ipso peritior in Vrbe nemo sua tempestate repertus fuerit. Bernardinus itaque doctissimi fratris exemplo, eiusdem vestigijs inhærens, Medicinæ sedulo operam dedit, atque Philosophiæ; & cum scientissimi, optimique Medici nomen meruisset, a principibus Aulæ Romanæ viris adhibitus fuit, omnibus carus. Tandem Gregorij XV. Pont. Max. Medicus eni-

enituit, tanto ingenio, iudicio, & prudentia, vt eum plenus humanitatis Pontifex, facultatibus, & honoribus auxerit. Prosper Martianus dicauit Bernardino Opus attitulatum, Apologeticus Liber in tres partes diuisus, quæ sunt Expositio, Annotatio, & Antiparalogysmus &c. Abraham Bzouius ei quoque nuncupauit librum sub hac epigraphe, Nomenclator Sanctorum professione Medicorum. Bernardino æque scripsit Consilium Hieronymus Mercurialis, quod est 20. Tom. 4. Consil. Medic.

Joannes Andreas, Bernardini pariter germanus frater, dignus haberi promeruit, qui inter Vtriusque Signaturæ Referendarios, ac inter Canonicos Basilicæ Sancti Petri recenseretur. In Ecclesia S. Saluatoris in Lauro, prope portam lateralem, Joan. Andreæ sepulchrum cum hac inscriptione spectatur.

D. O. M.
IOANNI ANDREÆ CASTELLANO
EX CARCARIS DIOECESIS ALBENSIS
VATICANÆ BASILICÆ CANONICO
VTRIVSQVE SIGNATVRÆ REFERENDARIO
BENEFICENTIA INTEGRITATE IVSTITIA
TER MAXIMO:
NATIO PICENA DONATARIA ET HERES
POSVIT.

BERNARDINVS SPERONIVS, Italus, Patauinus, Doctor Medicus, & in Academia Patauina Professor absolutissimus; à Leone X. Pont. Max. ad propriæ valetudinis custodiam accersitur. Angelus Portenarius in Opere Della Felicità di Padoua, Libro settimo, Cap. 6. sic de eo scribit. *Bernardino Speroni è stato Medico di tanta scienza, e di tanta celebrità, che mentre egli leggeua in questa Academia, Papa Leone X. lo elesse per suo Medico, dal quale fù molto honorato, & arricchito. Morì nel* 1528.

Illustrauit perbelle hanc familiam etiam Speronus Speronius, Leoni X. quoque gratissimus, vir non minus eloquentiæ, ac omnigenæ doctrinæ gloria, quam morum disciplina, & rerum gerendarum solertia cumulatissimus, qui memoriam sui tot præclaris exaratis operibus, posteris commendauit, multipliciter a doctis omnibus commendatus. Fuse promeritis laudibus extollitur a Iacobo Philippo Tomasino, in Elogijs Illustrium Virorum, par. 1. pag. 86. De eo tractat æque Iacobus Gaddius, Vol. 2. de Scriptoribus, pag. 379.

BERNARDVS GARZONIVS, Italus, Venetus, e Bononia oriundus, Philosophiæ, Medicæque doctrinæ insignibus honestatus.

Pu-

publicè Bononiæ docuit, ac tandem Nicolai V. Pont. Max. Medicus obijt.

Ex Joanne Nicolao Paſchali Alidoſio in volumine ſub hoc titulo, I Dottori Bologneſi di Teologia, Filoſofia, Medicina, ed Arti Liberali, pag. 29. Vis eiuſdem verba? En dabo. *Bernardo di Giouanni Garzoni da Venetia, e d'origine Bologneſe, e a nel Collegio di Filoſofia, e di Medicina. Fu Lettore di Medicina a hora di Nona, e doppo Nona, di Prattica di Medicina la ſera, e poi di Filoſofia morale i giorni feſtiui, e di Medicina all' ordinario della mattina fin' all' anno 1448. L'anno 1454. morì di peſte in Roma, eſſendo Medico del Papa &c.*

ASTOR DVRANTES, Italus, Gualdenſis, Ciuitate Romana donatus, Petri Dilecti Durantis Iuris conſultiſſimi, multæque eruditionis, & Operibus euulgatis clari, filius non degener, quippe qui doctiſſimus, & ipſe Caſtor, peritiſſimus Medicus, & Poeta floruit. Sixti V. Pont. Max. præſtantiſſimus Medicus emicans, iugiter ſtudijs addictus, plura elucubrauit, pluraque formis dedit notiſsimus Orbi. In Bibliotheca Vmbriæ,

briæ Ludouici Jacobilli, pag. 82. ſequentia, adnotantur Opera, nempe

Theſaurus Sanitatis, & de natura ciborum. multoties editus.

Sanazarium imitatus cecinit

Il Parto della Vergine. In Roma. Per Gio: Battiſta Caualieri. 1518. in 8.

Tranſtulit

Libros 4. Aeneidorum Virgilij carmine rythmico.

Herbario nuouo: elegantibus carminibus decoratum Opus, non ſemel typis datum, & nouiſſime Venetijs. 1684. in fol. apud Joan. Jacobum Hertz.

Theatrum Plantarum, Animalium, Piſcium, & Petrarum. In fol. Venetijs. anno 1636, & alibi.

Alia Opuſcula poſt eius mortem, quæ accidit circa annum 1590. impreſſa fuerunt. Denaſcitur Viterbij, & in Eccleſia Minoritarum ſepelitur, teſte Bonauentura Theulo, in libro, qui inſcribitur, Apparato Minorico della Prouincia di Roma, pag. 57. Illum audi. *Nell' vſcire dalla Sacreſtia vi ſtà la ſepoltura di Caſtore Durante, che fù Medico molto ſtimato di Siſto Quinto Sommo Pontefice, huomo virtuoſo, e celeberrimo, ma ſenza Epitaffio, che pur degnamente gli conueniua.*

Eiuſ-

Eiuſdem etiam memoriam celebrant Hippolytus Marraccius in Bibliotheca Mariana, par. 1. Joannes Baglionus in Opere, Le Vite de' Pittori, Scultori, & Architetti, pag. 394. Joan. Ant. Vander Linden meminit etiam de eo, nec non Operis

De Bonitate, & Vitio Alimentorum Centuria. In qua continentur fere omnia, quæ ad rectam victus rationem instituendam, & tuendam valetudinem pertinent. Piſauri. Apud Heredes Bartholomæi Cæſani. 1595. in 4.

Carolus Cartharius in Athenæo Romano affirmat Caſtorem eminenter profeſſum fuiſſe in Romano Literarum Emporio.

Caſtoris vxor fuit Hortenſia Ruſcona, Nobilis Romana, vti aſſeritur in Herbario, pag. mihi 264. Ex ea ſuſcepit

Octauium, qui non minori quam pater doctrinarum eruditione coruſcans, lepidiſſime, & perdocte elaborauit Opus inſcriptum, Combattimento dell' Huomo con gl' Inimici dell' Humana Natura. Arie Diuote, le quali contengono in ſe la maniera di cantar con grazia l'imitazione delle parole, & il modo di ſcriuere paſſaggi, & altri affetti. Præterea librum alium celeberrimum, cuius titulus, Il Prencipe Virtuoſo. Apud famigeratiſsimum

An-

Antonium Magliabechi seruatur aliud Octauij mss. Opus, prænotatum, Rimedij per le infermità del corpo vmano, incominciando dal capo, sino a i piedi: parte cauati da gli scritti di graui Autori, e parte imparati dall' esperienza, vera maestra di tutte le cose. Ita habeo ex Epistola eiusdem Antonij. De Octauio scripsi olim in mea Bibliotheca Romana, Vol. 2. Centuria 7. num. marg. 83.

Julius Durantes, alter Castoris filius, Medicus æque spectatæ doctrinæ, acceptam a genitore, & fratre nominis claritatem, virtutum suarum præstantia longe, lateque extendit.

CHRISTOPHORVS VERONENSIS, fuit Pauli II. Summi Pontificis Medicus, vti legitur apud Platinam in eiusdem Pauli Vita, pag. mihi 160. Neque aliam de eo notitiam habere potui.

CINTHIVS CLEMENS, Italus, Corinaltensis, politioris literaturæ cultor ornatissimus; Medicinæ vero intelligentia cum paucis conferendus, & proprio quodam naturæ munere ad humanitatem factus, & pietatem. A Paulo V. Pont. Max. ad suæ valetudinis custodiam accersitus. Medicinam etenim exercendo fidus, acer, nauus, doctus communi

æsti-

æſtimatione, conſtantique fama egregius fuit habitus. Hinc ſuffragantibus virtutum meritis ad Canonicatum in Lateranenſi Baſilica, euectus, ſemper nullis non linguis laudari meruit.

Agunt de eo Paulus Zacchias, in Opere De mali Hipochondriaci, lib. 1. cap. 21. pag. mihi 107. Baldus Baldi in libro, Diſcorſo Apologetico del vero Opobalſamo Orientale, pag. 107. Franciſcus Balduccius in ſuis Carminibus, nempe Rime Famigliari, pag. mihi 11. Io: Bapt. Marinus in Vol: inſcripto, La Lira par. 1. pag. mihi 201. Thomas Stigliani in volumine nuncupato, Il Canzoniero, lib. 8. pag. mihi 438. memoraturque in libro Statutorum Medicorum Collegij Almæ Vrbis, pag. mihi 113.

CLEMENTIVS CLEMENTINVS, Italus, Amerinus, natalibus clarus, Artium, & Medicinæ Doctor, de quo legitur apud Io: Anton. Vander Linden, nulli, quos Roma, & tota Italia habuit, fuiſſe ſecundum, fuitque Aſtronomus celeberrimus, Leonisque X. Pont. Max. Medicus, nec non Lector Philoſophiæ, & Mathematicæ in Studio Patauino. Teſtatum hoc facit Ludouicus Iacobillus in Catalogo Scriptorum Prouinciæ Vmbriæ,

pag. 92. Edidit Clementius Opus ſane perutile

De Præceptis Medicinæ, De Arte Medica, & Clementinam Medicinam. Romæ. Apud Iacobum Mazzocchium. 1512.

Pluresque optime quoque ſcripſit

De Aſtronomia Libros, & de Febribus.

Clementina gens in peruetuſta, & prænobili Amerina Ciuitate nobilitatis fulgore coruſcat, & ex ipſa floruere Propertius eximius Legum peritus, Progubernator Tiburtinus.

Aſcanius, Iuris vtriusque, ac Sacræ Theologiæ Doctor inſignis, Proepiſcopus Viterbienſis, qui Tractatum elucubrauit de Patria Poteſtate.

Franciſcus, ingenio, doctrina, & varietate rerum admirabilis, Comes Palatinus.

Victorius, Comes æque Palatinus, rerumque gerendarum ſolertia illuſtris, Juris vtriuſque Conſultus, principumque virorum familiaritate ſpectatus, & in Romana Curia Cauſarum Patronus celebris.

Antonius eruditione, & pietate inſigniter ornatus, Sancti Caroli Borromei familiaris.

Nicolaus, Eques Ordinis Sancti Ioannis Baptiſtæ Hieroſolymitani, bellica gloria notus.

Fau-

Faustus, Fuluius, ac Joannes strenui profecto milites, Copiarumque ductores, & alij.

Idea Clementina, vnica nostri Clementij filia, mater extitit Cardinalis Bartholomæi Farratini.

Ex domesticis huius familiæ monumentis.

CONSTANTIVS VAROLIVS, Jtalus, Bononiensis, cuius virtutes haud vulgares, non vulgari Hieronymi Ghilini elogio euulgatas accipe, ex Opere, Teatro d'Huomini Letterati, Vol. secondo. *Diasi conueniente luogo in questo Teatro a Costanzo, che nacque in Bologna da Sebastiano Varoli; poiche hauendo conseguito dalla Natura vn' eccellentissimo ingegno, volse impiegarlo nelli studij di Medicina, e Notomia, ne' quali con tanta sollicitudine pose tutti i suoi pensieri, e tutti i suoi diletti; che in breue riuscì con chiarissima fama di espertissimo Medico, e Notomista, senza inuidiar punto i più celebri dell' età sua in quelle professioni. La sua patria, che haueua del valor suo fatte in varie occasioni moltissime proue, li conferì la publica lettura di Cirugia, nella quale perseuerò sette anni, con quella maggior commendazione, che dar si potesse al più eccellente lettore di quella Vniuersita. La fama di questo valoroso Medico, non si contentò di star rinchiusa*

nella ſua patria, ma deſideroſa di maggior gloria, penetrò anco in Roma, oue poſe in conſiderazione i ſuoi molti meriti a Gregorio XIII. il quale perciò diede ordine, che foſſe dimandato per ſuo Medico, & anco per publico Lettore di Notomia nello Studio di quella Città; come da lui fù così auuenturoſa condotta con ogni prontezza ſubitamente accettata, col mezo della quale ſi acquiſtò la grazia di quel Sommo Pontefice, e ne riſultò al ſuo nome grandiſſima lode preſſo a' Romani, maſſimamente eſſendo egli peritiſſimo nel cauar quella rena petrifieata, che ſi genera nella veſciga. Deuono a lui molto i profeſſori di Medicina, poiche la ſottigliezza dell' ingegno ſuo ritrouò, che i nerui ottici deriuano dalla ſpinale medolla, contro la comune opinione de i paſſati Medici, e lo dimoſtrò in fatto, nel che fù aſſaiſſimo lodato da Girolamo Mercuriale, e da Domenico Leone, amendue famoſi Medici, nelle Opere loro. Vanno attorno ſtampate alcune ſue compoſizioni, che hanno per titolo

De Origine Neruorum Opticorum.

Epiſtole Medicinali.

Anatomia in quattro libri, la quale riuſcì fruttuoſiſſima a gl' intendenti, & acciocbe tutti ne poteſſero hauer parte, fù di meſtieri moltiplicarla colle ſtampe, & in Bologna, & in Francfort.

Mag-

Maggiormente hauerebbe egli ſcritto per benefizio della Medicina, e della Notomia, ſe la morte non l'haueſſe in così freſca età leuato dal Mondo; imperoche viſſe ſolamente trentadue anni, e morì in Roma con diſpiacere di tutta la Corte, e di tutti quelli che lo conoſceuano l'anno 1575. Il ſuo corpo hebbe ſepoltura nell' iſteſſa tomba, nella quale giaceua ſuo padre, nella Chieſa di San Marcello, ſopra la quale ſi vede la memoria ſeguente, cioè

DEO OPT. MAX.
SEBASTIANO VAROLIO PATRI
ET CONSTANTIO FILIO
VIX TRIVM ET VIGINTI DIERVM SPATIO
EI SVPERSTITI
QVI
MEDICINAM
ET CHIRVRGIAM PERCALLENS
ERVENDI CALCVLI PERITISSIMVS
CVM IN GYMNASIO ROMANO
ANATHOMICAM LECTIONEM
SECTIONEMQ. PROFITERETVR
GREGORIO XIII. PONT. MAX.
ADMODVM GRATVS
ANNO ÆTATIS SVAE XXXII.
IGNOTO MORBO OPPRESSVS DECESSIT.
FRANCISCA DE ANGELIS MARITO
ET FILIO
PORTIA DE VIOLIS SOCERO
ET MARITO BONON.

DE

DE SE OPT. MERIT. MOESTISS. PP.
OBIIT AN. SAL. HVM. MDLXXV.

Meminere etiam Constantij Joannes Nicolaus Paschalis Alidosius in Opere, De Bononiensibus Laureatis in Sacra Theologia, Philosophia, Medicina, & Artibus, pag.43. Carolus Cartharius in Athenæo Romano. Joan. Anton. Vander Linden De Scriptis Medicis, lib. 1.

EMETRIVS CANEVARIVS, Jtalus, Nobilis Genuensis, breuissimo tempore Pôtificius Medicus, Vrbani nempe VII. qui duodecim tantum dierum spatio in Petri Cathedra sedit, vt habeo ab Augustino Oldoino in aduersarijs manuscriptis mihi dono datis, quæ multa continent ad variorum Jtaliæ Scriptorum memoriam. Janus Nicius Erythræus vero in Pinacotheca 3. Imag. 56. diffuse, & partim exquisitissimis laudando verbis, partim maxime culpando de eo scripsit. Rescribam ego vera nonnulla. Ad Medicinæ studia animum Demetrius appulit, & ad eam, non vt quidam faciunt, nudus venit, atque inermis, nulla cognitione rerum, nulla fere scien-

tia ornatus, sed præclare a latinis literis, ab exquisita rerum multarum eruditione, ac præsertim a Philosophia, in qua fere sunt omnia, instructus accessit; cuius præsidio ad intima Medicæ Artis cubilia penetrauit, ac breui in ea perfectus euasit. Primum Genuæ in Medicorum Collegium cooptatus est, mox Romam se contulit, vbi hominis ingenium simul aspectum, & probatum est, itaque ille statim ad difficilium morborum curationes cœptus est adhiberi, in quibus fuit felix, nam plures, quorum salutis spes nulla supererat, pene ab orco reduxit: quapropter multis Summis Pontificibus, multis Cardinalibus carus extitit; sed Hieronymo de Ruere, Philippo Spinulæ, & Euangelistæ Pallottæ, & præcipue Joanni Baptistæ Castaneo, qui fuit postea laudatus Vrbanus VII. longe carissimus. Certatim Opera ipsius expetebatur, vnde magna illi dabatur faciendæ cogendæque pecuniæ facultas; eamque vim pecuniarum conflauit, vt Medicorum omnium, qui erant Romæ, longe ditissimus, ac locupletissimus haberetur. Bibliothecam instituit, omni librorum optimorum copia refertam. Secundissima semper fuit valetudine. Multa scripsit, edidítque, in quibus manifesto apparet, quan-

tum

tum ingenio, eruditione, doctrinaque præstiterit, vt sunt

De Rerum Naturalium Ortu, atque Interitu.

De Primis Rerum a Natura factarum Principijs.

De Hominis Procreatione.

Ars Medica, seu Methodus curandorum Morborum, affectuumque præter naturam, qui corpus humanum affligunt.

Agnoscendarum, præsagiendarum, curandarumque Febrium omnium Methodus rationalis, Artis Medicæ Præceptis instituta.

De Ligno Sancto, aduersus Pseudo lignum Sanctum, nuper in Italiam delatum.

Meminere insuper Demetrij idem Augustinus Oldoinus in Athenæo Ligustico, & Joan. Anton. Vander Linden, lib. 1. De Scriptis Medicis.

DINVS DEL GARBO, Italus, Florentinus, cui ob excellentem exponendi modum Galenum, & Auicennam, expositoris nomen concessum fuit, Brunonis del Garbo, Chirurgiæ peritissimi filius, Thaddæi Florentini, Medici clarissimi discipulus; Medicus itaque atque Philosophus Dinus dissertissimus, & omnium suo tempore sermone celebratus vixit; ac Pontificiæ valetudinis, Joannis scili-

cet

cet XXI. dicti XXII. conſpicuus moderator enituit: Summusque Pontifex non mediocriter Dinum dilexit, multisque honoribus auxit, ac diuitijs apprime muniuit. Scripſit ex Joan. Anton. Vander Linden, lib. 1. De Scriptis Medicis.

De Cœna, & Prandio Epiſtolam. Extat cum Andr. Turini Operibus. Romæ. Apud Hieronymum de Cartularijs. 1545. in fol.

Recollectiones in Hippocratem de natura fœtus. Venetijs. Apud Octauium Scotum. 1502. in fol. cum alijs eiuſdem argumenti libris.

Chirurgiam, cum Tractatu eiuſdem de Ponderibus, & Menſuris: nec non de Emplaſtris, & Vnguentis. Ferrariæ. Apud Andr. Gallicum. 1485. in fol. *Venetijs. Apud Lucam Antonium Iuntam.* 1536. in fol.

Enarrationem Cantionis Guidonis de Caualcantibus de natura, & motu Amoris. Venetijs in fol.

Super 4. Fen. primi Auicennæ præclariſſima Commentaria, quæ Dilucidatorium totius Practicæ generalis Medicinalis ſcientiæ nuncupatur. Venetijs. 1514. in fol.

Expoſitionem ſuper Canones generales de Virtutibus Medicamentorum Simplicium. Secundi Canonis Auicennæ. Venetijs. 1514. in fol.

Videndi pariter sunt de Dino tractantes Jacobus Gaddius, Tom. 1. De Scriptoribus, pag. 166. Joannes Tritemius de Scriptoribus Ecclesiasticis, pag. mihi 117. Jacobus Philippus Bergomensis in Supplem. Supplem. Cronic. lib. 13. pag. mihi 329. a tergo. Andreas Tiraquellus in Nomenclatura Medicorum per Alphabetum, pag. mihi 130. a tergo. Augustinus Oldoinus in Additione Ciaconiana ad Joannem XXI. Pont. Max. Tom. 2. col. 406. Joannes Tarcagnota in Historijs, par. 4. lib. quinquagesimo sesto, pag. mihi 185. a tergo. Joannes Andreas Quenstedt, in Dialogo de Patrijs illustrium doctrina, & scriptis Virorum, pag. 312. Gerardus Joannes Vossius in vol. de Scientijs Mathematicis, pag. 422. Scipio Ammiratus, par. 1. tom. 1. lib. 7. pag. mihi 342. Historiarum Florentinarum, & par. 1. tom. 2. lib. 13. pag. 663.

Thomas del Garbo, Dini filius, Medicus acutissimus quoque floruit, egregie laudatus, qui elaborauit Summam Medicinalem. Expositionem super Capitulo de Generatione Embryonis 3. Canonis Fen. 25. Auicennæ. De reductione Medicamentorum ad actum, & de gradibus eorundem. Commentaria in libros Galeni de Febrium differentijs &c.

Cla-

Claruere Joannes Franciſcus Nicolai del Garbo Eques Ordinis Sancti Stephani 1587. nec non Franciſcus Maria Baccij del Garbo, Eques æque Sancti Stephani 1644.

LISEVS CALCAGNI, Jtalus, Placentinus, Placentini Collegij Phyſicus, qui (ſi fidem habes Joanni Petro de Creſcentijs in Opere, Corona della Nobiltà d'Jtalia, parte prima, pag. 223.) Summi Pontificis Sixti Quinti Medicus inclaruit. Nihil aliud de eo mihi conſtat. Cognitum tamen habeo Eliſei familiam omnino Placentiæ defeciſſe.

ERDINANDVS SICVLVS, Leonis X. Pontificis Maximi Medicus, memoratus a Joanne Pierio Ualeriano, in libro primo De Litteratorum Infelicitate, pag. mihi 49. nec aliam de eo cognitionem adeptus ſum.

FLORIDUS SALUATORIUS, Jtalus, Tiphernas, Clinicus, qui cum Romæ in vſu Medico eſſet, feliciter ei credita fuit valetudo Clementis X. Pont. Max. cuius fauore plu-

rimum honoris, & fortunæ ipsi accessit, Canonicatu nempe in Ecclesia S. Laurentij in Damaso, & Lectura in Archigymnasio Romano, cum ingenti honorario condecoratus floruit. Tempore autem Innocentij XI. Sum. Pont. permultis molestijs, ac ærumnis affectus, grauia haud pauca sustinuit, multumque iacturæ tulit. Tandem ab incorrupta bene iudicantium voce, absolutionem cum gloria consecutus est.

Huiusce virtutes integre narrantur in Epistola nuncupatoria voluminis Statutorum Collegij Medicorum Vrbis, quodque volumen Protomedicus, Consiliarij, & Collegæ Collegij Archiatrorum pro merito Florido dedicarunt anno 1676. Mentio quoque de eo facta est a Thoma Petruccio in Spicilegio Anatomico De structura, & vsu Capsularum Renalium, pag. 2.

FRANCISCVS ANTRACINVS, Italus, Maceratensis, Philosophiæ, reique Medicæ callentissimus, ad cuius scientiam longum vsum, & exercitationem adiunxerat; hinc ad Gregorij XIII. Sum. Pont. valetudinem seruandam accitus, apud eundem plurimum valuit.

Habetur Francisci mentio in libro Statuto-

rum

rum Collegij Medicorum Almæ Vrbis, pag. mihi 107. laudibusque ornatur a Baldo Baldi in Opere Discorso Apologetico del vero Opobalsamo Orientale, pag. 107.

FRANCISCVS CASINVS, Jtalus, Nobilis Senensis, inter amœniora studia, summa vigilantia Medicinę Magistros sectatus, magnum inter Medicos nomen obtinuit. Doctrina hinc, vsuque famigeratus, innotuit Vrbano VI. Pont. Max. a quo euocatus, Papæ Medicus, & Papæ in primis acceptus illuxit, vti promulgauit Jsidorus Vgurgerius in Opere, Le Pompe Sanesi, parte prima, titolo decimosettimo, pag. 503.

FRANCISCVS CASINVS alter, Jtalus, Nobilis æque Senensis, ob Medicinæ excellentem peritiam, cum insigni virtute coniunctam, Medicus eximius Martini V. Sum. Pont. cuius beneficentia multas congessit opes, præclarissimasque affinitates Romæ assecutus fuit. Plures eum quoque Magnates ad suæ valetudinis restitutionem sæpius efflagitarunt, quibus prospero euentu commissam salutem restituit.

Antonius Casinus, huius Francisci filius, ex Canonico Senensi, Massensis Episcopus adlectus est, anno 1425. Scripturas omnes ad

Mas-

Massensem Episcopatum spectantes diligentissime recuperauit, multaque deinde expiscatus est, quæ iniquo iure multi occupauerant. E viuis exemptus est anno 1429. cum singularis laude probitatis, sepultus in Cathedrali cum sequenti inscriptione.

Quem genuit Papæ Medicus Franciscus Senensis
Præsulis Antonij contegit ossa lapis.
OBIIT ANNO DOMINI MCCCCXXVIIII.
DIE .... MENSIS FEBRVARII
CVIVS ANIMA REQVIESCAT IN PACE.

De his idem Vgurgerius, Tit. 7. pag. 147. ac Vghellus in Italia Sacra, Tom. 3. col. 797.

FRANCISCVS COLVMBVS, Jtalus Perusinus, doctissimus Medicus, atque Philosophus, in Platonicis libris tam exacte versatus, vt publice legendo, vel disputando Platonis nomen, & doctrinam in ore, atque in scriptis semper haberet; Plato itaque cognominatus, suæ familiæ posteri in tanti memoriam viri, hoc Platonis cognomine vsi sunt.

Augustinus Oldoinus in citato volumine mſ. penes me, in quo sunt collecti Scriptores Italici permulti, ita scripsit, *Francesco Colomba, cognominato Platone Perugino, Medico, & Filosofo di gran nome, introdusse in Perugia l'Accademia de' Semplici. Fu Medico carissimo del*

del Cardinal Marcello Ceruini, ch' eletto Papa chiamossi Marcello Secondo, e lo soleua nomare il mio caro Platone. Fatto Papa, dichiaratolo suo Medico, sarebbe stato molto beneficato, se la morte non auesse così tosto tolto dal Mondo quell' Ottimo Pontefice. Teste eodem Oldoino in alio Opere edito, nempe in Athenæo Augusto, eruditissimarum Francisci

Lectionum, & lucubrationum de Re Medica, & Philosophica Volumina plura, apud heredes adseruantur.

Prosapia hæc dedit in lucem perdoctos viros alios, scilicet Hieronymum sacræ Theologiæ Professorem, qui edidit in sacram Christi Natiuitatem, Disquisitionem Theologicam, quo nam pacto Planetæ, & Sidera Domino famulentur. Paratos etiam typis scripserat De Angelica, & Humana Hierarchia, lib. 8. De Regimine Ecclesiæ, lib. 2. in Cantica Canticorum Metricam Expositionem. Dauidis Regis Psalterium Carminibus explicatum. De Episcopis Perusinis Opus.

Titum Columbum nobilem Carminum artificem.

Nicolaum Sac. Theologiæ Magistrum, Ordinis Prædicatorum, in omnibus scientijs instructum, adeo vt illas publice Romæ contra

quos-

quoscumque tutatus sit, scripsitque plura eruditissime super Sacram Scripturam, seruata olim mss. in Bibliotheca Ducis Urbini, & alia in re Theologica.

De quibus tractant præter Oldoinum, Leo Allatius in Apibus Vrbanis. Ludouicus Jacobillus in Bibliotheca Vmbriæ. Ambrosius de Altamura in Bibliotheca Dominicana, anno 1530. Cæsar Crispoltus in Perusia Augusta, lib. 3. pag. 366.

FRANCISCVS DANDINVS, Jtalus, ex nobili familia Senensi, mox inter Cesenatenses illustri. Doctor Physicus sine dubio summus, Summorumque Pontificum Clementis VII. nec non Leonis X. Medicus. Petrus Belmonti in Opere, Genealogia dell' Antica Famiglia detta delle Caminate &c. pag. 175. hisce docet verbis. *Della Famiglia de' Dandini originaria di Siena ne discorre il Caua: Parti, & il Manzoni, a' quali mi riferisco, ristringendomi io a dar motiuo d' alcuni personaggi più celebri, come di Anselmo nobil Senese, Dottore nelle Leggi stimatissimo, che fù poi Gouernator di Cesena. Di Gio: Lodouico, pure Iurisconsulto eccellentissimo, nominato da Alessandro Tartaglia ne' suoi Consigli, Podesta di Rimino, & Auditor di Rota in Lucca l'anno 1462. Di Francesco*

Dot-

Dottor Fisico preclarissimo, Medico di Papa Clemente Settimo, e di Leone Decimo. Di Girolamo Vescouo d'Imola, e nel 1552. promosso alla dignità Cardinalitia, Principe di merito incomparabile. Di vn' altro Anselmo Prelato degnissimo, e Gouernatore di Roma. Di Marco Agrippa, Vescouo di Iesi. Di Pompeo parimente Referendario dell' vna, e l' altra Signatura. Del Padre Girolamo Gesuita, valentissimo Teologo, di cui si leggono alcuni libri alle stampe, &c. Consule quoque Ferdinandum Vghellum in Jtalia Sacra, Tom. 1. col. 326. Tom. 2. col. 692. Ciaconium nouissimæ impressionis, Tom. 3. col. 781. Jsidorum Ugurgerium in Opere, Le Pompe Sanesi, par. 1. Tit. 7. pag. 157. Scipionem Claramontium in Historia Cesenæ, lib. 16. pag. 737. De Hieronymo vero Societatis Jesu, lustrare poteris Bibliothecam Scriptorum eiusdem Societatis, pag. mihi 338.

FRANCISCVS FRIGIMELICA, Jtalus, Nobilis Patauinus, gemina Philosophiæ, & Medicinæ Laurea ornatus; 40. omnino annis in patria Academia, eloquentia, ac eruditione mirabili professus est, mirabilis pariter, atque felix in ægris curandis. Peruagata eius fama, Iulius III. Pont. Max. Romam vocauit ad Medici Pontificij munus obeun-

dum, & optime suo muneri satisfecit, laudisque materiam vndique inuenit. Exponit Angelus Portenarius in Opere Felicità di Padoua, lib. 7. cap. 6. pag. 252. Franciscum, Romæ alterum Aesculapium appellatum fuisse. Narrat Capiuaceus lib. 3. De Affect. Intestinor. pag. mihi 116. Franciscum, intestinorum lancinante dolore correptum, calculum per aluum excreuisse ad magnitudinem oui gallinacei. Meminit, etiam de eo Antonius Riccobonus in vol. de Gymnasio Patauino, lib. 1. cap. 15. Videndus quoque Jacobus Philippus Tomasinus in Elogijs Illustrium Virorum, vol. 1. pag. 51.

Francisci ingenium quam plures peperit fœtus, hæc vero haud ignoro.

Variarum Rerum Medicinalium Tract. 30. quorum præcipui sunt de Morbo Gallico, de Capillorum Defluuio, extant Tom. 2. Aphrodisiaci, siue de lue venerea, impress. Venetijs, apud Baretium Baretium, & socios. 1599. in fol.

Multas, ac varias habuit *Consultationes* cum viris præstantissimis, impress. cum Consilijs Joan. Baptistæ Montani, collectis a Joanne Cratone. Scripsitque

Tractatum de Balneis Metallicis arte paran-

randis. Patauij. 1659. in 8.

Pathologiam paruam, in qua Methodus Galeni, practica explicatur, & quam foras emiſit Gaſpar Hoffmannus. Jenæ. 1640. & iterum Pariſijs 1647. in 8.

Jn Lycæo Patauino Caroli Patini, pag. 12. ex hac eadem familia Phyſicum alium meritiſſimum, Hieronymum nempe Frigimelicam, elogio illuſtratum inuenies. Huius Frigimelicæ familiæ nobilitatem, & permultos alios eximios viros deſcribere prætereo, ne quæ notiſſima ſunt tranſcribam. Non ſileam tamen

Antonium Philoſophum politiſſimum, & Lectorem celeberrimum Patauij an. 1528.

Antonium alterum, amœnioris literaturæ cultorem egregium, & Philoſophum, qui Orationes, & Tragœdias elaborauit, nec non librum, Dell' Onore Caualleresco. De quibus laudatus Portenarius pag. 256. 274.

Jacobum Ordinis Sancti Stephani Equitem 1623.

FRANCISCVS GYMNASIVS, Jtalus, e Caſtro Bononienſi, nobili proſapia ortus, Medicorum ſui æui ſplendidiſſimum iubar, non ſolum doctrinæ gloria, quam virtutum maximarum fama clariſſimus. *Franceſco Ginna-*

ſio (ſcripſit Cæſar Mezamici, in libro cui titulum prætulit, Notitie Hiſtoriche delle Operationi più ſingolari del Sig. Card. Domenico Ginnaſio , pag. 9.) *che nella profeſſione della Medicina fù tanto perito, & eccellente, che la leſſe come Maeſtro in Bologna , e molti Principi d'Italia nelle occorrenze più pericoloſe della loro ſalute ſi preualſero con eſito felice della ſua opera. Eſſendoſi ciò preſentito da Pio IV. lo chiamò a Roma, & honoratolo nella Sapienza di vna delle prime Catedre con l' aſſegnamento di vn notabile, & iſtraordinario ſtipendio, lo volle appreſſo di ſe in grado di Medico, col cui miniſtero ſe gli accrebbe la ſtima, e ſi conciliò nella Corte la beniuolenza vniuerſale.* Porro Franciſcus filios ſic moribus, & literis inſtituit, vt ſibi, familiæ, ac patriæ gloriam ampliſſimam conciliauerit, quæ ad perpetuitatem permanebit. Reſcribam itaque Cœnotaphium a Dominico Gymnaſio, Franciſci filio, S. R. E. Cardinali eminentiſſimo, doctiſſimoque, Operibusque elucubratis celeberrimo, poſitum in Eccleſia S. Mariæ ſuper Mineruam, genitoribus, & fratribus ſuis, dum Sipontinus Archiepiſcopus eſſet.

D.O.

D. O. M.
FRANCISCO
NOBILI GYMNASIORVM STIRPE
CASTRO BONONIENSI IN ÆMILIA NATO
PHILOSOPHO ET MEDICO CLARISSIMO
QVAS FACVLTATES
BONONIÆ PRIMVM
ALEXANDRO FRATRI SVBROGATVS
DEINDE ROMÆ
A PIO IV. PONT. MAX. ACCITVS
PLAVSV MAXIMO PVBLICE DOCVIT.
QVI CVM IN VRBE PER ANN. XXX.
PRINCIPVM ET ILLVSTRIVM VIRORVM
GRATIA FLORVISSET
PARI TANDEM OMNIVM MOERORE
DECESSIT
AN. ÆTAT. SVAE LXXII. MENS. VIII.
POST CHRISTVM NATVM AN.
MDLXXXVII.
ET CATHARINAE PALANTERIAE
EIVS VXORI CONCORDISSIMAE
QVAE VIXIT AN. LVII.
ET EORVM LIBERIS
IOANNI I. V. D.
VARIIS PVBLICIS MVNERIBVS
LAVDABILITER PERFVNCTO.
QVI VIXIT AN. XXVII. MENS.... DI....
ALEXANDRO
IN MEDICINAE STVDIIS
PATERNA VESTIGIA
FELICITER AEMVLATO
QVI VIXIT AN. XLIV. MENS.... DI....
ACHILLI

IV-

IVRIS PERITISSIMO PROTON. APOST.
AD MAGNA NEGOCIA
A SVMM. PONTIFF. ADHIBITO
CARPENTORACTE
IN MAGISTRATV EXTINCTO.
QVI VIXIT AN. XLI. MEN.... DIES....
DYONISIO I. C. EXIMIO
ILLVSTRISSIMÆ COLVMNENSIS FAMILIÆ
CAVSARVM AVDITORI PROBATISSIMO.
QVI VIXIT AN. XXXVIII. MEN.... DI....
DOMINICVS GYMNASIVS
ARCHIEPISCOPVS SIPONTINVS
PARENTIBVS
ET FRATRIBVS VNICE DILECTIS
P. C.

FRANCISCVS SANTVCCIVS, Italus, Romanus, Balthassaris Bonanni auunculi, Joannisque Benedicti Sinibaldi suffultus præsidio (ambo fuere doctissimi Medici, atque primarij) omnia sua studia ad Medicinam contulit; & inde longo iam vsu, & exercitatione satis edoctus, euocatus fuit a Benedicto Card. Odescalco, vt sibi in aduersæ valetudinis incommodis saluti esset. Optimus vero Cardinalis, Petri Cathedram ascendens, sub Innocentij XI. nomine, Franciscus Pontificius Medicus inclaruit, & Basilicæ Diui Petri in Vaticano Canonicus. Accedebat ad illius doctrinam cum summa morum elegan-

tia,

ctia, comitas, & humanitas tanta, vt animos eorum quibus cum ageret, ſibi beneuolentiæ vinculis adſtringeret, fueritque hinc carus, & in pretio Optimatibus multis.

De eo perhonorifica habetur mentio in Epiſtola nuncupatoria Joannis Benedicti Sinibaldi, lib. 9. Geneanthropeiæ.

GABRIEL DE FONSECA, Luſitanus, Lamecenſis, optimæ conditionis vir, cui plane non defuit ex maioribus, quem imitaretur, & præſertim Rodericum de Fonſeca patruum, Doctorem Medicum conſpicuum, ob eximiam doctrinæ exiſtimationem euocatum ad docendum in Academia Piſana primum, mox in Patauina, ac doctiſſimis lucubrationibus in lucem emiſſis, fama notiſſimum. Habuit Gabriel ſtudiorum auſpicem Rodericum, & Medicinæ operam omni conatu dedit, ac Piſis cum nominis claritate Profeſſor Philoſophiæ fuit, dein Romæ Medicinam fecit nemini ſecundus, prudens, peritus, atque fidelis; quare ei ſalutis curam ſuæ commiſit Innocentius X. Pont. Max. maximumque in Pontificis gratia locum tenuit,

& multo magis cum eius, qui illi obtrectabat, inuidia, & malignitas facta est palam; ac in Romana Sapientia Medicinæ Cathedram impetrauit, honoribus fortunæque bonis abundans. Multos ex Magdalena Gomez vxore filios tulit, & tres filias honestissime in matrimonio collocauit, Olimpiam nimirum dedit Francisco Galli Romano, nobili, & ornatissimo viro. Annam Ludouico Panizza Romano, Juris vtriusq; Doctori. Antoniam Prospero, ex Argolorum familia inter Marsos nobilissima, viro politioris literaturæ cultori, Andreæ Argoli, qui eternam nominis sui famam reliquit, filio. Gaspar vero ex filijs masculis coniugem habuit Catharinam Pegni Romanam, claris parentibus ortam, ex qua tamen filios haud genuit. Balthassar filius alter, insigni Sacerdotio, quod Canonicatum vocant, in Basilica Sanctæ Mariæ Maioris decoratus vixit, qui summopere rem familiarem parsimonia auxit, & cum virilis e gente sua stirpis postremus esset, heredem testamento sororem Antoniam scripsit.

Præter solemnes ab Exedra dictatas

Prælectiones,

exarauit Gabriel

Medici Oeconomiam. Romæ. Apud Andream Phæum. in 8.

Com-

Composuerat item

Consultationes Febrium Pestilentium, quæ anno Dom. 1622. Romæ grassata sunt.

Consultationes aliquas ex Conclaui obortas anno 1623.

Conuiuia Medicinalia. Et alia, quæ vtinam non sint deperdita, aut alicui plagiario inseruiant.

Tractant de Gabriele Leo Allatius in suis Viris Jllustribus. Nicolaus Antonius in Bibliotheca Scriptorum Hispaniæ, Tom. 1. Joan. Anton. Vander Linden De Scriptis Medicis, lib. 1. Carolus Cartharius in Opere ms. & inscripto Athenæum Romanum. Sebastianus Badi in Vol. prænotato Anastasis Corticis Peruuiæ, lib. 3. pag. 239. Dominicus Panarolus in Obseruationum Medicinalium Pentecoste 4. Obseruat. 8. pag. 227. Julius Cæsar Benedictus inscripsit Gabrieli Epistolam 1. Libri 2. Epistolarum Medicinalium, & Epistolam 7. Libri 8. Epistolamque 6. Libri 9.

GASPAR TORRELLA, Hispanus, Valentinus, bonarum litterarum studiosissimus, Philosophiæ Medicinæque Doctor, Sacrarumque disciplinarum peritissimus, a Medelis Alexandri VI. Pont. Max. vti pro explorato

habemus ex Gaſparis Operibus, quæ exhibentur in Vol. 1. Aphrodiſiaci, ſiue de Lue Venerea, ab Aloyſio Luiſino formis dato Venetijs 1599. apud Baretium Baretium, & Socios. in fol. & ſunt

De Pudendagra Lib.

De Dolore in Pudendagra Dial.

De Vlceribus in Pudendagra Lib.

Conſilia quædam aduerſus Pudendagram.

Scripſit inſuper

Iudicium Generale de Portentis, Prodigijs, & Oſtentis. Editum Romæ (teſte Nicolao Antonio in Bibliotheca Scriptorum Hiſpaniæ, Tom. 1.) per Joannem Gozadinum ſub Julio II. Verderius tamen in Supplemento Bibliothecæ Geſnerianæ, impreſſum dicit Tergenſeæ in 4. an. 1577.

Fuit etiam Gaſpar Epiſcopus S. Juſtæ, domeſticusque Prelatus, & Medicus Julij II. Sum. Pont. cui dicauit librum alium, qui inſcribitur

De Regimine, ſeu Præſeruatione Sanitatis, De Eſculentis, & Poculentis Dialogus, cuius in fine hæc leguntur verba. *Finit Dialogus pro regimine ſanitatis valde vtilis, editus a Magiſtro Gaſpare Torrella, natione Valentino, Epiſcopo Sanctæ Iuſtæ, ac SS. D. N. Iulij II. Medico,*

dico, ac Prelato Domestico, cumque modum cognoscendi complexiones, tam exculentorum, quam poculentorum docet. Anno a Natiuitate Domini MDVI. impressus per Magistrum Ioannem Besicken. in 4.

Videndus pariter de eo Joan. Anton. Vander Linden De Scriptis Medicis, lib. 1.

GENTILIS GENTILIS, Jtalus, Fulginas, speculator nuncupatus, alterius Gentilis Medici filius, Bononiensi, Perusinaque donatus Ciuitate, Medicinæ Professor solertissimus, qui magno apud omnes in honore vixit, eiusque Opera omnium iudicio probantur, & accurate, studioseque leguntur. Teste Augustino Oldoino in Athenæo Augusto, Ioannis XXI. dicti XXII. Pont. Max. Medicus, quem Pontifex mirum in modum amauit, ac mirum in modum plurimis muneribus cumulauit, hinc Gentilis se rerum opulentia valde auxit. *A Communi Perusiæ* (sunt ipsissima verba Ludouici Jacobilli in Bibliotheca Vmbriæ) *ob eius sapientiam, obtinuit non solum Ciuilitatem, sed etiam domum apud Ecclesiam S. Augustini Perusiæ, in qua Ciuitate plantauit eius familiam de Gentilibus per Franciscum eius secundogenitum: & in dicta Ecclesia S. Augustini erexit Sacellum S. Antonij Abb. Et à Iacco-*

bo eius primogenito veniunt Gentiles Fulginiæ. Scripsit tantus hic Medicus, vt in lib. 1. De Scriptis Medicis refert Joan. Anton. Vander Linden

Expositiones cum textu Auicennæ. Venetijs. Apud Octauium Scotum. 1484. 1486. in fol. *Apud Baptistam de Tortis.* 1492. in fol. 4. voll. His addiecta sunt *Quæstio de Febre. De Actuatione Medicinarum. De Phthisi. De Maioritate Morbi. Tractatus de Proportione Medicinarum, seu Dosi, & Consilia varia.*

Consilia peregregia ad quæuis morborum totius corporis genera. Eiusdem Tractatus de Hernia: & Receptæ super primam Fen. quarti Auicennæ ordinatæ: ac de Balneis apud nos circumstantibus, & naturis ipsorum, & temporibus ipsa visitandi. Extant hæc omnia cum Antonij Cermisoni Consilijs. Venetijs. Apud Octauium Scotum. 1503. in fol.

De Febribus. Venetijs. 1526. in fol.

De Lepra Tract. Extat cum Dini de Garbo Chirurgia. Venetijs. Apud Lucam Antonium Juntam. 1536. in fol.

De Balneis Tract. 2. Extant pag. 181. 182. Operis Veneti de Balneis.

Excerpta de Balneis ex Commentarijs in Auicennam. Extant pag. 347. eiusdem Operis de Balneis.

De

De proportionibus Medicinarum, & de modo inuestigandi complexiones eorum, & ad sciendum conuenientem dosim cuiuslibet medicinæ. Extat inter Opuscula illustrium Medicorum de Dosibus. Patauij. Apud Gratiosum Perchacinum. 1556. in 8. Apud Paulum Meiettum. 1579. in 4. Lugduni. Apud Joannem Mareschallum. 1584. in 8.

Quæstiones, & Tractatus extrauagantes, nouiter cum summo labore collecti, & cum magna diligentia emendati. Venetijs. Apud Octauium Scotum. 1520. in fol.

Expositio cum Commento Aegidij Monachi Benedictini, lib. 1. Iudiciorum de Vrinis: & lib. 1. de Pulsibus. Venetijs. 1494. *in* 8. *Lugduni.* 1505. in 8.

Cum Perusinam Vrbem sæua deuastaret epidemia anno 1348. ita Gentilis cum Collegio Magistrorum pro Vrbis, infirmorumque regimine incubuit, vt ex frequenti ægrorum visitatione, pestilentia correptus, tandem sex dierum spatio, extremis fatis concesserit, quod fuit die 12. Junij supradicti anni. Mox eius corpus delatum fuisse Fulgineum, ibique in Templo Eremitarum S. Augustini depositum, testatur Franciscus de Fulgineo, qui Gentilis ægritudini interfuit, & ad obitum vsque nunquam

quam ipſum dimiſit.

Tractant inſuper de eo Joan. Tritemius De Scriptoribus Eccleſiaſticis, pag. mihi 119. a tergo. Jacobus Philippus Bergomenſis in Supplem. Supplem. Cronic. pag. mihi 331. a tergo. Andreas Tiraquellus in Medicorum per Alphabetum Nomenclatura, pag. mihi 132. a tergo. Ioannes Andreas Quenſtedt in Dialogo de Patrijs Illuſtrium Doctrina, & Scriptis Virorum, pag. 348. Leander Albertus in Deſcriptione totius Italiæ, pag. mihi 89. & alij multi.

Alios quoque peperit hæc de Gentilibus familia, nobiles viros, laudibus extollendos, vti Gentilem iuniorem, ex eodem Iacobillo in Catalogo Scriptorum Prouinciæ Vmbriæ, Matthæi filium, & alterius Matthæi Iuris conſulti, & Camerini an. 1461. Prætoris pronepotem, qui obijt anno 1576. claruitque probus, & egregius Legum Doctor, ac reliquit Conſiliorum Volumen, & Commentarium in Statuta Fulginiæ.

Sebaſtianum virum integerrimum, in omni Diſciplinarum genere verſatum, Vtriuſque Signaturæ Referendarium, & Contradictarum Auditorem, qui multas Ciuitates prudentiſſime rexit, mox Vicarij Vrbis Locumtenens,

nens, ſacræque Conſultæ Præſul, deinde Epiſcopus Anagninus, & demum ad Eccleſiam Interamnenſem tranſlatus fuit. Edidit de Sancti Caroli Felicitate Panegyricum, ad Vrbanum VIII. Conſtitutiones, & Decreta Synodi Anagninæ. De Statu Ciuitatis, & Diœceſis Anagninæ, ad Innocentium X. Conſtitutiones Synodi Jnteramnen.

Huius etiam meminit Ferdinandus Vghellus in Jtalia Sacra, Tom. 1. Col. 366.

GVIDO DE CAVLIACO, Gallus, e Monte Peſſulano, Philoſophus, Medicus, atque Chirurgus conſummatiſſimus, qui adeo eximium, publicumque ſui dedit in rebus medicis teſtimonium, vt ob nominis celebritatem Vrbanus V. Sum. Pont. eo vti voluerit Medico. Apud poſteros etiam gloriam conquiſiuit immortalem ſcribendo, ſicuti patet ex lib. 1. De Scriptis Medicis Joan. Anton. Vander Linden.

Chirurgiæ Tractat. 7. Cum Antidotario. Venetijs. Apud Octauium Scotum. 1490. *in fol. Apud Bernardinum Venetum de Vitalibus.* 1519. *Apud Iuntas.* 1546. *in fol. Cum Chirurgia Bruni, Theodorici, Rolandi, Lanfranci, Rogerij, Bertapaliæ. Venetijs. Apud Simonem de Luere.* 1499. *in fol. Lugduni.* 1572. *in* 8. *Apud Ioan.*

Ioan. Cambray. 1518. in 4. Apud Heredes Iacobi Iuntæ 1569. in 8. Addita his Recepta Aquæ Balnei de Porecta per Turam de Castello Bononiensem.

Chirurgiam Paruam. Venetijs. Apud Octauium Scotum. 1500. in fol. Cum Albucasis Chirurgia.

De Guidone quoque meminit cum præconio Ioannes Andreas Quenstedt in Dialogo de Patrijs Illustrium Doctrina, & Scriptis Virorum, pag. 60.

IERONYMVS CORDELLA, Italus, Firmanus, nobili apud suos genere natus, ex Philosophiæ ad Medicinæ studia gradum faciens, in his facultatibus cum Lauream obtinuisset, ægrorum curationem suscepit, & ita processit in Medicina, vt ad summum peruenerit, habereturque Medicus, omnibus (vt aiunt) numeris absolutus, clarueritque Clementis VIII. Pont. Max. Archiater. Non tantum doctrina Hieronymus exornatus fuit, & præclaris naturæ dotibus, verum etiam religiosa pietate, atque moribus optimis, præcipuisque virtutibus, quapropter carus

rus

rus admodum vixit Diuo Philippo Nerio, qui illius mortem præcinuit.

Horatius Augenius inſcripſit Hieronymo Epiſtolam 1. libri 4. Epiſtolarum Medicinalium primi tomi. De eo inſuper ſcripſerunt Andreas Baccius in Opere de Naturali Vinorum Hiſtoria lib. 5. pag. mihi 253. Petrus Jacobus Baccius in Vita Beati Philippi Nerij, lib. 3. cap. 3. numero 3.

Magnum quoque Cordellæ familiæ ornamentum ac decus effluxit ab Hyacintho Cordella, varia literatura, ſummaque rerum peritia referto, ab Epiſcopatu Venafrano ad Eccleſiam Lauretanam translato, quem laudatum inuenies à Vincentio Armanno in ſecundo Epiſtolarum Volumine, pag. 405.

Atque a Bartholomeo Cordella, Juris vtriuſque conſultiſſimo, qui in Florentinæ, ac Lucenſis Rotæ Auditorem accitus, ſummæ integritatis, doctrinæque laudem ſibi conciliauit.

HIERONYMVS PROVENZALIS, Italus, Neapolitanus, vir nobilis, grauiſſimus Philoſophus, expertiſſimus Medicus, Theologus magni nominis, rerumque vſu inſignis, qui vix habuit ſuo æuo in Jtalia parem. Romam profectus, aſſulſit Medicus Clementis

VIII. Pont. Max. & Hieronymo plurimum tribuit, ſummamque fidem Pontifex habuit, ac tandem Archiepiſcopatu Surrentino cum magis, magisque illuſtrauit, tota plaudente Aula. Ex Ferdinandi Vghelli verbis, in Jtalia Sacra, Tom. 6. col. 783. nihil Hieronymo comius, doctiusque. Jn Cathedrali Sacrarium Sacelli in honorem Diui Januarij Martyris extruxit, dotauit, ſacrisque Reliquijs ornauit, ibique ſepulcrum ſibi viuens ſtatuit. Vixit in hac dignitate ſumma ſui nominis fama ann. 13. menſ. 7. ac pie, vt vitam duxerat, mortalitatem expleuit anno MDCXII. tunc quando ad Poloniæ Regem, a Paulo V. Apoſtolicæ Sedis Nuncius deſtinatus fuerat. Omnigenæ eius doctrinæ monumentum hoc, in publicum extare noui.

De ſenſibus Tract. Romæ. Apud Bernar. Baſam. 1597. in 4.

De hoc Præſule tractat Nicolaus Toppius in Bibliotheca Neapolitana. Joannes Zecchius eidem dicauit Diſputationem, habitam Romæ in Sacro Palatio, de Ratione curandi præſertim febres ex putri ortas humore &c.

Hanc progeniem prę ceteris etiam decorauit Jgnatius Prouenzalis, vita, & literatura conſpicuus, a Toppio item in Bibliotheca

Nea-

Neapolitana encomio donatus, pag. 395.

Floret nunc Romæ Thomas Prouenzalis, inter præcipuos Aduocatos adnumeratus, auitæ virtutis, & doctrinæ æmulator illustris.

HIERONYMVS RVBEVS, Italus, Rauennas, natalium claritudine conspicuus, de quo cecinit Franciscus Corellus

Et licet illustris Rubea sis gente, nitesces,
Virtutis propriæ nobilitate magis.

Historicus, & Medicus fuit, nunquam satis commendatus, & inter meliores oppido recensitus. Clementi VIII. Pont. Max. probatus extitit adeo, vt ei corpus, vitam & sanitatem committeret suam, vti patet ex Opere eiusdem Hieronymi, Annotationum scilicet in libros octo Cornelij Celsi. Merebatur sane hoc munus, tanti viri summa doctrina, & eruditio; merebantur ipsius præclara in lucem edita monimenta, quibus sibi posteritatem deuinxit; merebatur ipsius politus in scribendo stylus, in dicendo facundia, qua magnis functus est Legationibus; merebatur denique eius industria laudatissima, & fides egregia. Dignus profecto, cuius vitæ tenorem, præstantissimasque doctrinas, ac virtutes, posteri omnes Medici, in omne tempus imitentur, & celebrent. Scripsit

Historiarum Rauennatum Lib. Decem. Hac altera editione Libro Vndecimo auctos, & multiplici antiquitatis historia, Gothorum, Longobardorum, & Italicorum ab anno post diluuium centesimo quadragesimo primo, vsque ad annum Christi MDLXXXVIII. amplissime locupletatos. Venetijs. Ex Typographia Guerræa. MDLXXXIX. in fol.

Orationem de electione Gregorij XIII. Papæ, quam habuit ad Populum Rauennatem. Cesenæ. Apud Bartholomæum Ranerium. 1572. in 4.

Annotationes in libros octo Cornelij Celsi de Re Medica. Quibus omnia, quæ ad vniuersam Medicinam spectant dilucide, & compendiose explicantur. Venetijs. Apud Ioannem Guerilium. MDCXVI. in 4.

De Destillatione, siue de Stillatitiorum Liquorum, qui ad Medicinam faciunt methodo, atque viribus librum, in quo Chemicæ artis veritas, ratione, & experimento comprobatur. Excusum fuit Opus hoc iugiter laudatum, Rauennæ, Basileæ, Venetijs &c. in 4. & in 8.

De Melonibus. Accessit Responsum Medicinale pro Asthmate, Vincentij Alsarij a Cruce. Venetijs. Apud Ioan. Bapt. Bersonum. 1607. in 4.

De

De Hieronymo tractant Iacobus Gaddius, Tom. 2. De Scriptoribus, pag. 308. Antonius Possevinus Bibliothecæ Selectæ Lib. 16. pag. 391. Nicolaus Angelus Caferrius in Synthemate Vetustatis, pag. 208. Ludouicus Iacobus a S. Carolo in Bibliotheca Pontificia, lib. 2. Io: Anton. Vander Linden, Lib. 1. De Scriptis Medicis. Ioannes Cinellus in Opusculo, inscripto Biblioteca Volante, Scanzia sesta.

Excessit Hieronymus ex dyssenteria die 8. Septembris M.DC.VII. ætatis LXVIII. vnico relicto filio Antonio Maria, & ipso Medicinæ nobili professore, qui Romæ vitam vixit, inter primarios Medicos habitus.

Laudibus quoque efferendus est frater Ioannes Baptista Rubeus, nostri Hieronymi patruus, Carmelitarum Ordinis decus, ingenio, doctrina, pietate, rerumque gerendarum solertia spectabilis, sepultus Romæ in Ecclesia SS. Siluestri, & Martini in Montibus, cum subiecto Epitaphio, quod poteris etiam intueri apud Io: Antonium Philippinum in Opere, cui titulum fecit, Ristretto di tutto quello, che appartiene all'Antichità, e Veneratione della Chiesa de' Santi Siluestro, e Martino de' Monti di Roma. Cap. 17. pag. 86.

D.O.

D. O. M.
FR. IO: BAPTISTÆ RVBEO RAVENNAT.
CARMELITARVM ORDINIS GENERALI
GENERE MORIBVS ET DOCTRINA
CLARISSIMO
QVI
ORDINEM SVVM ANNOS. XVI. REXIT
AC PRIVILEGIIS
A GREGORIO XIII.PONT.MAX. IMPETRATIS
ILLVSTRAVIT.
VIXIT ANNOS LXXI.
OBIIT ANNO M. D. LXXVIII.
TERTIO NONAS SEPTEMBRIS.

HIERONYMVS SESSA, Italus, Sueſſanus, Philoſophiæ, Medicinæque Doctor ſuo ſeculo magnus, rariſque virtutum ornamentis, ac morum integritate maximus, Pauli IV. Sum.Pont. intime familiaris, & Medicus, quem Pontifex ſingulariter amauit, eo quia probi viri ſingularia merita probe noſcebat, quapropter S.R.E. Cardinalem renunciare voluit; ſed Hieronymus oblatam dignitatem ampliſſimam, terrena faſtidiens, eximia animi ingenuitate repudiauit, ſapienter intelligens, quanto maius eſſet, ſummos honores contemnere, quam accipere. Verum enim vero hæc animi demiſſionis exempla rariſſima ſunt. Audiamus Scipionem Mercurium in Opere Errori Popolari d' Italia, lib. 2. cap. 27. pag. mihi

mihi 164. *Rua quel luogo nel Padouano così celebre, così famoso, così santo, doue viuono quei santi Eremiti, huomini sì in vista humana, ma Angeli nella conuersatione, fu edificato dall' Eccellentissimo Signor Gieronimo Sessa, che fù Medico di Papa Paolo IV. il quale lo volse far Cardinale, ma egli con generosità d' animo incredibile lo rifiutò, per edificar così santo luogo.*

Attamen potius dicendus Hieronymus, Leonis X. Pont. Max. Medicus, ex relatis a Siluano Razzi in volumine Le Vite de'Santi, e Beati dell' Ordine de' Camaldoli: vitam namque Hieronymi scripsit, Beatumque vocat, & elaborasse ait nonnulla

Opera de Re Medica. nec non

De Religione Tractat. cuius titulus *Columba Decora.*

Atque ex Angelo Portenario in Opere della Felicità di Padoua, Lib. 2. Cap. 11. Quomodo res se habeat, sedulus curiosus inueniet; satis etenim mihi indicasse sufficiat.

HIPPOLYTVS SALVIANVS, Italus, Tiphernas, Romanusque Ciuis, Medicus summe doctus, atque Philosophus, in quo erat ambiguum, vtrum magis ipsius scientia, an fides, & sedulitas in curandis ægris laudaretur. Iulius III. Pont. Max. tantum virum si-

bi

bi Medicum elegit, vti lustrare est in Priuilegio huius Papæ, præfixo Historiæ Aquatilium Animalium, quam Hippolytus ingenti fama nominis foras emisit. Jugiter Aulæ, ac vniuersæ Ciuitati, consilij, doctrinæ, prudentiæ, sapientiæque suæ lumen ostendit. Edidit

De Piscibus Tom. 2. Cum eorundem figuris in ære incisis. Romæ. Apud Saluianum. 1555. in fol.

De Aquatilium Animalium curandorum formis. Venetijs. Apud Metettum. 1600. 1602. in fol.

De Crisibus ad Galeni censuram librum, omnem Crisium cognitionem breui, & miro ordine continentem. Romæ. Apud Saluianum. 1558. in 8.

Ad humaniores literas, acri, & amœno ingenio æque propensus, & *Carmina* panxit, & *Comœdias* composuit, quarum vna perbelle laudata typis data extat cum titulo

La Ruffiana. In Roma, per Valerio, e Luigi Dori. 1553. in 8. Alibi etiam non semel excusa.

De eo tractant Jo: Anton. Vander Linden lib. 1. De Scriptis Medicis. Nicolaus Angelus Caferrius in Synthemate Vetustatis, pag. 103. Leo Allatius in Drammaturgia.

Sa-

Saluſtius Saluianus, Hippolyti filius, non minori quam pater doctrinæ præſtantia floruit, Medicus, Philoſophusque perſpicaciſſimus, qui non obſcura Medicæ facultatis, monumentis editis, teſtimonia reliquit.

Gaſpar, alter Hippolyti filius, illuxit Poeta, Academicusque Humoriſta, qui Vrbi, imo Orbi ſe conſpicuum fecit. Ambo laudibus merito extolluntur a Jano Nicio Erythręo in Pinacotheca prima, Imag. 14. & Pinacotheca tertia, Imag. 55.

HONVPHRIVS DE HONVPHRIIS, Italus, Nobilis Fulginas, Philoſophus, & Medicus probatiſſimus, Petri item Medici ſua ætate longe ornatiſſimi filius, Sixti IV. Sum. Pontif. a Medelis. Auguſtinus Oldoinus in laudato libro mſ. Scriptorum multorum Italiæ, ita recenſuit, *Onofrio Onofrij da Fuligno, Medico celebre, e grandemente ſtimato per la felicità che haueua, e moltiſſima prattica nel medicare. Fù Lettore di Filoſofia, e Medicina in Perugia, e Medico di Papa Siſto Quarto. Laſciò mſſ. molte Opere di Medicina. Io hò letto alcuni Diſcorſi di Onofrio, fatti in varie occaſioni molto eruditi, sì ſpettanti alle materie medicinali, come alle filoſofiche.*

Laus quoque tribuitur Honuphrio a Lu-

douico Iacobillo in Bibliotheca Vmbriæ, asserens quod habebat eiusdem mss.

Opuscula varia de Re Medica.

Nonnullasque Lecturas.

Meminitque etiam Honuphrij alteri, nostri Honuphrij pronepotis, Iuris consulti eximij, ac Nursiæ Prætoris, anno 1577. qui ingenij sui, doctrinæque Monumenta posteritati reliquit, præsertim Commentarium magnum in Iure per alphabetum, & multa Tractata in Iure, alphabetico ordine digesta.

Celebrat item Curtium, huius fratrem germanum, Militum Tribunum, pietate, & armis inclytum.

Præconijs æque ornat Honuphrium tertium, nostro æuo Iuris vtriusque Doctorem, Poetamque præstantem, & multorum Operum authorem.

Et Christophorum, Ord. Minorum Regul. Obseruantiæ, Theologum, Concionatoremque insignem, qui plura erudite elucubrauit Opera, quemque Gregorius XIII. Papa plurimi fecit.

Neque prætermittit Pium de Honuphrijs, Ordinis Sancti Stephani Equitem elegantissimum.

Sed præter quamplures, qui ex hac antiquis-

quiſſima. & prænobili familia prodiere, extollendus apprime eſt Honuphrius alter, Fulginatenſis Epiſcopus, de quo Ferdinandus Vghellus in Italia Sacra, Tom. 1. col. 738. vt ſequitur. *Honuphrius, ex nobili gente, vulgo vocata, dell' Antico Romano, Fulginas. Hadriano ſecundo mandante, patrio gregi præpoſitus eſt anno* 870. *Inter huius maiores, qui primus Fulginium venit, e clariſſima proſapia Ruffia vndecimo Magni Leonis anno, an.* 451. *Valerius fuit* (qua de re fides eſto apud authorem) *Vnde SS. Silueſter, Siriciusque PP. MM. aliјque quam plures Cardinales, ac Principes prodiere, cuius deinceps poſteritas, quod Valerius antiquus Romanus eſſet, dell' Antico Romano, vt non ſemel dico, appellata eſt. Deinde ab Honuphrio Fulginate Epiſcopo, magnarum virtutum vir, quique tantus eſſet, vt ex ſuo nomine, genti ſuæ videretur in poſterum poſſe decus afferre, Honuphriam gentem dixere. Quamquam patrum noſtrorum memoria, ex ea gente non defuerit aliquis, qui Antiqui Romani cognomen mordicus retinuerit, præſertim cum in Senatu, ad illorum temporum morum cenſuram maiorum exempla referenda eſſent.*

HORATIVS LANCILLOTTVS, Italus, Romanus, nobili ſtirpe natus, ſublimi inge-

nij vir, qui Philoſophiæ, & Medicinæ gnaui-ter incubuit, Medicumque ſe præbuit cordatiſſimum. Eius prudentiæ, doctrinæ, ac morum ſuauitatis fama vbique delata, Iulius II. Pont. Max. eum ſibi Medicum nominauit, gratiſſimusque Pontifici vixit, æquo ſemper animo, non proſperis elatus, neque depreſſus aduerſis, multarum cognitione rerum, & vſu laudabiliter refertus. Totum eius oblectamentum inter libros erat, iugiter aliquid in ægrorum commodum meditabatur; mira liberalitate, ac ſplendore Medicinam exercuit, pauperum infirmitatibus libenter, & amicorum occurrens, quacunque omnino ſe reddidit commendatione digniſſimum.

Eſt Horatij mentio in Volumine Statutorum Collegij Medicorum Vrbis, pag. mihi 106. celebraturque a Baldo Baldi in Opere Diſcorſo Apologetico del vero Opobalſamo Orientale, pag. 107.

Scipio Lancillottus noſtri Horatij filius, a Gregorio XIII. ob ingentes virtutes, & conſpicua merita S.R.E. Cardinalis renunciatus fuit.

Paulus vero V. Horatium Lancillottum, Cardinalis Scipionis nepotem, egregium ſane, & non indoctum virum, Cardinalium Senatui adſcripſit.

Joan-

Joannes Baptiſta Lancillottus, Cardinalis Horatij germanus frater, omnibus diſciplinis, Chriſtianisque virtutibus excultus, infula Nolana condecoratus extitit.

Extitit etiam Lancillottus Lancillottus, Vtriuſque Signaturæ Referendarius, Lateranenſis Baſilicæ Canonicus, mox Roſſanenſis optimus Archiepiſcopus.

Plura de his omnibus habes in Tom. 4. Ciaconiano Hiſtoriæ Pontificum Romanorum, & S. R. E. Cardinalium, nouiſſimæ impreſſionis, col. 100. & 430. Ac apud Ferdinandum Vghellum in Jtalia Sacra, Tom. 6. col. 309. Tom. 9. col. 415. Carolumque Cartharium in Aduocatorum Sacri Conſiſtorij Syllabo, pag. 136.

HVGO ATRATVS, alias Atractus, Anglus, ab Oppido Diœceſis Vuigornienſis, in quo eſt natus, cognominatus de Euesham, in pietate, ac literis enutritus, tantum in illis profecit, vt ſui ſeculi Phœnix diceretur. Scientiarum omnium cupidiſſimus, totus in ſtudijs erat, ſtudiaque intermittebat nunquam. Hinc omniſcia ditatus eruditione, Medicinæ tamen apprime operam dedit, & optimus habitus Medicus, ac ex Gymnaſiorum frequentatione continua, tota Europa notiſſi-

mus

mus fuit. Huius Medici fama permotus Martinus II. dictus IV. Pont. Max. Romam accersiuit, suumque Medicum dixit, & Pontifici in primis carus, eidem varijs in rebus doctrina, & diligentia suam ille fidem probatum iuit, hinc a Martino in numerum Cardinalium S. R. E. meruit cooptari. Medicinæ peritiæ, Matheseos quoque cognitionem perbelle Hugo immiscebat, quapropter sui æui eruditis, & aulicis curiosis gratissimns enituit. Scripsit ex Oldoino in Athenæo Romano.

Medicinales Canones.

Problemata quædam.

De Genealogijs Humanis librum I.

Super Opere Febrium Isaac Opusculum.

Distinctiones Prædicabiles.

Postillas super Biblia. Et alia quædam.

Alios de eo tractantes videas apud eundem Oldoinum, præter Ciaconium Vitarum Pontificum, & Cardinalium, nouissimæ editionis, Tom. 2. col. 239.

IACOBVS BONACOSSVS, Jtalus, Nobilis Ferrariensis, Artium, & Medicinæ Doctor; scientia quidem, rerum peritia, animi magnitudine, ac morum affabilitate excellentioribus comparandus, paupe-

perum iuxta & diuitum Medicus, Medicusque Pauli III. Sum. Pont. Pontificique acceptissimus. Post multos summa cum laude exantlatos labores, meritis onustus mortalia deseruit. Romæ in Ecclesia S. Petri Montis Aurei, vulgo Montorij in Janiculo iacent ipsius ossa, cum hac inscriptione.

D. O. M.
IACOBO BONACOSSO FERRARIENSI
PAVLI III. PONT. MAX.
PRIMARIO MEDICO.
IOANNES BAPTISTA BONACOSSVS
EXCELLENTISSIMI
DVCIS FERRARIÆ SCRIBA
HERES BENEMERENTI POSVIT.
AN. M.D.LIV. MEN. IVNII.
VIXIT AN. LXVIIII. MEN. I. DIES XII.
OBIIT AN. MDLIII. IV. IAN.

Quæ extat etiam in Opere Gasparis Alueri, cuius titulus Roma in ogni stato, Parte seconda, pag. 312.

Prodiere ex ista familia quamplurimi præclari viri, vti compertum sit omnibus ex Scriptoribus rerum Ferrariensium. Jacobus noster laudatur ab Augustino Superbo in Opere Apparato degli Huomini Illustri della Città di Ferrara, par. 2. pag. 63. vbi etiam mentio

cum

cum laude facta est Hippolyti Bonacossi, Iuris peritissimi, & librorum authoris egregij nominis; nec non Leonelli, Iuris æque vtriusque Doctoris excellentissimi, ac Hieronymi acutissimi Philosophi, & Medici.

IACOBVS BONAVENTVRA, ... cui Gulielmus Athenius Bruxellensis dedicauit Tomum 4. Responsorum, & Consultationum Medicinalium Hieronymi Mercurialis, & Iacobum appellat clarissimum virum, Clementis VIII. Maximi Pontificis Medicum, moribus optimis, ingenij facilitate, eximia virtute, ceterisque egregijs animi dotibus coruscantem, ac ad fastigium veræ, solidæque doctrinæ summa cum laude euectum, cunctis Principibus carissimum, summoque Pontifici longe cariorem.

Meminit etiam huius Theodorus Amydenus in Opusculo inscripto Trattato del ber caldo, e freddo, cap. 12. pag. 55. cap. 18. pag. 105. 106.

Ad Jacobum Litteras dedit summæ existimationis plenas Hieronymus Mercurialis, Tom. 4. Consilior. Medicinal. pag. 155.

Maxentius Picinus Lyciensis edidit Apologiam pro Jacobo Bonauentura, Clementis VIII. Pont. Max. Medico, aduersus Marium

Zuc-

Zuccarum Neapolitanum de Victu Parthenopæo.

IACOBVS GOTTIFREDVS, Italus, Nobilis Romanus, Philoſophiam, Medicinamque didicit, & Doctoris inſignia conſecutus, virtutis, gloriæque deſiderio flagrans, ad morbos ſanandos ſeſe totum contulit, bona equidem, & proſpera fortuna, namque omnibus approbantibus, ſingularique omnium applauſu Medicinam fecit, ac a Paulo II. Sum. Pont. Medicus Pontificius eligitur. Nobiliſſimam artem iugi diligentia, & doctrina exercuit, tantusque Pontificis in illum amor fuit, quantus poteſt eſſe maximus; iure itaque animi bonis abundans, fortunæ etiam muneribus affluxit, ingentesque opes ſua ſibi virtute collegit. Aedes Romæ in Platea, quæ de Paſquino dicitur, inſtruxit, olim diuenditas, & nouiſſime, anno ſcilicet 1692. emptas ab Archiconfraternitate Orantium pro Agonizantibus, vbi Eccleſia ædificata eſt. In demolitione domus, inuentum Numiſma fuit æneum, quod præmanibus habui, in eo viſitur effigies eiuſdem Pauli II. hiſce verbis *Paulus II. Venetus Pont. Max.* in altera vero facie, *Iacobus Gottifredus Romanus* + *eiuſdem ſuffragio has ædes a fundamentis erexit.* +Phiſicus

Præclaros viros, ex hac, tum antiquitate, tum nobilitate illustri plane familia exortos, videas apud Gasparem Aluerum in Opere, Roma in ogni stato, par. 2. pag. 84. & seq. quibus addendus Brutus Gottifredus nostro æuo vir pius, doctus, & antiquitatis peritissimus peruestigator, de quo in mea Bibliotheca Romana, Vol. 1. Centuria 5. num. marg. 64.

Viuit dum hæc scribo Philippus Gottifredus, Basilicæ Liberianæ Canonicus, Sacro Pontificio ministrans, Prælatorumque insignibus, & familiaritate Palatij ornatus. Alexander etenim Papa VII. tribus præcipuis Basilicis Vrbis, Lateranensi nempe, S. Petri in Vaticano, ac Liberianæ, in Sacello Pontificio locum dedit, singulis singularum Canonicis, Sacro ministrare Pontificio iussit, quos propterea Prælatorum insignibus, & familiaritate Palatij decorauit.

INNOCENTIVS BALDVCCIVS, Jtalus Pistoriensis, Artium, & Medicinæ Doctor spectatissimus, qui doctrinarum splendoribus, morum innocentia, alijsque virtutibus, maiora gloriæ, & decoris addidit incrementa. Summorum Pontificum Jnnocentij IX. & Leonis XI. Medicus, laudes promeritas tulit,

lau-

laudabilique existimatione famam sibi peperit. Perlegamus marmoream inscriptionem, collocatam in Ecclesia Deiparæ in Vallicella, ad ipsius nominis diuturnitatem, vbi Jnnocentij ossa tumulata iacent.

INNOCENTIO BALDVCCIO
PATRICIO PISTORIENSI
INNOCENTII IX. ET LEONIS XI.
SVMMORVM PONTIFICVM
MEDICO ET CVBICVLARIO INTIMO
CVIVS ARTEM SALVTAREM
ROMA SEMPER
PRINCIPES VIRI SÆPE
CARDINALES IN PONTIF. COMITIIS SEMEL
PROBAVERVNT.
VIRO IN QVO VIRTVTES ANIMI
NVMQVAM ÆGRÆ
QVEM SATIS
HONORVM FAMA POSTERITATI
SED LONGE PRÆSTANTIOR
EXIMIÆ PIETATIS LAVS
IMMORTALITATI COMMENDAT.
VIXIT AN. LXXX. MEN. VII. DIES IX.
OBIIT XIV. KAL. MAII M. DC. XXXV.

IOANNES ANDREAS BIANCHI, Jtalus, Parmensis, Artium, & Medicinæ primæ notæ Doctor, quem virtute nitidum, doctrina clarum nominabant. Jn Gymnasio Bononiensi ab anno 1525. docuit vsque ad an-

num 1561. quo euocatus est Romam a Pio IV. Pont. Max. & in Medicum ascitus, summa cum sui commendatione nominis, namque Medicinam exercendo, principem locum adeptus fuerat.

Huiusce meminit Joannes Nicolaus Paschalis Alidosius in Opere, Li Dottori Forestieri, che in Bologna hanno letto Teologia, Filosofia, Medicina, ed Arti Liberali, pag. 42.

Jn viuis esse desijt Joannes Andreas Romæ, die nona Augusti, Anno 1566.

IOANNES ANTRACINVS, Jtalus, Maceratensis, Philosophiæ, & Medicinæ accurate vacauit, Lauream que honorifice meruit, nec exiguam, Medicinam faciendo, laudem adeptus est. Hinc in Aula Romana clarus, Hadriani VI. Sum. Pont. Archiater fuit, omnesque semper integerrimi, atque consultissimi viri numeros compleuit, omnibus, & præsertim Pontifici, alijsque Magnatibus acceptissimus.

Joannis mentio habetur apud Paulum Jouium, in Vitis Virorum Jllustrium, Tom. 2. Vita Hadriani VI. pag. mihi 281.

IOANNES BAPTISTA CANANVS, Italus, Nobilis Ferrariensis, Julij III. Sum. Pont. Medicus, Medicus quippe, ac Philosophus, qui

qui ingenij acumine, multorumque annorum vſu, collegarum nemini concedebat, & Medicinæ profecto gloriam propagauit. Laudem quoque ſibi apud poſteros vendicauit ſcribendo Opus prænotatum

Muſculorum Humani Corporis picturata diſſectio. Ferrariæ. 1572. in 4.

Conſule Franciſcum Mariam Torrigium in Opere Sacre Grotte Vaticane, par. 2. pag. mihi 388. Joan. Anton. Vander Linden De Scriptis Medicis, lib. 1. Joannem Andr. Quenſtedt in Dialogo de Patrijs Illuſtrium Doctrina, & Scriptis Virorum, pag. 337. Joſephum Lanzonum, De Jatro-Phyſicis Ferrarienſibus, pag. 8. Amatus Luſitanus laudibus etiam cumulare non deſinit Joan. Bapt. Cananum in Centurijs Curation. Medic. Cent. 1. Curat. 23. 27. & 52. in Scholijs, ac Cent. 3. Curat. 40. in quibus Cananum in diſſecandis humanis corporibus, alterum fuiſſe Veſalium teſtatur; teſtaturque eiuſdem virtutes, & merita Auguſtinus Superbus in Opere Appaiato degli Huomini Illuſtri della Città di Ferrara, par. 1. pag. 16. vbi hoc legitur epitaphium.

IO: BAPTISTA CANANVS
IVLII III. PONT. MAX.
MEDICVS OLIM ACCEPTISSIMVS
NVNC

NVNC AVTEM TOTIVS DITIONIS
ALPHONSI II. FERRARIÆ DVCIS SERENISS.
SVIS MERITIS PROTOMEDICVS.
MORTALITATIS MEMOR
HOC SIBI MONVMENTVM VIVENS
P. C.
AN. DOM. M.D.LXXIIX. KAL. IAN.
ÆTATIS VERO SVÆ LXIII.

Proſapia Canana viros peperit, tum literis, tum armis mirifice decoratos. Jnter ceteros præfulſere Antonius Maria, ingentis æſtimationis Medicus, qui teſte laudato Lanzono publici iuris fecit Commentaria in lib. Artis Medic. Galeni, & Commentaria in Aphoriſ. Hyppocratis. De eo etiam Superbus, par. 2. pag. 77. vbi de Franciſco Maria Canano quoque agitur, excellentiſſimo Philoſopho, & Medico, politiorisque literaturæ diligentiſſimo cultori.

Julius Cananus, noſtri Joannis Baptiſtæ germanus frater enituit S. R. E. Cardinalis, cuius virtutes, & geſta exhibet memoria in marmore ſculpta Ferrariæ in Eccleſia S. Dominici, in Sacrarij pauimento, & eſt.

D. I.
IVLIO CANANO NOBILI FERRARIENSI
S. R. E. TIT. S. ANASTASIÆ PRESB. CARD.
EX CANANORVM BYZANTII STIRPE
PA-

PALEOLOGIS IMPERATORIBVS
VNA PROPAGATA.
QVI
IVLIO III. PONT. MAX.
IVVENIS ADMODVM A SECRETIS
ADEO ACCEPTVS INSERVIVIT
VT IN EVM
PONTIFICIAM AVCTORITATEM
SVPPLICATIONES
QVASCVMQ. SCRIPTVRASVE
SIGNANDI FIDENTER.
QVI
ADRIÆ ET MVTINÆ EPISCOPATVS
VENEFICIA COHIBENDO
HÆRESES EXTIRPANDO
AC TEMPLA RESTITVENDO
VIGILANTER REXIT.
QVI
SACROSANCTÆ TRIDENTINÆ SYNODO
INTERFVIT.
QVI A GREGORIO XIII.
POSTREMA ILLA PROMOTIONE
INTER CARDINALES COOPTATVS FVIT.
QVI DENIQVE
SIXTI V. LEGATVS
ÆMILIAM TAM ÆQVE IVSTEQVE
EST MODERATVS
VT NOMEN EIVS PERPETVO
GLORIOSVM SIT PERMANSVRVM.
ALEXANDER SANCTI IACOBI EQVES
ET SAPIENTIVM IVDEX
FRATRI OPTIMO
GRATÆ TESTIFICATIONIS ERGO P.I.

VI-

VIXIT ANNOS LXVIII.
OBIIT V. KALEND. DECEMB.
MDXCII.

Amplissimus hic Cardinalis prælo mandauit Constitutiones Adrienses, quas Episcopus in Clericorum vtilitatem elucubrauerat.

Meminitque de eo Augustinus Oldoinus in Athenæo Romano, aliosque tantum virum celebrantes palam facit.

IOANNES BAPTISTA SERIVSTIVS, Jtalus, Nobilis Lucensis, Romanusque Ciuis, Philosophiæ, Medicinæque Doctor grauis, & prudens, Gregorij XIII. Pont. Max. Medicus, a quo sane Seriustia familia, & Patria plurimum decoris habet, & ornamenti. In Ecclesia Sanctissimæ Trinitatis Romæ, Hortulorum in Colle, seu Pincij extat Joan. Baptistæ sepulcrum, cum sequenti inscriptione, eius laudes referente.

D. O. M.
IOANNI BAPTISTÆ SERIVSTIO PET. FIL.
PATRITIO LVCENSI
PHILOSOPHIÆ AC MEDICÆ
PRÆSERTIM ARTIS
CLARISSIMO
BONARVM
PRÆTEREA LITERARVM DISCIPLINA
ERVDITISSIMO

VI-

VITÆ AC MORVM INTEGRITATE
PRVDENTIA DENIQVE
ORNATISSIMO
PRINCIPIBVS VIRIS CARISSIMO
ET OB SVMMA EIVS
IN HANC VRBEM MERITA
CIVITATE ROMANA DONATO.
QVI
IACOBO CARDINALI SABELLO
ANNOS PROPE II. ET XX.
FIDEM AC INTEGRITATEM SVAM
INSIGNITER PROBAVIT.
GREGORII ETIAM XIII. PONT. MAX.
SACRIQVE PALATII FAMILIÆ
VALETVDINIS CVSTOS FVIT.
CHRISTOPHORVS VINCENTIVS
ET MICHAEL
FRATRES MOESTISS. POSS.
OBIIT AN. SAL. M.D.XC. MENS. SEPTEMB.
ÆTATIS SVÆ LV.
HVIC TEMPLO CC. AVREOS
AD STVDII VT VOCANT
MONTEM OCCVPATA PECVNIA LEGAVIT
QVA
BIS IN HEBDOMADA PRO EIVS ANIMA
SACRVM PERPETVO FIAT.

Eſt huiuſce mentio in Volumine Statutorum Collegij Medicorum Almæ Vrbis, pag. mihi 108. Meminit etiam de eo cum præconio Baldus Baldi, in Opere Diſcorſo Apologetico del vero Opobalſamo Orientale, pag. 107.

Hippolytus Marraccius in Bibliotheca Mariana, par. 2. tractat de Philippo Seriustio, Academico quidem Obscuro, sed literis, atque eruditione clarissimo, qui inter alia pietatis suæ erga Deiparam Virginem specimina, edidit latino carmine De Deiparæ Virginis Imagine, nouis Lucæ miraculis coruscante Opusculum. Nec non Joannes Ferro in Opere, Teatro d'Jmprese, par. 2. pag. 97. Atque Scipio Bargagli in Opere, Dell'Imprese, pag. mihi 134. De eodem loquitur æque Augustinus Oldoinus in sæpe laudato libro msf. penes me, Scriptorum multorum Jtaliæ, *Filippo* (ait) *Sergiusti, Nobile Lucchese studiò nel Seminario Romano, poi visse molto tempo in Francia, ritornato alla patria se ne morì. Ha stampato alcune Opere di Poesia, & in lode della Vergine Santissima.*

IOANNES BAPTISTA VERALLVS, Italus, Romanus, Philosophus, & Medicus in primis nobilis. Ad publicam vtilitatem Medicinam exercuit egregie, proximorum saluti summa voluntate occurrendo. Splendido naturæ nitore, morumque maiestate, toti Aulæ Romanæ manifestus, Eugenio IV. Pont. Max. cuius Archiater erat, alijsque Magnatibus intime gratus, & consiliorum

eo-

eorum particeps integerrimus, ac prudentissimus.

Est huius mentio in libro Statutorum Collegij Medicorum Vrbis, pag. mihi 105. cui etiam dat munera laudum Baldus Baldi in Opere, Discorso Apologetico del vero Opobalsamo Orientale, pag. 106.

Ex hac illustri progenie claruere Hieronymus Verallus, Joannis Baptistæ, & Juliæ, sororis Card. Dominici Iacobatij filius, a Paulo III. æquo meritorum remuneratore, Cardinalium cætui sacro adscriptus.

Fabritius Verallus, Hieronymi nepos pariter ad sacram Purpuram admotus fuit a Paulo V. Ambo Romæ in Ecclesia S. Augustini in Campo Martio, in familiæ Verallæ Sacello, sequentibus celebrantur elogijs.

D. O. M.
HIERONYMO VERALLO ROMANO
A PAVLO III.
ROMANA PVRPVRA DONATO
QVEM LOCVM ET MERVIT.
AD CAROLVM V. IMPERATOREM
IN GERMANIA NVNCIVS
DECRETO IN TVRCAS BELLO
AC RELIGIONE STRENVE PROCVRATA
ET SVSTINVIT AD HENRICVM II.
GALLIÆ REGEM LEGATVS

PARMENSI BELLO FELICITER COMPOSITO
ET AMPLIFICAVIT VRBANO VII.
SOBRINO ALVMNOQVE SVO
AD CHRISTIANÆ REIP. REGIMEN
DOMESTICA INSTITVTIONE
PERFECTO.
OBIIT AN. DOM. MDLV.
ÆTATIS SVÆ LV.

D. O. M.
FABRITIO VERALLO ROMANO
HIERONYMI CARD. VERALLI
FRATRIS FILIO
A PAVLO V. POST. NVNCII APOST. MVNVS
APVD HELVETIOS
IMPIGRE ADMINISTRATVM
AD SACRAM PVRPVRAM ADMOTO
CVI PROMERENDÆ VRBANI VII.
CONSANGVINEI SVI
APVD QVEM ADOLEVERAT
EXEMPLIS INSTRVCTVS
OPTIMI PONTIFICIS MORES EXPRESSIT
DIGNVSQVE HABITVS
QVI SVBLATVM REPENTE PRINCIPEM
ALIQVANDO REPRÆSENTARET.
OBIIT AN. DOM. M. DC. XXIIII.
ÆTATIS SVÆ LIIII.

Paulus Æmilius Verallus, laudati Card. Hieronymi æque nepos fulſit Juris conſultus celebris, ac Romanæ Rotæ Auditor, mox

Roſ-

Rossanensis Archiepiscopus, translatus deinde ad Caputaquensem Ecclesiam, clarus in Concilio Tridentino, & apud Patres summæ extimationis.

Satis sit de his tantum verba fecisse, relictis alijs, armis, & litteris perspicuis.

IOANNES BODIER, Cenomanus, Machaonia clarus in arte. Julij II. Pont. Max. Medicus cum esset, non solum in hoc obeundo munere, decus sibi insigne conciliauit, sed etiam honoribus, & præmijs sese adauctum, perornatumque sensit, adeoque Pontifici iucundus, vt ab ipso nobilitatus sit Abbatia Romæ principali, & magni reditus, Sancti Sebastiani videlicet, extra Portam Capenam, via Appia; de qua re adhuc visitur in eadem Ecclesia memoria in hunc modum.

D. O. M.
IO: BODIER CENOMANO
PHILOSOPHO AC MEDICO INSIGNI
CVIVS OPERA
CVM IVLIVS II. PONT. MAX.
VTERETVR.
ILLVM HVIC SACRO
D. SEBASTIANI MONASTERIO
ABBATEM PRÆFECIT.
VIXIT AN. LXXV. MEN. III. DIES VIII.
OBIIT VII. KAL. IVLII. M. D. XVII.

IOAN-

IOANNES LVNELIVS EPISCOP. SEBASTIAN.
EIVSDEM MONASTERII ABBAS
AVVNCVLO BENEMER.
POS.

Legitur etiam hoc epitaphium apud Florauantem Martinellum in Opere, Roma ex Ethnica Sacra &c. Cap. 9. pag. mihi 302.

IOANNES BVRGIVS, Siculus, Calataieronensis, Medicorum dictus, & merito, suo tempore princeps, principemque, apud Principes Viros locum tenuit, præsertim apud Alphonsum Regem Parthenopęum, cuius instantia, Salentinus Pastor electus est, mox Sipontinus Archiepiscopus, deinde Episcopus Mazariensis. Romam profectus, in magnam Pontificum, totiusque Aulæ existimationem vixit, virtute assidue, & doctrina duce. Paulus vero II. Pont. Max. proprium Medicum dixit, & felici omine, namque felicissime Pontificem periculose ægrotantem, a limine mortis reuocauit, hinc ab eodem ad Archiepiscopatum Panormitanum translatus fuit. Calataieronæ defunctus, sepelitur in maximo templo a Joanne Vega Prorege. Post annos 74. cum eius cadauer effossum, integrum reperissent, honestiori tumulo, & inscriptione exornatur huiusmodi.

IL-

ILLVSTRISSIMO AC REVERENDISSIMO
IOANNI BVRGIO
EPISCOPO MAZARENSI SIPONTINO
ET TANDEM
ARCHIEPISCOPO PANORMITANO
SVORVM TEMPORVM TOTO FERE ORBE
CELEBERRIMO
CALATABYERONENSI ORNAMENTO.
D. VESPASIANVS BONANNO
FRANCISCVS RIZZARI
FRANCISCVS MONTELEONE
AC NICOLAVS DE MONARDO
ANNO MDXXXXIII.
CIVITATIS PATRES
ANTIQVITATVM NON IMMEMORES
TVMBAM HANC
INSTAVRARE FECERVNT.
NATVRÆ CESSIT ANNO MCCCCXLVI.

Erraſſe tamen Patres, quamuis antiquitatum non immemores, aiunt Ferdinandus Vghellus in Jtalia Sacra, Tom. 7. col. 1166. & Pompeius Sarnellus in Opere, Cronologia de' Veſcoui, & Arciueſcoui Sipontini, pag. 302. ex animaduerſione Rocchi Pyrrhi, in notitia Panormitanæ Eccleſiæ. Obijt enim Archiepiſcopus Joannes anno 1469. non 1446. Si plura cupis citatos ſcriptores legas.

Ego apud Franciſcum Falabellam, S. Seuerinæ Archiepiſcopum, Romæ olim degentem,

tem, vidi ingens Opus mſ. Joannis Burgij, cuius titulus.

Secreta veriſſima ad varios curandos morbos. In calce extabat Summarium Vitæ Joannis, ab anonymo exaratum.

IOANNES CASINVS, Italus, Nobilis Senenſis, laudati Franciſci Caſini, Vrbani VI. Medici, germanus frater. Joannes vero Jnnocentij VII. Pont. Max. Medicus emicuit. *Giouanni* (ait Jſidorus Vgurgerius in Opere, Le Pompe Saneſi, Parte prima, Titolo decimo ſettimo, pag. 503.) *Caſini, tra Filoſofi, e Medici del ſuo tempo tenne facilmente il primato; perche ſi come leggendo Medicina Teorica in Siena circa l'anno 1370. ſi dimoſtrò acutiſſimo, così operando nelle cure riuſcì fortunatiſſimo; ſinche chiamato da Innocenzo VII. Pontefice Romano, fu ammeſſo tra ſuoi più intimi familiari, e dichiarato cuſtode, e conſeruatore della ſua ſanità.*

Non tacebo, Cardinalem Antonium Caſinum fuiſſe noſtri Joannis filium. Scriptores nonnulli, Antonium Caſinum, Epiſcopum Maſſenſem, cum Antonio Caſino Cardinale confuderunt, decepti nomine, & cognomine, vtriſque communi. Veritas porro eſt, quod Antonius Epiſcopus Maſſenſis fuit filius Franciſci

cisci, Medici Papæ Martini V. de quo superius egi; Antonius vero Cardinalis, fuit huius Joannis, Jnnocentij VII. Medici filius, vti accurate scripsit Ferdinandus Vghellus, in Italia Sacra, Tom.3. col. 797.

Bartholomæus Casinus, Cardinalis Antonij germanus frater, Monachus, & Abbas Ordinis Vallumbrosani, claruit Episcopus Pisaurensis, quam Ecclesiam omni cum laude rexit; terramque deseruit anno 1419. De eo item Vghellus, Tom. 2. col.952.

IOANNES FRANCISCVS EMANVELIS, seu MANOVELLI, Jtalus, Florentinus, Pauli III. Sum. Pont. Medicus, cuius facta mentio est in volumine Statutorum Collegij Medicorum Almæ Vrbis, pag.mihi 106. memoraturque cum præconio a Baldo Baldi in Opere, Discorso Apologetico del vero Opobalsamo Orientale, pag. 107. Fuit equidem Joannes Franciscus doctissimus, atque omnium virtutum laude cumulatissimus vir.

A clarissimo Antonio Magliabechio, qui me officijs omnibus complectitur, per epistolam postulaui, vt de Joanne Francisco notitias mihi suppeditaret. Ad rogata responsum dedit (ex relatis tamen a Bernardo Benuenuti) ad hunc modum.

Tre ſono le famiglie, che col caſato, o cognome di Manouelli hanno riſeduto nella Republica Fiorentina, e tutte e tre preſentemente eſtinte. La prima ebbe 19. Priori, e 2. Confalonieri dal 1283. al 1432. Portò per arme vn Campo diuiſo a trauerſo diritto; nella parte ſuperiore tre Stelle d'oro in Campo roſſo, e nella parte inferiore Campo d'oro. Fabbricarono la porta della Chieſa di S. Maria Maggiore, e vi ſi vedono le loro armi.

La ſeconda dal 1296. al 1384. godè ſei volte il Priorato, del reſto di eſſa non ci ſono reſtate altre notizie.

La terza ebbe quattro Priori dal 1487. al 1527. e faceua per arme vn Giogo d'oro in Campo azzurro, e nella teſta dell'arme vn Raſtrello roſſo di quattro denti, entroui tre Gigli d'oro.

Or di quale di queſte tre famiglie foſſe Gio: Franceſco d'Emanuello, o Manuelli, Medico di Papa Paolo III. non ho potuto ritrouare.

Apud Ammiratos in Operibus, Jſtorie Fiorentine par. 1. tom. 1. lib. 4. pag. mihi 214. legitur: *Ceſſato in queſto modo l'impetuoſo corſo di così fatto torrente, s'incominciò a penſare di riformare la Città, al gouerno della quale furono meſſi huomini di parte nera, nominando Gonfaloniere innanzi il tempo ordinario agli otto*

di

di Nouembre Tedice Manouelli. Questo è quello, che fece dire a Dante, della leggerezza della sua patria lamentandosi, e come Ghibellino auendo cagion di dirlo, che a mezo Nouembre non giunge a quel che d'Ottobre filaua. Secundo vero Tomo, lib. 19. pag. 1022. *Entrato nuouo Gonfaloniere Niccolò Manouelli, della cui famiglia già 124. anni addietro era stato vn' altro Gonfaloniere, il cui nome fù Tedice &c.*

Hæc inuestigasse de hac familia forsan alicui gratissimum fore credo, præsertim familiarum curiosis inquisitoribus.

IOANNES FRANCISCVS MARENCI, Jtalus, Albensis, qui Medicinam pie, & memorabili nomine fecit, cumque satis perspecta foret eius vbique integritas, & doctrina, in Medicum Beati Pij V. Pont. Max. assumitur. Vt egenos correptos morbo, de periculo eriperet, multus assiduusque erat pijssimus hic Pij Archiater exemplo tanti Pontificis, qui semper pietate ardebat in Deum, & in proximum caritate.

Habeo ego Joannis Francisci synopticam enarrationem

De Pij V. Pont. Max. Morbo, quo obijt, cuius integrum authographum extabat apud optimum virum, & eruditum Ioannem Bis-

ſaigam amicum meum olim officioſiſſimum, Secreto Sedis Apoſtolicæ Archiuo Vicepræfectum. Hac enarratione conſtat Joannem Franciſcum, huius Beati Pontificis perdigne Medicum fuiſſe.

IOANNES GAMVCCIVS, Jtalus, e Sancto Gemignano, fuit Medicus Clementis VII. Summi Pontificis, teſte laudato Vincentio Coppi in Opere, Huomini Jlluſtri Sangimignaneſi, pag. 192.

De hac familia ſuperius egi de Andrea Gamuccio ſcribens.

IOANNES IACOBVS BALDINVS, Jtalus, ex Apiro, porro non omittendus. At paucis vt me expediam, tu vero multa lector habeas, proferam ſepulcralem inſcriptionem, extantem Romæ in Eccleſia Sancti Auguſtini.

D. O. M.
IOANNES IACOBVS BALDINVS
EX APIRO IN PICENO
PHILOSOPHIÆ AC MEDICINÆ
LAVREA DECORATVS.
A BENEDICTO CARDIN. IVSTINIANO
ROMAM ACCITVS
SCIPIONI
QVOQVE CARDINALI BVRGHESIO
INSERVIENS
ILLVSTRIS NOMINIS EXISTIMATIONE
ITA

ITA INCLARVIT
VT EIVS OPERA
OMNES FERE PVRPVRATI PATRES
AC PRINCIPES VTERENTVR.
QVIN IMO
REPARANDA VRBANI VIII.
AC INNOCENTII X.
SALVS
EIVS CVRÆ SÆPE CREDITA FVIT.
AB ALEXANDRO VII.
PARITER ACCERSITVS
OB VALETVDINEM AC SENECTVTEM
IMPOTENS MERITO MVNERE
SE ABDICAVIT.
TOT VERO POST HONORIFICOS LABORES
VITÆ METAM ATTINGENS
PATRIAM QVAM OPERVM SPLENDORE
CLARAM REDDIDERAT
OPVM LARGITIONE LOCVPLETAVIT.
NAM IN APIRO
VBI ECCLESIAM
SVB INVOCATIONE SANCTI VRBANI
A FVNDAMENTIS EREXERAT
COLLEGIATAM
DVODECIM CANONICORVM
CVM OCTO BENEFICIATIS
INSTITVIT.
VIRGINIBVS NVBILIBVS
CERTAM PECVNIAM IN DOTEM
PRÆSCRIPSIT.
EX OMNI ASSE HEREDES
DVODECIM CANONICOS
VLTIMIS TABVLIS DECLARAVIT.
MVL-

MVLTIS DEINDE LOCIS
PIETATI ADDICTIS
LEGATO INGENTI ÆRE
CONSVLVIT.
QVI ENIM
AMANTISSIMVS PAVPERVM
PATER FVERAT
PAVPERVM INOPIÆ
ETIAM POST FATA PRÆSTO ESSE VOLVIT.
SIC PLVS ALIIS QVAM SIBI VIVENS
ANNO REDEMPT. M. DC. LVI.
ÆTATIS SVÆ LXXII.
PIE DEVIXIT.
TOT IGITVR OB PROMERITA
CANONICI SANCTI VRBANI IN APIRO
GRATISSIMORVM ANIMORVM INSTINTV
TANTI BENEFACTORIS MEMORIAM
COLERE VOLENTES
ILLVM
HAC IN ECCLESIA IN QVA CONDI VOLVIT
LVCI RESTITVVNT
ET ÆTERNITATI COMMENDANT.
ANNO IVBILEI M. DC. LXXV.
THOMAS PERANZONVS CANONICVS
ET EXECVTOR TESTAMENTARIVS
MONVMENTVM HOC
ÆRE HEREDITATIS
PONENDVM CVRAVIT.

IOANNES MARIA LANCISIVS, Italus, Romanus, ſummo a natura inſtructus ingenio, Medicinæ ſtudium dicauit ſuum, Me-

Medicinæque peritia valens, & magno in honore, ac nomine cum esset, mortuo Francisco Santuccio, qui Jnnocentij XI. Sum. Pont. a Medelis erat, illi Joannes Maria subrogatus fuit, atque Canonicatu in Ecclesia Sancti Laurentij in Damaso donatus. Denato vero Pontifice, Canonicatum dimisit; operam modo sedulam nauat Lecturæ in almæ Vrbis Archigymnasio, Medicinamque cum nominis fama exercet, in omnibus, quæ ad hanc facultatem spectant diligentissimus, & non vulgarem eius magis magisque in dies obtinet doctrina locum. Edidit huc vsque

Lucubrationem de Virgine quadam Calliensi, mirabili vexata symptomate, habitam in Congressu Medico-Romano, in ædibus Hieronymi Brasauolæ, Medici primarij, die 21. Septemb. 1682. prælo datam Romæ, apud Christophorum Dragondellum, eodem anno.

Fecit *Explicationes* ad Opus prænotatum Anatomia, per vso, & intelligenza del Disegno, ricercata non solo su gli ossi, e muscoli del corpo humano, ma dimostrata ancora su le Statue antiche più insigni di Roma, delineata in più tauole con tutte le figure in varie faccie, e vedute &c. *Con le Spiegazioni, & Indice del Sig. Canonico Gio: Maria Lancisi,*

gia

già Medico Segreto della Santa Memeria di Papa Innocenzio XI. Prodijt Romæ ex Typographia Dominici de Rubeis, anno 1691. in fol.

Magiſter Fr. Ioſephus Maria Lanciſius, Ordinis Franciſcanorum Conuentualium, vir doctus, & eloquens, noſtri Joannis Mariæ germanus frater, religioſisque moribus illuſtris, Prædicationis munus laudabiliter exercet, Prouincialis Romanæ Prouinciæ inſtitutus anno 1694. impoſitum onus maxima virtute adminiſtrat.

IOANNES PHILIPPVS DE LIGNAMINE, Siculus, Meſſanenſis, qui Medicinam in primis coluit, ingenio vir acutus, & vehemens, Medicinamque publice, magna diſcipulorum frequentia Peruſiæ docuit. Cum fratre Franciſco de Ruere, Ordinis Fratrum Minorum Miniſtro Generali mox S. R. E. Card. arctiſſimo neceſſitudinis vinculo coniunctus extitit. Cardinalis deinde Ruuerius ad Pontificatus faſtigium euectus, dictus Sixtus IV. beneuolentiam erga Joannem Philippum, ac æſtimationem oſtendit, Medicumque adhibuit. Quod munus grauiſſimum, quamuis valde Jo: Philippum occuparet, nihilominus librum ſcripſit, inſcripto eidem Sixto IV. Sum. Pont.

De

De vnoquoque cibo, & potu vtili homini, & nociuo, eorumque primis qualitatibus. Romæ. in 4. De quo meminit Jo: Anton. Vander Linden, De Scriptis Medicis, lib. 1.

IOANNES SERNINVS, Jtalus, Senensis, Calixti III. ac Pij II. Summorum Pontificum Archiatrus. Jsidorus Vgurgerius Azzolinus in Opere, quod indigitatur, Le Pompe Sanesi, Parte Prima, Titolo Decimo settimo, pag. 506. de Joanne attexuit enarrationem. *Giouanni* (inquit) *Sernini ancorche non fusse vscito dall' adolescenza, fu nondimeno per la sua eccellenza nell' arte dichiarato, e laureato Dottore di Medicina. Esercitolla per qualche tempo nella patria con gran fortuna; onde sparsa la fama del suo valore all' altre Città d'Italia, fu chiamato con honoreuole stipendio à Città di Castello, oue dimorò quasi tre anni con ammirazione comune, ch' egli in questo tempo hauesse restituito la sanità alla maggior parte de gl' infermi, che haueua curato. Quindi fu dimandato da gli Anconitani, ed egli prontamente v'accorse, e fece proue tali, che le sue cure erano stimate miracoli. Il che sentendo Calisto III. Pontefice Romano, chiamò Giouanni a Roma, e lo dichiarò suo Medico. Morto Calisto gli succedette Pio II. Sanese, che hauendo piena*

notizia di Giouanni, l'elesse parimente per suo Medico, ed a lui solo confidò la conseruazione della sanità sino all' vltim' hora della sua vita. Fu Giouanni, come gli altri suoi antenati, affabile, piaceuole, e caritatiuo. Morì in Roma l'anno 1464. a 23. di Settembre: ed il suo corpo fù trasferito a Siena l'anno 1465. li 3. di Nouembre, nel qual giorno gli furono fatte solennissime esequie.

Patrem Joannes habuit Franciscum, nepotemque, Franciscum æque vocatum, qui celeberrimi Medici coruscarunt, cum encomio recensiti ab eodem Vgurgerio, titulo supra memorato. Laudaturque Hector Serninus, Titulo 18. pag. 600. qui edidit, Le Tragedie di Seneca in verso sciolto.

IOANNES TIRACORDA, Jtalus, Firmanus, in Philosophicis, ac Medicinæ studijs insigniter versatus, Medicusque habitus Romæ grauissimus, atque doctissimus, virorumque principum sanitatem, frequenti cum laude tutatus est (ac si fidem præstas Bernardino Genga in Opere, cuius titulus Anatomia Chirurgica, lib. 2. cap. 33. pag. 292. secundæ impressionis) Jnnocentij X. Pont. Max. Medicus circumfulsit, Medicorumque coryphæus nuncupatus.

Ioan-

Joanni inſcripſit Epiſtolam Julius Cæſar Benedictus a Guelfalione, & eſt Epiſtola 3. libri 7. Epiſtolarum Medicinalium.

IOANNES ZECCHIVS, Jtalus, Bononienſis, Romana Ciuitate donatus, Medicus, & Philoſophus probatiſſimus, integerrimusque, qui permultos in morbis deſperatos, mirabili ope ſanitati reſtituit: inde ita firma, ita ſtabilis mentibus hominum opinio de eo comprehenſa fuit, vt nullus extiterit graui affectus morbo, qui Joannis ſententiam non requireret; nulla rerum dubiarum diſputatio, quæ doctiſſimum hunc Medicum non admitteret, vt etiam accitus fuerit a Sum. Pont. Clemente VIII. ad lites, & grauiſſimas illas in Arte controuerſias dirimendas, inter Romanos Medicos, & Neapolitanos exortas, quas Hieronymus Prouenzalis expendendas in Sacro Palatio coram Pontifice propoſuerat. In quibus reſoluendis, quam egregie pro loci maieſtate ſe geſſerit Zecchius, quæ, qualiaque fuerint propoſitis tanti ponderis quæſtionibus, eius Reſponſa pro tuenda in curandis febribus, Romanorum Archiatrorum methodo hactenus ſeruata, ac impoſterum in Vrbe ſeruanda, fuſe, & diſtincte enarrauit, ac typis edidit Joannes Baptiſta Orius, inſignis Medi-

cus Ariminensis; euulgato Opere; & indigitato.

De Ratione curandi præsertim febres ex putri ortas humore, a Medicis hactenus in Vrbe seruata. Disputatio. Romæ. Apud Alyosium Zanettum. 1596. in 4.

Excitata itaque magis magisque Zecchij fama, adeo percrebuit, vt ab eodem Pontifice Clemente VIII. acerrimo ingeniorum iudice, ac promotore, inter digniores, Medicus suus intimus probari meruerit, quod etiam a Sixto V. Sum. Pont. factum prius fuisse constat. Non minus docte, quam vtiliter alia plura scripsit Ioannes, & sunt ex Ioan. Anton. Vander Linden, lib. I. De Scriptis Medicis.

Consultationes Medicinales. In quibus vniuersa praxis Medica exacte pertractatur. Andromachi Zecchij opera in lucem editæ. Venetijs. Apud Ioannem, & Variscum Variscos. 1617. in 4. *Romæ, Apud Guilielmum Facciottum.* 1601. *in* 4. *Francof.* 1650. *in* 8.

De Vrinis breuis, & pulcherrima methodus. Cui de laterali dolore cum febre putrida, nec non mali moris Tractatus, & Consultatio accedunt. Herculis Zecchij opera in lucem edita. Bononiæ, Apud Heredes Ioannis Rossij. 1613. *in* 4.

De

De Aquarum Porrectanarum vsu, atque præstantia Tractatus, in 7. capita diuisus. Bononiæ. Apud Ioannem Rossium. 1576. in 4.

In primam Hipp. Aphor. Sect. dilucidissimæ Lectiones. Quibus accedunt Tractatus 4. insignes, admirabili quadam methodo digesti, de Purgatione videlicet, de Sanguinis Missione, de Criticis Diebus, ac de Morbo Gallico. A Scipione Mercurio summa diligentia ab ore Autboris excepti. Tomus Primus. Bononiæ. Apud Ioannem Rossium. 1586. in 4.

Zecchium celebrant Ioannes Paschalis Alidosius in Opere, I Dottori Bolognesi di Teologia, Filosofia, Medicina, ed Arti Liberali, pag. 109. Scipio Mercurius in volumine, cuius titulus, La Commare, Lib. 1. Cap. 17. De eo etiam mentio in mea Bibliotheca Romana, Vol. 2. Cent. 10. num. marg. 91. In Libro Statutorum Collegij Medicorum Almæ Vrbis, pag. mihi 110. ac apud Petrum Castellum, in Opere de Abusu Phlebotomiæ, pag. 14. Fuse tamen de tanto viro scripsit eruditus, humanissimusque meus amicus Carolus Cartharius, Aduocatus Consistorialis in Athenæo Romano.

Mortuus est Romæ Ioannes anno 1601. die secunda Decembris, ætatis suæ 68.

IOF-

IOFFREDVS GAMBARANA, Italus, Nobilis Taurinensis, viuacis, ac solidæ doctrinæ Medicus exquisitissimus, hic producendus, nam cum eius virtutum fama vndique increbuisset, Clemens VIII. Pont. Max. familiaribus epistolis ad suscipiendam suæ tutelam valetudinis accersiuit; & hoc compertum fit ex Oratione Emanuelis Philiberti Panealbi in Lauream Equitis Cæsaris Octauij Gambaranæ, in qua author, Gambaranæ familiæ nobilitatem, laudes, merita, & gloriam luculenter expressit, laudibusque extolluntur permulti alij præstantes viri, ex hac familia orti. Legitur hæc Oratio in Syllabo Scriptorum Pedemontij Andreæ Rossotti, pag. 417.

IVLIVS DE ANGELIS, Jtalus, e Terra Bargæ, Lucanæ Diœcesis, nobili prosapia creatus. Patrem promeruit Franciscum, optimum Jurisconsultum. Fratres Nicolaum Aduocatum Sacri Consistorij; & Cosmum Juris vtriusque Doctorem, sacræ Jnquisitionis Assessorem in Vrbe, mox CortonensemEpiscopum; ac Equitem Iacobum in Pisana, necnon Senēsi Vniuersitate Legum Professorem, in Ciuitate æque Senensi, Generalem pro Magno Etruriæ Duce Auditorem, Volaterrarum quo-

que

que, & Plumbini Priorem Ordinis Sancti Stephani. Domesticis itaque excitatus Julius exemplis, doctrinarum, virtutumque incensus amore, operam litteris sedulam nauauit; Philosophiæ attamen, Medicinæque præsertim studuit, & cum ingenio viuido, peracuto, elegantissimoque præstaret, præstantissimus euasit Medicus, atque Philosophus, ac per annos plures in Pisana, dein Romana Academia, publice, & cum præconio edocuit; tandem Clementis VIII. Sum. Pont. Archiater emicuit, & ab eodem Pontifice, Sancti Spiritus in Saxia Præceptor renunciatus.

De Familia Angelia Pisana, quæ ne dum vetusta, sed nobili, iam diu propter bella a Florentinis contra Pisanos gesta, ad oppidum Bargæ demigrauit, & hinc exortum quod eiusdem gentis nonnulli Bargæi fuerint nuncupati, deque aliquibus eiusdem prosapiæ viris clarissimis, videre poteris Syllabum Aduocatorum Consistorialium Caroli Cartharij, pag. 205. Enarrationem Synopticam eruditi Præsulis Ioannis Ciampini, de Abbreuiatoribus Parci Maioris, pag. 37. Et Santium Cicatellum in Vita Pat. Camilli de Lellis, lib. 3. cap. 7. Sepulchralem inscriptionem in Aracælitano Templo Romæ sculptam, ne pigeat auscultare.

D.

D. O. M.
IOANNI DE ANGELIS PATRITIO PISANO
QVI
DOMESTICVM VIRTVTIS ET SAPIENTIÆ
NACTVS EXEMPLVM
IACOBVM PATREM
IVRIS ET IVSTITIÆ CONSVLTISSIMVM
NICOLAVM CONSISTORIALIS AVLÆ
ET S. P. Q. R. ADVOCATVM
IVLIVM S. SPIRITVS IN SAXIA
MAGNVM PRÆCEPTOREM
COSMVM EPISCOPVM CORTONENSEM
PATRVOS
CVM LAVDE EMVLATVS
POST HVMANIORA STVDIA
AD IVRIS SCIENTIAM FIRMITER
ADIVNCTO ANIMO
LITTERARVM APOSTOLICARVM
MAIORIS PRÆSIDENTIÆ ABBREVIATOR
VTRIVSQVE SIGNATVRÆ EX XII. VIRIS
IVDICIA DANTIBVS REFERENDARIVS
PRO VRBIS VICARIO
SVPREMVS CIVILIVM CAVSARVM IVDEX
VRBIVM REGIMINA
FORENSIA MVNERA
RESQVE PVBLICAS
SVMMA INTEGRITATE AC PRVDENTIA
ADMINISTRAVIT.
INDVCTAM MOX INIQVA MORBI VI
OCVLORVM ORBITATEM
ÆQVISSIME PERFERENS
QVAM SIBI
LVCEM VITÆ

IN-

INCLEMENTIA BREVEM ADEMERAT
MELIORI MORTIS OPE DEMVM PERENNEM
RECEPIT.
OBIIT V. KAL. SEPTEMBRIS
ANNO SAL. M. DC. XLI.
ÆTATIS LV.
FRANCISCVS DE ANGELIS
EQVES S. STEPHANI
VOLATERRARVM PRIOR
FRATRI OPTIMO MOERENS POSVIT.

De Petro Angelio Bargæo Poeta, & Oratore insigni superfluum omnino est verba facere. Quis enim ignorat quanto sit nitido splendore coruscus?

Huiusce etiam Familiæ decus eximium extitit Iacobus de Angelis, inter S. R. E. Cardinales ab Innocentio XI. adscriptus.

De Julio nostro mentio quoque habetur in Libro Statutorum Collegij Medicorum Vrbis pag. mihi 111. & apud Petrum Cassianum in Opere, Difesa del beuer caldo, pag. 12. ac Gasparem Aluerum in parte secunda Operis inscripti Roma in ogni stato, pag. 264. Vltra recensitos, eiusdem gentis quoque claruit Antonius de Angelis, Populoniæ, & Massæ Episcopus, anno 1570.

IVLIVS CÆSAR MARSELLA, Italus, natus in Oppido prope Soranam Vrbem,

quod vulgo dicitur l'Isola, Pancratij Marsellæ Physici suo æuo clarissimi filius. Vixit Romæ Iulius Cæsar in Aula excellentissimorum Ducum Soræ, Iacobi scilicet, & Hugonis Boncompagni, & ita in Philosophiæ, ac Medicinæ cognitione desudauit, vt inter Medicos celeberrimos, atque Philosophos, ob rerum etiam gerendarum prudentiam, morum honestatem, innocentiæque famam, maximo apud omnes in pretio habitus fuerit. Doctrinarum adeo amans, vt eius voluptas omnis in lectione, scriptioneque reposita esset, linguarum Græcæ, & Latinæ peritissimus, multa *Literariæ Monumenta* apud heredes mss. reliquit. Merito itaque tantus vir coruscauit Innocentij X. Pont. Max. Medicus, & Basilicæ S. Mariæ Maioris de Vrbe Canonicus, Mariæque Virginis cultui addictissimus, excelsaque pietate suspiciendus, excelsis æque laudibus efferendus, ac conferendus cum primis suæ tempestatis viris probis, doctisque, qui nomen longe, lateque diuulgarunt.

IVLIVS MANCINVS, Italus, Senensis, cum etiam, tum iuuenis (decerptæ sunt cognitiones sequentes a Iano Nicio Erythræo in Pinacotheca 2. Jmag. 24.) rixatus cum quopiam esset, ac propterea compactus in car-

carcerem, simul ac dimissus est, patria sede relicta, Romam commigrauit, commodum cum in Nosocomio S. Spiritus in Saxia, de nouo Medico in demortui locum subrogando deliberabatur, & quia locus ille ab omnibus fere Medicis, qui erant in Vrbe, summa ambitione expetebatur, decretum fuerat, vt res in certamen deduceretur, eique munus illud decerneretur, qui interrogatus de quæstionibus, ad rem medicam pertinentibus, aptius ceteris respondisset. Quamobrem Patritius Patritius, Senensis, vir nobilis, & clarus, Romanusque ciuis, ad quem literas commendaticias ab amicis acceperat, si maturius, inquit, ad Vrbem venisses, ac longius spatium ad te comparandum nactus esses, facile poteras vna cum alijs, in illud ingenij doctrinæque discrimen contentionemque venire. At ille irridens, quid mihi, ait, opus est spacio ad me comparandum? Hem nunc, si libeat, possum. Nec mora, ita vt erat ocreatus, certamini se obiecit, factumque est, vt victor inde discederet, statimque decretas Medico ad habitandum ædes ingrederetur. Magnam huius certaminis victoriam apud alios Medicos inuidiam illi conflauerat, itaque ex compacto, id vnum omnes agebant, vt inuenirent ali-

quid, quo de eo illum loco deijcerent, quem sua fuerat virtute adeptus: atque apud Hospitalis eius domus Præceptorem, cœperunt eum accusare, quod celerius, quam alij Medici ægros, ac raptim inuiseret; vt cura illa expeditus, posset attentius suis dare operam negocijs. Quamobrem in quoddam multorum eius familiæ concilium a Præceptore vocatus, reprehensus est acriter, quod negligenter, & cum ægrotantium pernicie, susceptum a se munus obiret. At Iulius interritus, memoriter ægrotos omnes, fidei suæ commissos, a primo ad vltimum proferens, narrauit, vnde domo vnusquisque, qua ætate, quo genere vitæ esset, quo morbo, & a quo die laboraret, quam curationis rationem adhibuisset, quamque adhibiturus deinceps esset singulorum morbis, præsensiones, aliaque, vnicuique eorum magis propria, atque præcipua; quibus magna eorum qui audierant, cum admiratione prolatis, maleuolorum obtriuit inuidiam. In prædictionibus multum præstabat, ac simul ac ægrum inuiserat, statim quem exitum morbus ille esset habiturus diuinabat. Sed nulla verborum humanitate ægrum subleuabat; nam vix tria, vel quatuor verba eloquebatur,

tur, pulſum tentabat, num æqualiter in eo venæ, & arteriæ micarent, linguæ digitum, ſtomacho manum admouebat; tum quid illi in cœnam, vel in prandium dandum eſſet imperabat. Philoſophiæ in primis ſtudium ſuum dederat: neque erat Philoſophus ex eorum numero, qui in ſcholis, ſpinoſis contortisque diſputationibus, id agunt, vt aduerſarium breuiter arguteque concluſo argumento decipiant, ſed ex ijs, qui ex vi verborum, ac ſententiarum, quid potiſſimum ſenſerit Ariſtoteles conantur exculpere. Habitus eſt etiam Chaldaicis literis apprime doctus; ſed re vera totam illam diſciplinam contempſit, ac deridiculo habuit. Vrbanus VIII. Pont. Max. merito fecit eum ſemper plurimi, & tum maiorem habere eum cœpit, cum initio Pontificatus ſui, eius conſilio, ex ancipiti morbo ereptus eſt, a quo fuerat pene oppreſſus, nam cum inter ceteros Medicos, de aluo, quæ conſtiterat, medicata potione illi danda conueniret, ſolus reſtitit, quantum potuit, quod diceret fore vt, mediam circiter noctem, id in eo a natura fieret, quod a medicata potione requirerent. Quæ ſeu vaticinatio, ſeu prædictio, vera eſt ea ipſa nocte confecta; itaque eum Medi-

cum

cum sibi solum adduxit, & opiparo in Aede Diui Petri in Vaticano Sacerdotio, hoc est Canonicatu donauit. Magna cum parsimonia vixit, quamuis diues factus, hinc sexaginta, & eo amplius aureorum millia confecit, ex quorum fructibus, ex testamento, Senis tot adolescentes ex ea ciuitate, qui dent operam Iuri ciuili, Medicinæ, vel Philosophiæ aluntur, quot possint ex eis singuli quina, vel summum septena scuta quot mensibus capere. Picturæ fuit intelligentissimus, scripsitque volumen, cuius titulus

Trattato delle Pitture di Roma, quod ms. extabat in Bibliotheca instructissima amici mei officiosissimi, Equitis Caroli Antonij a Puteo.

De Iulio fit mentio in libro Statutorum Collegij Medicorum Vrbis, pag. mihi 112. Apud Baldum Baldi in Opere, Discorso Apologetico del vero Opobalsamo Orientale, pag. 107. ac Octauium Falconerium, in elucubratione cuius inscriptio, Discorso intorno alla Piramide di C. Cestio, pag. 12. Isidorumque Vgurgerium in Opere, Le Pompe Sanesi, par. 1. tit. 17. pag. 537. Dominicum Regi in Opere Memorie Historiche del Ven. P. Camillo de Lellis, e de'

suoi

ſuoi Chier. Regol. Miniſtri de gl' Infermi, lib.9. cap. 6. pag. 240.

Iulij quoque memoria, ampliſſimis conſecrata eſt monumentis in Hiſtoria Plantarum, Animalium, Mineralium Mexicanorum, collecta a Nardo Antonio Recchi, cum expoſitione Joannis Fabri Lyncei, pag. 599. Petrus Caſtellus Opuſculum de Abuſu Phlebotomiæ Julio inſcripſit. Joannes Manelphius eidem dicauit librum, qui prænotatur Hippocratis Aphoriſmi, Nicolao Leoniceno Jnterprete, vna cum Annotationibus quibuſdam, & circa textum præcipue Joannis Manelphi.

AVRENTIVS ROVERELLA, Jtalus, Nobilis Ferrarienſis, pius, eruditusque Philoſophus, Medicus, ac Theologus. Ob res præclare geſtas, laudibus, & honoribus cumulatus, & ob morum integritatem, præſtantiamque doctrinæ, Nicolao V. Sum. Pont. cuius fuit Medicus, & intimus cubicularius, nec non alijs multis principibus viris merito cariſſimus. Recenſere hic minime tedeat amici epiſtolam, Joſephi nempe Lanzoni Medici Ferrarienſis, dotibus ſcien-

tia-

tiarum, librisque editis notissimi, datam Ferrariæ 4. Kal. Septemb. 1695. En verba: *Famiglia nobilissima fu, & è anche al presente in Ferrara la Rouerelli, dalla quale nacquero in ogni tempo varij soggetti grandi, tra questi risplende Lorenzo, di cui V. S. Illustrissima mi chiede notizia. Fù figliuolo Lorenzo di Giouanni Rouerelli, e di Anna Zabarelli, nobile Padouana, studiò da fanciullo la Grammatica, poi passò alla Rettorica, indi alla Filosofia, e Medicina, in cui n'ottenne la laurea dottorale; dipoi fù proueduto di vna Catedra nell'almo nostro studio di Ferrara, ma poco vi si trattenne, perche fù dalla Republica di Venezia chiamato a Padoua Lettore in quell' Ateneo, oue lesse con molto applauso; onde il Marchese Lionello d' Este, Signore allora di Ferrara, lo richiamò alla patria, ed aueua quiui concorso infinito di valent' huomini di quel tempo: quindi Papa Nicola V. inuaghitosi della virtù di vn tanto Medico, l' inuitò a Roma, e lo dichiarò suo Cameriere, e Medico, e vi stette due anni continui. Lasciata Roma, andò a Parigi, e in quella Vniuersità insegnò la Filosofia, anzi colà datosi alla Teologia, n' ottenne la laurea del Dottorato. Da Francia ritornò a Ferrara, e dal Duca Borso suo padrone, che successe a Lionello, fù*

man-

mandato Ambasciadore a diuersi Prencipi. Il Pontefice Nicolò V. conoscitore di quanto valeua Lorenzo lo spedì Nunzio in Francia, e dipoi in Vngaria, & allora ebbe il Vescouato di Ferrara da Papa Pio II. l'anno 1460. li 19. Aprile. Fù Legato nell' esercito ecclesiastico sotto il Generale Orsini, indi fù mandato Legato alla Dieta Imperiale, fù anche dapoi Datario di alcuni Papi. Partì da Roma aggrauato da gli anni verso la patria, e nel passare da Monte Oliueto, Monastero de' Monaci Oliuetani, colà mortalmente infermossi, e nelle braccia di suo fratello Nicolò morì compianto da tutti. Fù portato il suo cadauere a Ferrara, e fù sepolto nella Chiesa di S. Giorgio. Sicche da ciò che hò sin ora detto, appare, che il sudetto Lorenzo seruì di Medico attuale, e Cameriere secreto, e famigliare per due anni Nicolò V. awendolo questo Papa chiamato a sè in riguardo della sua virtù, e professione. Di questo nostro gran Ferrarese Lorenzo Rouerelli, Medico, e poi Vescouo ne parlano il Lancillotti nelle Istorie Oliuetane; il Sansouini nelle Famiglie Illustri d' Italia: l' Abbate Vghelli nell' Italia Sacra; & il Padre Libanori nella sua Ferrara d' Oro, parte seconda &c.

De eo etiam Augustinus Superbus in Opere, Apparato de gli Huomini Illustri di Fer-

rara, par. 1. pag. 12. Ab Equite Tito Strozza Ferrarienſi, hoc fuit Epitaphio Laurentius decoratus.

Tu decus Vrbis eras, magnæ ſolertia mentis
Laurenti, ad magnas res tibi fecit iter.
Nec contenta fuit Latijs tua gloria terris,
Sed toto nomen claruit Orbe tuum.
Romanus quaſcumque plagas te Paſtor adire
Iuſſit, vbique tibi dextera fama fuit.
Gallia te ſtudijs florentem vidit, & omne
Officium, grato præſtitit obſequio.
Te nouerat ferox Germania, norat Iberus
Quid tibi conſilij, iuſtitiæque foret.
Te Duce Pannonij ſæuos fregere Bohemos,
Bellaque pro ſancta ſunt tibi geſta fide.
Amiſſo teſtis Ferraria Preſule luget,
Mæſta ſuum deflet ſtirps Rouerella patrem.
Nunc fratrum in patriã cura trãslata tuorum,
Hoc tua ſub tumulo clauſimus oſſa. Vale.

Tres habuit Laurentius fratres, ſummæ exiſtimationis egregios viros, Bartholomæum, ſcilicet S. R. E. Cardinalem eminentiſſimum. Nicolaum, Generalem Monachorum Montis Olivueti. Et Florium, Equitem Ordinis S. Joan. Bapt. Hieroſolymitani. Filaſius vero Laurentij nepos, Rauennatenſis Archiepiſcopus fulſit.

LV-

LVCAS TOZZIVS, Jtalus, Auersanus, Neapoli vero educatus, vbi æque studijs sedulo nauauit operam, Doctoratusque Lauream adeptus, suæ ætatis anno 21. & a Partu Virginis M. DC. LXI. qua publice, qua priuatim (vt ibi moris est) Mathematicas Disciplinas, Philosophiam, Medicinamque professus, quarum primas duas in scholis Societatis Iesu, tertiam ab Honuphrio Riccio, tunc temporis insigni Medicinalium, & Physiologicarum facultatum professore edoctus fuit. Cum autem excurreret annus M. DC. LXIV. occasione ingentis, atque admirabilis illius Cometæ, mense Decembris ad plures hebdomadas, summo omnium stupore visi, de eiusdem ortu, ac progressu librum edidit, cuius titulus

Recondita Naturæ Opera iam detecta, vbi circa quatuor causas obseruati Cometæ de Mense Decembris transacti anni 1664. Astronomicophysice edisseritur. Neapoli. Typis Hyacinthi Passari. 1665. in 12.

Notior hinc redditus, & inter publicos Archigymnasij Neapolitani professores adscitus, Medicas Institutiones, innumeris propemodum auditoribus, eximio cum plausu exponere est aggressus, atque mox doctissimi Tho-

mæ Cornelij Consentini, eodem in Lyceo Medicinæ theoriam, ac Mathematicas profitentis disciplinas, sed iam tum ægritudine detenti, ad annos integros vices gessit, & præter vtriusque cathedræ onus, simul vna primam quoque theoreticæ Medicinæ, aliam pro regio Archiatro Andrea Lamez Hispano, in maius Proregis opus intento, ad sexennium, & vltra numeroso discipulorum auditorio sustinuit : vnde factum, vt regio postea diplomate, Medicas Institutiones, quas antea gratis prælegerat, adiecto stipendio explicandas susceperit, & post aliquot in sequentes annos ad alias, aliasque Prælectiones fuerit promotus, quousque postremo in publico complurium antagonistarum agone, prima illa Theoreticæ Medicinæ cathedra, quam multo ante vice alterius rexerat, vniuersali literatorum suffragio fuerit potitus. Per hæc eadem tempora Patauium accersitus, & ni fallor, anno 1679. sed ne Neapolitanam, quam vnice semper dilexerat vrbem, insperato desereret, Antenoreum Lyceum illud adire renuit. Jnterea praxim medicam, nedum per vniuersam vrbem, & in præcipuos, prioresque tam infimi, quam supremi ordinis viros exercuit, sed & in publico Diuæ Mariæ Annunciatæ

Xe-

Xenodochio primas obtinuit, vt propterea ſummos in eo honoris gradus aſſequutus, iam vltimo Regij Generalis totius Regni Archiatri munere decorari promeruerit. Libros edidit, quos viſum eſt eidem, vt amicis gratificaretur ſic inſcribere.

Lucæ Tozzi Medicinæ Pars Prior ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ *curioſa quæque tum ex Phyſiologicis, tum Pathologicis deprompta, veterum, recentiorumque Medendi Methodum complectens. Lugduni. Apud Aniſſonios, & Ioannem Poſuel. M.DC.LXXXI.* in 8.

Medicinæ Pars Altera ΠΡΑΚΤΙΚΗ *Quæ hactenus aduerſus morbos adinuenta ſunt luculenter, & breuiſſime explicans. Auenione. Apud* Iacobum *Duperier. M. DC. LXXXVII.* in 8.

In Hippocratis Aphoriſmos Commentaria. Vbi vniuerſæ Medicinæ, tum Theoretica, tum Practicæ celebriores quæſtiones perpenduntur, atque ne dum recentiorum inuentis, ſed & genuinæ eiuſdem Hippocratis menti congruentes quam dilucide explicantur. Opus in duas partes diſtributum, ac ſupremo Regis a latere Senatui dicatum. Neapoli. Ex Officina Sociorum Dominici Antonij Parrino, & Michaelis Aloyſij Mutij. M.DC.LXXXXIII. in 4.

Parta itaque magna in dies nominis fama, hoc

hoc vnum deerat maximo huic Medico, ad virtutum, doctrinarumque suarum coronamentum a Maximo eligi Principe. Accidit tandem, tunc quando post mortem Marcelli Malpighij, vniuerso terrarum Orbi celeberrimi, ab Innocentio XII. Maximo Pontifice, Tozzium in proprium Medicum euocatum vidimus, sub initium anni 1695. & maximam quam merebat gloriam reportauit, quod munus egregium, egregie prosequitur. Edendos habet insuper.

Commentarios in reliquos tres Aphorismorum libros, quos præ temporis angustia simul vna nequiuit foras emittere. Habet æque in promptu

Commentaria in Artem Medicinalem Galeni, quæ cum quot annis explicanda sit ex vetustissimo vsu Gymnasij Neapolitani, iuxta recentiorum inuenta, ipse pro more suis auditoribus tradidit.

In schedis etiam custodit aliud grauioris momenti volumen, cuius argumentum est

De Anima Mundi. Vbi iocoseria meditatus, Physicas simul, & Ethicas speculationes in praxim ciuilem deducens, tria in tres partes distributa examinanda sibi proponit. Primum veterum Philosophantium de Anima Mun-

Mundi sententias sigillatim enarrat; deinde easdem ad trutinam reuocans, perbelle, ac eleganter, satis superque refellit; tandem Physicum in Ethicum transferens, per singulas tum mechanicas, & operosas, tum speculatiuas, & liberales facultates dictas diuagatus, innumeras propemodum hominum fraudes, versutias, circumuentiones, vndique deceptionibus, ac fallacijs refertas detegit, & aperit, vt postremo concludere satagat, nescione serio, an iocose magis, Mundi Animam esse Imposturam, qua cunctos victum ad vitæ tuitionem sibi comparare, ac quærere experimur; proindeque coronidis loco, in colophonem, carmen hoc italicum addiciat

E' l'Impostura l' Anima del Mondo.

De Luca tractat Nicolaus Toppius in Bibliotheca Neapolitana, pag. 193. Longe tamen melius Leonardus Nicodemus in Opere, Addizioni Copiose alla Biblioteca Napoletana del Toppi, pag. 156. Videas etiam Diarium Literatorum, editum Parmæ 1687. pag. 205. & Acta Eruditorum Lipsiensia Ann. 1694. pag. 346.

LVDOVICVS SCARAMPVS, seu MEDIAROTA, vel EX ARENA, Jtalus, Patauinus, alijs Taruisinus, obscuris natalibus,

ex

ex aliquibus vero claro ortus genere, gestis tamen rebus illustris dubio procul. Artium liberalium, & Medicæ facultatis studijs, ac Physicis disciplinis imbutus, necnon (Ammirato teste in Historijs Florentinis par. 2. lib. 21. pag. mihi 23. ac apud Ferdinandum Leopoldum del Migliore, in Opere, Firenze Illustrata pag. 149.) Eugenij IV. Sum. Pont. Medicus intimusque Cubicularius, qui liquido ostendit ex Medica facultate posse prodire strenuos milites, hinc, & mederi vulneribus, & vbi opus sit infligere plagas callent; namque Ludouicus, non tantum Medicina, quam Armorum tractatione insignis fuit, & vsque adeo sua militari peritia, ac victorijs promeruit, vt Episcopatum Traguriensem primo, deinde Archiepiscopatum Florentinum, postea Patriarchatum Aquileiensem, demum ab eodem Eugenio Purpuram Cardinalitiam obtinuerit. Videas itaque plura de eo in Historia Ciaconiana Vitarum Pontificum, & Cardinalium, Tom. 2. col. 919. & 1118. postremæ editionis, Romanæ scilicet apud Philippum, & Antonium de Rubeis 1677. ac apud alios multos ibi citatos, Historici etenim fere omnes sui seculi de eo meminere. Scriptis consignauit Ludouicus

Epi-

Epistolas plures
mira eruditione refertas, quæ in Bibliotheca Laurentij Pignorij olim asseruabantur. Publici iuris sunt illæ, quas Legatus Apostolicus apud Hungaros, Diuo Ioanni de Capistrano dederat.

E viuis abijt Cardinalis Scarampus Romæ sub Paulo II. cuius iussu summa cum pompa in Templo S. Laurentij in Damaso tumulatus, sed noctu effracto sepulchro, annulo, & veste exutus est: quare tumulus diu plane neglectus mansit, sed tandem Henrici Bruni liberalitate, e marmore cum sequenti elogio restituitur.

D. O. M.
LVDOVICO PATAVINO
PATRIARCHÆ AQVILEIENSI
ALBANO PONTIFICI
TIT. D. LAVRENTII IN DAMASO CARD.
S. R. E. CAMERARIO.
QVOD ANIMI MAGNITVDINE
ET SINGVLARI PRÆDITVS PRVDENTIA
CVM REM ROMANAM
MVLTITVDINE HOSTIVM LABORANTEM
LEGATVS AB EVGENIO IIII.
IN SPLENDOREM PRISTINVM
ARMIS ET VICTORIIS VINDICASSET.
NICOLAVM PICCININVM
APVD ANGLARIAM
FLORENTINOS ECCLESIÆ

SOCIOS INFESTANTEM
SIGNIS COLLATIS PROFLIGASSET.
AGRVM PICENVM
A FRANCISCI SFORTIÆ DOMINATV
IN DITIONEM ROMANÆ ECCLESIÆ
RECVPERASSET.
TVRCAS SVB CALLISTO III.
NAVALIBVS PRÆLIIS CONTVDISSET.
AVCTORITATEM ROM. PONTIFICATVS
LONGE ET LATE PROPAGASSET.
DOMESTICIS QVOQVE VIRTVTIBVS
CONSILIO GRAVITATE CONTINENTIA
PLVRIMIS DENIQVE IN OMNEIS BONOS
LIBERALITATIS
ET BENEFICENTIÆ MONIMENTIS
BELLICAS LAVDES ORNATIORES
REDDIDIT.
HENRICVS BRVNVS
ARCHIEPISCOP. TARENTINVS
SVMM. PONTT.
SACRIQVE SENATVS A SECRETIS
ÆRARII APOSTOLICI PRÆFECTVS
TANTÆ VIRTVTIS
IN LVCEM REVOCANDÆ CAVSA
QVOQVE VETEREM SVAM
IN EVM OBSERVANTIAM
HOC RECENTE PIETATIS
OFFICIO TESTARETVR
HOC ILLI MONIMENTVM
QVADRAGINTA AB EIVS MORTE ANNO
SVA PECVNIA FACIVNDVM LOCAVIT.
ANNO SALVTIS MDV. XII. KAL. APRILEIS
VIXIT ANNOS LXIII. MENS. IV. DIES VIII.

Apud

Apud Joannem Franciſcum Palladium in Opere, Hiſtorie della Prouincia del Friuli, par. 2. lib. 1. pag. 42. hæc alia legitur inſcriptio, quæ extare aſſeritur in Patriarchali Palatio Vtinenſi.

LVDOVICVS MEZAROTA PATAVINVS
EX MEDICO
AB EVGENIO IV. S.R.E. CARDINALIS
CANCELLARIVS
ET PATRIARCHA AQVILEIENSIS FACTVS
CLASSI PONSIFICIÆ
A CALISTO III. PRÆFECTVS
CONQVISITIS REMEDIIS
PACTARVM LEGVM
INTER VENETAM REMPVBLICAM
ET AQVILEIENSEM ECCLESIAM
FORO-IVLIENSI REGIONI
DESPERATAM PACIS SALVTEM
TANDEM RESTITVIT.

ARCELLVS MALPIGHIVS, Jtalus, Bononienſis, ampliſſimi nominis Medicus, atque Philoſophus, exquiſita eruditione, ſummaque experientia præditus, accuratiſſimus rerum naturalium, plantarum præcipue præcipuus rimator. Pluribus Vniuerſitatibus publicus Medicinæ Profeſſor illuxit,

nempe Bononiæ Pisarum, ac Messanæ cum ingenti honorario. Vixit Innocentij XII. Pont. Max. Archiater, notissimus Operibus editis, a cunctis laudatis viris laudatus eximie, & merito, planeque dignus, qui diutissime viueret, & excelsas eius doctrinas fœcundiores omnes calami præconijs extollant, ac eruditissimis eiusdem scriptis totus applaudet Orbis. Habemus nempe ab eo sequentia Opera.

De Externo Tactus Organo Anatomica Obseruatio. Neapoli. Apud Aegidium Longum, 1665. in 12.

Tetras Anatomicarum Epistolarum de Lingua, & Cerebro. Ac D. Caroli Fracassati, quibus accessit Exercitatio Anonymi de Omento, Pinguedine, & Adiposis Ductibus. Bononiæ. Typis HH. Victorij Benatij. M. DC. LXV. in 12.

Dissertatio Epistolica de Bombyce. Londini. Apud Ioannem Martyn, & Iacobum Allestry. 1669. in 4.

Dissertationes Epistolicæ duæ, vna de formatione Pulli in Ouo, altera de Bombyce. Londini. Impensis Ioannis Martyn. 1673. in 4.

Exercitationes de Structura Viscerum, nominatim Hepatis, Cerebri Corticis, Renum, Lienis, cum Dissertatione de Polypo Cordis: quibus accesserunt ob materiæ vicinitatem eiusdem Mal-

pighij

pighij Epistolæ duæ de Pulmonibus. Editio altera correctior. Francofurti. Apud Augustam Boetium. 1678. in 12.

Anatome Plantarum. Cui subiungitur Appendix, iteratas, & auctas eiusdem Malpighij de Ouo Incubato Obseruationes continens. Londini. Impensis Ioannis Martyn. M.DC.LXXV. in fol.

Anatomes Plantarum Pars Altera. Londini. Impensis Ioannis Martyn. M. DC. LXXIX. in fol.

In Volumine indigitato Giornale de' Letterati per tutto l'anno 1689. edito Parmæ, pag. 285. legitur eiusdem Marcelli doctissima *Epistola Magnæ Societati Regiæ Anglicanæ.* Cui Regiæ Societati adscriptus extitit.

Joannes Bohn professor Lipsiensis dicauit Malpighio Opus prænotatum, Circulus Anatomico-Physiologicus, seu Oeconomia Corporis Animalis &c. Ad Marcellum quoque Antonius Felix Marsilius dedit litteras, Bononiæ impressas cum hoc titulo, Relazione del ritrouamento dell' Voua di Chiocciole &c. Jacobus etiam Cantellius dedicauit Malpighio librum, cuius titulus, Anonymi Dialogi tres. 1. De Constantia in Aduersis. 2. De Dignitate tuenda. 3. De Amore erga Rempublicam.

Die

Die vigesima nona Nouembris an. 1694. obijt præstantissimus hic Medicus, qui profecto ad studia natus, denatus est inter studia.

MATTHÆVS CVRTIVS, Jtalus, Nobilis Ticinensis, Clementis VII. Pont. Max. Medicus. Audiatur Hieronymus Ghilinus in Opere, cui titulus præfixus, Theatro d'Huomini Letterati, Vol. secondo, pag. 195. *Dalla chiara, e continuata gloria de' suoi maggiori, non degenerò punto Matteo Corte, nato nella Città di Pauia sua antica patria, il quale riuscito nella Medicina celebratissimo Dottore, pareggiò l'eccellenza di qualunque altri nel suo secolo espertissimo professore; essendo egli stato quelli, che rauuiuò con tanto beneficio de' studiosi dell' arte, la vera maniera del medicare secondo Hippocrate, e Galeno. Esercitò sempre la Medicina con sua grandissima lode, e fù nelle sue cure assai felice; onde si acquistò così gran credito, e così buona opinione, che da parti etiandio straniere veniua come vn Esculapio sommamente ricercato, e come prencipe de' Medici del suo tempo era riuerito. Clemente Settimo Sommo Pontefice lo volse appresso alla sua persona così in Roma, come quando vsciua da quella Città, & all' hora quando andò a Marsiglia per causa di vn matrimonio tra la figlia di suo fratello, & il Del-*

fino

fino di Francia, che fu poi il Re Henrigo secondo. Questa veramente celebre fama del valor suo, mosse anco alcune principali Vniuersità ad hauerlo per publico loro Lettore di Medicina, come la sua patria, Padoua oue lesse l' ordinaria teorica, Bologna, Fiorenza, e Pisa. Scrisse molto intorno alla sua professione, e poco si vede alla stampa del suo: le composizioni, che dal Mondo sono godute, hanno i titoli seguenti, cioè

De Prandij, ac Cœnæ modo libellus.

De Venæ Sectione liber.

In Mundini Anatomen explicatio.

De Dosibus, seu de iusta quantitate, ac proportione Medicamentorum Opusculum.

De Aquæ bonitate.

Mentre in Pisa con gran concorsò d' vditori attendeua alla sua publica lettura infermossi, e nell' età di settant' anni passò a miglior vita l'anno 1544. e fu il suo cadauere sepolto in Campo Santo. Cosimo secondo Duca di Fiorenza fece mettere sopra il suo sepolcro l' epitaffio seguente, cioè

MATTH. CVRCIO TICINENSI
QVI
HIPPOCRATIS GALENIQVE VINDEX
SALVTIS AVGVRIVM EGIT
MEDICINAMQVE EXERCENDO
ET DOCENDO

IPSE

IPSE VALENS SEMPER EXCOLVIT.
MONVMENTVM HOC
AMPLIVS QVAM F. F. T. P. I.
COSMVS MED. FLORENTIÆ DVX II.
AERE SVO P. C.
ANNO M. D. LXIV. VIXIT ANN. LXX.

Fertur Matthæi culpa obijsse Clementem VII. eo quia commutata viuendi ratione, longiorem vitam promittens, breuiorem reddiderit; ex Augustino Oldoino in noua additione Vitæ huius Papæ, Tom. 3. col. 470. nouissimæ editionis Vitarum Pontificum.

Est etiam Matthæi mentio in libro Statutorum Collegij Medicorum Vrbis, pag. mihi 106. Celebraturque in Dialogo de Patrijs Illustrium Doctrina, & Scriptis Virorum Ioan. Andreæ Quenstedt, pag. 286. A Nicolao Masino, in Opere De Gelidi Potus Abusu, lib. 2. pag. 219. A Baldo Baldi, del vero Opobalsamo Orientale, Discorso Apologetico, pag. 106. A Joanne Nicolao Paschali Alidosio in libro, Li Dottori Forestieri, che in Bologna hanno letto Theologia, Filosofia, Medicina, &c, pag. 54. Videndus quoque Joan. Anton. Vander Linden, lib. 1. De Scriptis Medicis, qui alia refert Matthæi Opera præter superius relata.

Habuit Curtius controuersias aduersus An-

dream

dream Turinum de Prandio, & Cœna, item de loco mittendi ſanguinem in Pleuritide.

Hieronymus Donzellinus in Epiſtola, qua conſolatur Matthiolum aduerſus inuidos, & blaterones (legitur in lib. 4. Epiſtolarum Medicinalium Matthioli, pag. mihi 148.) de Curtio ita diſſerit. *At vero Matthaeus Curtius cum Medicinæ præcepta, ac difficiliores Artis locos, ſolertiſſima perſpicacis animi vi publice interpretaretur, ſenioribus ſuæ ætatis Medicis ſomniare videbatur. Arabum enim, ac Sophiſtarum glandibus aſſueti, ſuauiorem Hippocratis, & Galeni cibum rudes, ac ſtupidi aſpernabantur. Grauia igitur certamina ſuſtinere eſt coactus. Et quamuis ſcribendo parum eſſet felix, de Phlebotomia tamen rite inſtituenda, Commentarium edere ad ingentem eorum, qui ſibi repugnabant Medicorum ſtuporem excitandum, fuerit cum ſumma neceſſitate compulſus.*

MATTHIAS NALDIVS, Jtalus, Senenſis, Philoſophus, & Medicus, numeris omnibus abſolutus, magnaque eruditionis, atque ingenij fama ſpectabilis, vtriuſque linguæ, ac Hebraicæ, Chaldaicæ, & Arabicæ callens. Cum doctrinæ, & prudentiæ ſpecimen in rebus Medicis dediſſet, a Magno Etruriæ Duce miſſus fuit ad curandum Dama-

ſci Principem, ſontico laborantem morbo, & glorioſe ſe geſſit. Tantam apud ciues ſuos omnes de ſe opinionem concitauerat, vt plerique ſuæ valetudini admouerent, nec raro ab exteris vocabatur. In patria quoque publicis in ſcholis ſe magiſtrum præbuit. Tandem Cardinalis Fabius Chiſius Senenſis, poſt Jnnocentij X. obitum, Petri aſcendens Cathedram, ſub nomine Alexandri VII. ſuumque Medicum cum nominaſſet laudatum Joannem Jacobum Baldinum, qui ob ſenectutem, ægramque valetudinem, ab hoc munere ſe abdicauit, Matthiam, quem penitus pernoſcebat, tunc Piſis profitentem, in Joannis Jacobi locum ſublegit, atque ſemper familiari colloquio adhibuit, ſubciſiuis præſertim horis, admodum Matthiæ eruditione omniſcia oblectatus. Nonnulla edidit Naldius Opera, ſequentia ego præ manibus habui, quibus nomen fecit.

ΠΑΜΦΙΛΙΑ *Mundi Vniuerſi Amicitia, cui diſſidentes Philoſophorum opiniones conciliantur, & parantur ex re Medica amicitiæ, & præſertim Coniugijs conducentia Formoſitas, & Fœcunditas. Senis. Apud Bonettos, typis publicis.* 1647. in 4.

Regole per la cura del Contagio. In Roma per

per il Mascardi. 1655. in 4.

Alia multa elucubrauerat, & senex pene capularis statuit foras emittere, ac incœpit, sed vitæ cursum peregit dum sub prælo haberet Opus, quod inscribitur

Rei Medicæ Prodromi, præcipuorum Physiologiæ problematum tractatus, quibus Peripateticæ doctrinæ noua traditur etymologia: & quæstiones de primo cognito: de Cæli corruptibilitate: de animæ humanæ essentia: de continui diuisione &c. enodantur; & ostenditur Aristotelem Peripateticorum Principem cæteris Philosophis Ethnicis Christianæ Religioni propiora sapuisse, miraque ingenij sublimitate animorum non solum immortalitem docuisse, sed etiam Cælorum creationi, & eorundem animorum reditui protulisse non repugnantia. Opus ad animos recte dispositos in veritate confirmandos, aberrantes vero in viam reducendos accomodatum. Romæ. Ex Typographia Ignatij de Lazaris. M. DC. LXXXII. in fol.

Alia Opera forsan seruantur adhuc apud heredes, quibus reliquit diuitiarum copiam. Emicuit etiam Matthias Lector in Romano Athenæo.

Plura de eo apud Jsidorum Vgurgerium in Opere, Le Pompe Sanesi, par. 1. tit. 17. pag. 541. Jn Descriptione Archygimnasij Romanæ Sa-

pientiæ, pag. 95. Jn libro Statutorum Collegij Medicorum Almæ Vrbis, pag. mihi 115. In Anaſtaſi Corticis Peruuiæ, ſeu Chinæ Chinæ Defenſione Sebaſtiani Badi, lib. 3. pag. 239. Jn Vita Alexandri VII. Tom. 4. Vitarum Pontificum Ciaconij, nouiſſimæ impreſſionis. Vopiſcus Fortunatus Plempius Naldo dicauit Opus, cui titulum inſcripſit, Clariſſimi, & Excellentiſſimi Doctoris Abualijbn-Tſina, qui hactenus perperam dictus eſt Auicenna Canon Medicinæ &c.

MICHAEL MERCATVS, Jtalus, Miniatenſis, non minus inſigni virtutum ſplendore, quam præcellenti doctrinarum vbertate diues, Clementis VIII. Pont. Max. Medicus ornatiſſimus; Diuoque Philippo Nerio admodum carus, & ad rem legitur in huius Sancti vita, edita a Jacobo Riccio, lib. 3. cap. 4. pag. 268. *L'iſteſſo ſuccedette nella perſona di Michele Mercati da S. Miniato, Medico famoſo, e ſuo familiariſſimo amico, il quale ſendo ridotto in caſo di morte, Filippo ſempre diſſe a ſuo padre, che anch'eſſo era Medico, e ſi chiamaua Pietro Mercati, non dubitare, non dubitare, che tuo figliuolo non morrà, e dicendoli vn giorno, Padre ſiamo ridotti a minuti, Filippo gli riſpoſe, non t'hò io detto non dubitare, che non*

mor-

morrà? Sappi, che il Signore non lo vuole ancora, ma ce lo vuole riserbare a qualche tempo: come auuenne, perche sopravuisse vndici anni, e fu Medico di Papa Clemente Ottauo, e da lui fatto Prelato, a cui Filippo predisse la morte, come auanti gli haueua predetta la vita. Scriptis mandauit Michael

De gli Obelischi di Roma. Alla Santità di Sisto V. In Roma. Appresso Domenico Basa. M. D. LXXXIX. in 4. Hoc ad vmbilicum perduxit opus permirum in modum, iter nempe faciens, scilicet quando Cardinalem Hippolytum Aldobrandinum, in Poloniam de Latere Legatum assectatus est. Jn Opus tamen hoc animaduersiones nonnullas, Michaelem culpando, fecit Latinus Latinus, quamobrem eruditissimas Michael alium statim librum euulgauit sub hac inscriptione

Considerationi sopra gli Auuertimenti del Signor Latino Latini intorno ad alcune cose scritte nel Libro de gli Obelischi di Roma. Insieme con alcuni supplimenti al medesimo libro. In Roma. Appresso Domenico Basa. 1590. in 4.

Prælo etiam dedit

Instruttione sopra la Peste, nella quale si contengono i più eletti, & approuati rimedij, con molti nuoui, e potenti secreti, così da preseruarsi,

come

come da curarsi. Aggiunteui tre altre Instruttioni sopra i veleni occultamente ministrati, Podagra, e Paralisi. In Roma. Appresso Vincentio Accolto. M. D. LXXVI. in 4.

Clemens VIII. tandem Præsulem Mercatum, Præceptorem S. Spiritus in Saxia fecerat; sed antequam magnificentissimi muneris possessionem adiret, diem clausit extremum.

Meminere insuper de eo Philippus Labbe in Mantissa Antiquariæ Supellectilis, pag. mihi 377. Florauantes Martinellus in Roma ex Ethnica Sacra, cap. 13. pag. mihi 435. Gaspar Aluerus, in Opere, Roma in ogni stato, par. 2. pag. 264. Dominicus Panarolus in Opere, De Necessitate Botanices, pag. 372.

Michaelis auus fuit Michael senior Mercatus, Philosophus, nulli sui inferior æui, cui res accidit dubio procul mira, quæ ab eminentissimo Baronio Tom. 5. Annalium narratur, ad annum 411. prope finem, ego de verbo ad verbum haud rescribere sum grauatus. *A quo accepi auctorem proferam* (ait) *nempe integerrimæ fidei virum, Michaelem Mercatum Miniatensem, S. R. E. Protonotarium, probitate morum, atque doctrina spectatum; ipse enim narrauit de auo suo, eodem quo ipse nomine nuncupato, Michaele Mercato seniore, cui*

cum

cum Marsilio Ficino, nobilissimi ingenij viro, summa intercedebat amicitiæ consuetudo, parta, & aucta philosophicis facultatibus, in quibus Platonem ambo affectabantur auctorem. Accidit autem aliquando, vt ex more, quid nam post obitum supersit homini, ex eiusdem Platonis sententia, sed non sine tamen trepidatione deducerent, quæ labantia Christianæ fidei sacramentis suffulcienda essent: eo enim argumento extat eiusdem Marsilij ad ipsum Michaelem Mercatum erudita quidem epistola de animi, & Dei immortalitate. Cum vero inter differendum eorum progressa longius fuisset disputatio, eam ad calcem perductam, illo clauserunt corollario, vt iuncta simul dextera pacti fuerint, vter eorum ex hac vita prior decederet (si liceret) alterum de alterius vitæ statu redderet certiorem. Quibus inter se conuentis, ambo iurati ab inuicem discessere. Interlapso autem haud breui temporis spatio, euenit vt cum summo mane idem Michael senior in philosophicis speculationibus vigilaret: ex inopinato strepitum, velociter currentis equi, eiusdemque ad ostium domus cursum sistentis audiret, vocemque simul Marsilij clamantis: O Michael, o Michael, vera, vera sunt illa. Ad vocem amici Michael admiratus, assurgens, fenestramque aperiens, quem audierat, vidit post

terga, ad cursum iterum acto equo candido, candidatum: prosecutus est cum voce, Marsilium, Marsilium inuocans, prosecutus & oculis: sed ab eis euanuit. Sic ipse noui casus stupore affectus, quid de Marsilio Ficino esset solicitius perquirendum curauit (degebat ille Florentiæ, vbi diem clausit extremum) inuenitque eundem illa ipsa hora defunctum, qua eo modo auditus, & visus est sibi. Quid tum ipse? Licet enim antiquæ probitatis vir esset, innoxiamque, & proficuam omnibus vitam hactenus excoluisset (prout decebat vere Philosophum) ex eo tamen tempore, vale dicens philosophicis disciplinis, solius Christianæ Philosophiæ cæteris eminentioris propensior cultor effectus, quod reliquum fuit temporis, Mundo defunctus, soli vitæ futuræ vixit, specimen edens absolutissimi omnibus numeris Christiani, qui inter Philosophos sui temporis magna cum laude claruerat nulli secundus.

MODESTINVS CASSINVS, Jtalus, Elpidianus (recensente Andrea Baccio, Modestini discipulo, in Naturali Vinorum Historia, lib. 5. pag. mihi 250.) egregius Artium, & Medicinæ Doctor, ac in Historiarum iudicijs versatissimus, Beati Pij V. Pont. Max. Medicus, Equestri dignitate insignitus, totaque Jtalia famigeratissimus extitit.

Tra-

Tractant pariter de eo Natalis Medaglia, in libro nuncupato Memorie Histor che della Città di Cluana, detta oggi Terra di S. Elpidio. Camillus Medaglia in Municipio S. Elpidij. Laudatus Baccius in Opusculo inscripto l'Origine dell' antica Città di Cluana, che oggi è la nobil Terra di S. Elpidio. Hi Scriptores omnes, Cassinam Familiam vetustissimam, prænobilemque dicunt. Camillus vero, ac Natalis Medaglia nominant Marcum a S. Elpidio, ex hac Cassina familia progenitum, a Gregorio IV. Presbyterum Cardinalem, Tituli S. Stephani in Monte Cælio creatum. Sed hoc cum plane non constet, a veritate omnino seiunctum esse arbitror. Celebrant quoque Ludouicum Cassinum I. V. D. excellentissimum, qui Maceratense Collegium ad pueros instruendos, laudabiliter anno 1629. erexit, cuius rei memoria in Palatio Priorali S. Elpidij extat his verbis.

PERILLVSTRI
AC ADMODVM REV. DOMINO
D. LVDOVICO CASSINO I. V. D.
EXCELLENTISSIMO
ET CONCIVI NOSTRO OBLIGATISSIMO
QVI
COLLEGIVM MACERATENSE
AD INSTRVENDOS PVEROS

NOBIS LIBERALITER EREXIT
ET VNIVERSITAS BENEFICII GRATIA
AD PERPETVAM MEMORIAM FECIT.
DIE IX. FEBRVARII M DC XXXVI.

ICOLAVS MASINVS, Jtalus, Nobilis Cesenas, minime prætermittendus est, Physicus namque illustrissimus, a Clemente VIII. Pont. Max. delectus, Medicus Pontificius dictus fuit, quamuis oblatum hoc magni faciendum munus, inepte recusauerit. Audiamus Janum Nicium Erythræum perbelle de Nicolao scribentem in Pinacotheca prima, Imag. 150. *Paucos, ac vix paucos proferre ex omnibus possumus, qui nostra memoria, literarum studia coluerint, in quos plura virtutum omnium ornamenta conuenerint, quam quæ in Nicolao Masino Cæsenate extiterunt; quibus ille, non patriæ solum suæ, Aemiliæque, sed Italiæ etiam vniuersæ, dignitatis, ac splendoris plurimum attulit. Etenim tum hæ politissimæ in eo literæ eminebant, quæ ab humanitate nomen inuenerunt, tum illæ quæ recondita in arte, summaque rerum in obscuritate versantur, Mathematicæ nimirum, Philosophicæque disciplinæ se efferebant; ac medendi præsertim arte, in qua ex-*

cel-

cellebat, complurium tum æqualium, tum superiorum, qui magnum in ea nomen habuerunt, famam, & gloriam æquauit. Quorum studiorum cupidissimus fere ab ineunte ætate, Patauium se contulit, atque præstantissimis magistris in disciplinam tradidit, a quibus omnium bonarum rerum instructu, ornatuque refertus, est dimissus in patriam, vt quæ in Medicina didicerat, ad vsum vtilitatemque suorum ciuium, aliorumque transferret: in quo adeo erat felix, vt fere innumerabiles, periculosissimis implicitos morbis, ex ancipiti leuaret. Quo fiebat, vt non solum sui ciues, sed alij etiam, ac viri præsertim principes, ad quos eius virtutis fama emanarat, in dubijs suis ægritudinibus, ab eo opem atque auxilium expeterent. Quamobrem in omnibus fere consultationibus medicis, vna cum Mercuriali, Cardano, alijsque summis ætatis suæ Medicis, in consilium adhibitus, suam de re proposita sententiam dicebat. Sed in nemine magis quam in illo id verum esse apparuit, quod dicitur, nullam esse sapientiæ vim tantam, in quam non aliquis stultitiæ riuulus influat, cum eaque permisceatur. Nam fuit varius, singularis, & quibusdam in rebus, propior stulto, quam sapienti. Cuius rei plura possunt argumenta proferri; sed illud numeratur in primis, quod cum Clemens

 VIII.

VIII. eius virtutis fama compulsus, dandas ad eum literas curasset, vt, quod eius commodo fieret, Romam veniret, cupere enim se eius opera in tuenda valetudine vti: ille sumto spacio ad deliberandum, rem ad famulam, Sanctam nomine, detulit, cui ille magnam rerum suarum fidem habebat, & omnem rem domesticam, omnia consilia credebat, & quod illa dixisset, non femellam nescio quam, sed Delphis Apollinem locutum esse arbitrabatur; cuius ea fuit sententia, vt se loco non moueret, atque vbi iuuentutem habuisset, ibi senectutem ageret. Itaque, de famulæ sententia, rescripsit Pontifici, se maximas illi gratias agere; sed ea esse iam ætate, quæ cupidior esset quietis, quam laboris, ocij, quam gloriæ; eam obstare, quo minus vltro delatum sibi beneficium acciperet. Quod cum fecisset, non irridicule vrbani quidam homines dixerunt, apud Masinum plus auctoritatis, ac ponderis habuisse Sanctam, quam Sanctitatem &c. Nihil æque horrebat, vt aquæ, vinique niuati haustum, atque in eius odium edidit.

De Gelidi Potus Abusu Lib. 3. Cæsenæ. Apud Bartholomæum Rauerium. 1587. in 4. In quibus multis rationibus conatur ostendere, quam sit incommoda valetudini eiusmodi consuetudo. Complura alia etiam docte, eleganterque conscripsit,

sed

ſed eorundem edendorum ſpacium illi non fuit; quæ vna cum magno veterum numiſmatum numero, in eius Bibliotheca, apud heredes ipſius iacebant in tenebris.

Jn Tractatu Baptiſtæ Codronchi de Baccis Orientalibus legitur Nicolai *Epiſtola* ad eundem Baptiſtam.

Ampliſſime laudatur Maſinus ab Horatio Augenio, Tom. 3. Epiſtolarum Medicinalium, lib. 10. pag. 401. A Hieronymo Rubeo in Hiſtor. Rauenn. lib. 11. pag. mihi 783.

Auus, & pater Nicolai fuerunt æque doctiſſimi Medici, & ſemper ex hac nobili familia prodiere viri illuſtres: ſcripſit itaque Petrus Belmonti in volumine, cui titulum fecit Genealogia dell' antica famiglia detta delle Caminate &c. pag. 121.

Maſino Maſini Caualier Ceſenate, figlio del Cap. Nardo, e fratello del Caualier Fabritio huomini bellicoſi, vniti con la fattione de' Guelfi, de' quali erano capi queſte due famiglie Tiberti, e Maſini, benche dipoi per varie contingenze i Maſini diueniſſero Ghibellini, aderenti a i Conti Guidi di Bagno. La Proſapia de' Maſini antica, e nobile in Ceſena, ha in ogni tempo hauuto Huomini in arme, & in lettere celebri

per

per testimonio degli Scrittori Liceti, e Manzoni, fra quali si segnalarono il Colonello Giacomo in difesa della patria; e militando per Papa Clemente Settimo nella ricuperatione di Rimino, e per i Signori Venetiani nell' assedio di Padoua contro l'Imperatore Massimiliano, e trouandosi in molte imprese, e in seruigio del Re Francesco di Francia nella giornata sotto Pauia, nella quale restò prigioniero con Federico Gonzaga; ma libero diuenuto seruì poscia al Duca d'Vrbino alla ricuperatione de' suoi stati; indi al Gran Duca di Toscana con comandi, & impieghi di somma confidenza, morto finalmente in Pisa l'anno 1554. Giouanni Masini figlio del detto Colonello Giacomo fu Caualiere di Santo Stefano, e continuò la seruitù del padre con detta Altezza nella carica di Capitano di Caualleria nella guerra di Siena. Visse vltimamente il Conte Vincenzo, giouane di gran spirito, & applicato alle attioni cauallaresche; in età di anni 18. fu Capitano di Corazze; e dell' anno 1612. in vna Giostra nel Saraceno hauendo sfidato tutt' i Caualieri d'Italia ne riportò la vittoria, contra otto de i dieci venturieri, che comparuero in campo. Datosi poi allo studio della Matematica sotto la disciplina del gran Chiaramonti, in ogni arte peritissimo, s'approffittò in maniera, che nell' inuen-

uentioni di Machine, e mouimenti di quelle fece stupire tutti i circostanti nella famosa Comedia, rappresentata in Cesena l'anno 1619. e se da morte immatura non fusse stato preuenuto, sperar si poteuano fatti egregi d'vn sì pellegrino ingegno. D'altri Huomini instrutti nelle più polite, e nobili scienze hauendone fatta particolar memoria i citati Autori delle cose più notabili di Cesena, non dilato il discorso, riportandomi a quelli.

AVLVS IOVIVS, Jtalus, Nouocomensis, teste Joan: Anton: Vander Linden in lib. 1. de Scriptis Medicis, Clementis VII. Pont. Max. perelegans Medicus. Hic est ille Paulus Jouius, Operibus editis, Historiarum præsertim voluminibus, in hominum memoria iugiter victurus, de quo agit fuse, ac luculento exornat præconio Hieronymus Ghilinus in opere, Teatro d'Huomini Letterati, Vol. 1. Sed eius verba referam. *Quella Città, che fu Patria di Plinio secondo, produsse al Mondo Paolo Giouio, Filosofo, Medico, & Istorico famosissimo, il quale essendo rimaso da giouinetto senza padre, fu da Benedetto suo fratello, che in età gli era maggiore, impiegato*

nelli

nelli studij delle buone lettere; con l'aiuto di queste si fece immortale per fama, seguitando le virtuose pedate di Benedetto, che ornatamente scrisse l'Historia di Como sua patria, & insieme con questa fatica fu a Paolo amoreuole scorta nel dritto camino della gloria, accendendo con la domestica emulazione l'animo suo a fare il medesimo: in questo superò di gran lunga il fratello, e superò anco di fertilità d'ingegno in tutte le sue opere, quasi ogni più adorno scrittore dell'età sua. Con queste bellissime qualità andò a Roma, oue fattosi conoscere di viuace, & eleuato ingegno, hebbe grazia d'introdursi nella Corte di Leone Decimo, alla cui presenza hauendo publicamente lette le sue Historie, ottenne da quel dottissimo Pontefice vna somma lode. Adriano Sesto lo fece Canonico della Cathedrale di Como, e Clemente Settimo, perpetuo commensale, e Prelato domestico assistente; hauendoli nel Palazzo Vaticano assegnato luogo: dall'istesso Papa fu anco fatto Priore della Commenda di S. Antonio della sua patria, & insieme Vescouo di Nocera: poscia hauendo dedicato all'Imperadore Carlo Quinto vn libro scritto in Italiano, che tratta dell'origine, e successione de' Turchi, e de i loro passati Imperadori, ottenne da esso la dignità di Caualiero, e Conte Palatino: fu medesimamente premiato il suo valore

lore

lore nello ſcriuere le Iſtorie del Gran Signore de' Turchi, dal quale hebbe in dono vna Medaglia molto grande, & vna penna d'oro, con altre coſe di qualche prezzo. Fu egli quell'vnico fabricatore del belliſſimo Muſeo, in cui poſe le vere immagini de gli Huomini Illuſtri, così nelle lettere, come nell'armi dell'età ſua, con le inſcrizzioni latine ſotto a ciaſcuna di eſſe; dal che preſe opportuna occaſione di comporre due belliſſimi libri d'Elogij, i quali vanno attorno con gran lode non ſolo dell'autore, ma anco de' perſonaggi lodati, i quali a guiſa di tante ſtatue in honoreuoli nicchi collocate, fanno di loro steſſi riguardeuole moſtra, e nella glorioſa luce del chiariſſimo inchioſtro del Giouio aprendo gli occhi, riſorgono, e viuono perpetuamente: laonde per queſte, & altre ſue dottiſſime Opere, io non so con quai titoli, & elogij celebrarlo debba, eſſendo meriteuoliſſimo d'eſſer fin ſoura le Stelle con penna d'eterne lodi innalzato: ma queſta lode ſarà ſua peculiare, che niſſuno lo poſſa, conforme alli ſuoi meriti, ſufficientemente honorare. Del ſuo nobiliſſimo ingegno ſi vedono ſtampate le Opere ſeguenti, cioè in Latino.

Vitæ Illuſtrium Virorum Tom. 2.
Elogia Virorum Litteris Illuſtrium.
Elogia Virorum Bellica Virtute Illuſtrium.

Historiarum Vol. 2.

De Romanis Piscibus Libellus.

Descriptio Comi, & Comensis Lacus.

Descriptio Britanniæ, Scotiæ, Hyberniæ, & Orchadum.

Descriptio Larij Lacus.

De Legatione Basilij Magni Principis Moscouiæ ad Clementem VII.

De Legatione Moschouitarum Libellus.

De Piscibus Marinis, Lacustribus, & Fluuiatilibus. Item De Testaceis, ac Salsamentis.

Vitæ Duodecim Vicecomitum.

Carmina.

Turcicarum rerum Comment. & Disciplina Turcicæ Militiæ.

In Italiano si vedono quest' altre Opere, cioè.

Vita di Consaluo di Cordoua.

Dialogo dell' Imprese Militari, & Amorose.

Commentario delle cose de' Turchi a Carlo V. Imperadore Augusto.

Lettere Volgari.

Ragionamenti sopra i Motti, Disegni d' Arme, e d' Amore, che communemente si chiamano Imprese.

Dell' Origine, e Successione de' Turchi, e de i loro passati Imperadori.

Ne gli vltimi anni di sua vita si ridusse nella Città di Fiorenza, oue dopo hauer composti i sudetti Elogij, quali dedicò a Cosimo Primo Duca di essa Città, finì i suoi giorni nell' età di 69. anni, 7. mesi, e 22. giorni agli 11. di Decembre dell' anno 1552. Fu il suo corpo sepolto nella Chiesa di S. Rocco, sopra della cui tomba si legge l' inscrizione del tenore, che segue, & anco si vede la sua statua di marmo bianco, che d' ordine del sudetto Duca Cosimo li fu alzata ad eterna memoria.

PAVLI IOVII NOVOCOMENSIS
EPISCOPI NVCERINI
HISTORIARVM SCRIPTORIS CELEBERRIMI
HIC DEPOSITA SVNT OSSA
DONEC
EXIMIA EIVS VIRTVTE DIGNVM
ERIGATVR SEPVLCHRVM.
VIXIT ANNOS LXIX. MEN. VII. DIES XXII.
OBIIT III. ID. DECEMB. AN. M.D.LII.

Hic iacet heu Iouius Romanæ gloria Linguæ
Par cui non Crispus, non Patauinus erat.

Poscia dell' anno 1574, fu il suo corpo messo in vna più honoreuole tomba, degna di lui, che fu d' ogni grand' honore degnissimo Prelato, con la inscrizione seguente.

PAVLO IOVIO NOVOCOMENSI
EPISCOPO NVCERINO
HISTORIARVM SVI TEMPORIS SCRIPTORI.
SEPVLCHRVM
QVOD SIBI TESTAMENTO DECREVERAT
POSTERI EIVS INTEGRA FIDE
POSVERVNT.
IN FVLGENTIA
MAXIMORVM OPTIMORVMQ.
COSMI ET FRANCISCI HETRVRIÆ DVCVM
ANNO
M. D. LXXIIII.

Tractant insuper de eo Jacobus Gaddius, Tom. 1. De Scriptoribus, pag. 268. Ferdinandus Vghellus in Jtalia Sacra, Tom. 7. col. 744. Ferdinandus Leopoldus del Migliore in Opere Firenze illustrata, pag. 174. Joan. Andreas Quenstedt in Dialogo de Patrijs Jllustrium Doctrina, & Scriptis Virorum, pag. 294. Nicolaus Angelus Caferrius, in Synthemate Vetustatis, pag. 365. Ludouicus Jacob a S. Carolo in Bibliotheca Pontificia, lib. 2. Joannes Jmperialis in Museo Historico, & alij permulti; permulti enim scriptores Paulum laudibus illustrarunt, & non pauci e contra summopere accusarunt, reprehenderuntque.

PAVLVS ZACCHIAS, Italus, Romanus, notissimus, doctissimusque Philosophus,

phus, & Medicus, qui ingenium habuit ad plures res aptissimum, ac versatile, ad omnia porro studia factum, neque ad illa tantum, quæ sunt grauissima, vt ad Philosophiam, Medicinam, Theologiam, Iurisprudentiam, sed etiam ad leuiora, vt Poesim, Musicam, Picturamque &c. Tantus hic vir a præclarissimis scriptoribus fuit vocatus omniscius, politissimus Iurisperitiæ, Medicinæque antesignanus; Medicorum, & Iureconsultorum Mercurius; Hermes Italicus, cuius fama, nomenque longe lateque communi applausu peruagatur, & mirificam eiusdem doctrinam, omnis eruditorum chorus vnanimiter suspicit, ac veneratur, laudatores etenim Pauli innumeri fere sunt. Anceps diu fui, an inter Pontificios Archiatros Paulum recenserem, quamuis ex aliquibus notis ms. Pontificium Medicum recognoscerem: tandem lustrando librum Joannis Francisci Bonomij Bononiensis perdocti mei amici, prænotatum Del Parto dell' Orsa Idee in Embrione, Parte Seconda, pag. 322. Jnnocentij X. Pont. Max. Medicum nominari plane, & dilucide legi. Prætermittendus itaque haud est, & hoc teste, inter hos adnumerare non vereor, suumque locum, ac numerum obtinet. Edidit Zacchias Quæstio-

num

num Medicolegalium Opus, nunquam ſatis laudatum, & non ſemel publici iuris factum, ſequentem quam habeo editionem proferam.

Pauli Zacchiæ Romani, totius Status Eccleſiaſtici Protomedici Generalis Quæſtionum Medicolegalium Tomi 3. Editio noua, a varijs mendis purgata, paſſimque interpolata, & nouis recenſiorum Authorum inuentis, ac obſeruationibus aucta. Cura Ioan. Danielis Horſtij, diuerſorum S. R. I. Principum Archiatri, & Collegij Medici Meno-Francofurtani Senioris. Opus omnibus Medicinæ, & Iuris vtriusque peritis, nec non Tribunalium (Eccleſiaſtici Ciuilis) Aſſeſſoribus maxime neceſſarium. Præter Indices Librorum, Titulorum, & Quæſtionum annexus eſt Index Rerum Notabilium locupletiſſimus. Lugduni. Ex Typographia Germani Nanty. M.DC.LXXIV. in fol.

Primus Tomus continet libros V. Tomus ſecundus continet lib. VI. VII. VIII. & IX. Ibidem apud eundem. Tomus Tertius, in quo continentur Conſilia, & Reſponſa LXXXV. ad materias Medicolegales pertinentia, nec non Deciſiones S. Rotæ Romanæ ad prædictas materias ſpectantes a Cl. D. Lanfranco Zacchia collectæ. Lugduni. Apud Claudium Langloys, & Soc. M. DC. LXXIII. Præterea

La

La Traduttione della Fenice di Lattantio Firmiano in ottaua rima. In Roma. Appresso Carlo Vgliettti. 1608. in 4.

De Mali Hipochondriaci Libri tre. In questa nuoua impressione corretti, & accresciuti dall'Autore, non solo di molte cose per entro l'Opera, ma del terzo libro intiero. Venetia. M. DC. LXV. Presso Paolo Baglioni. in 4.

Il Vitto Quaresimale. Oue insegnasi come senza offendere la sanità si possa viuer nella Quaresima. Si discorre de' Cibi in essa vsati, de gli errori, che si commettono nell'vsargli, dell'indispositioni, che il loro vso impediscono, degli accidenti, che soglion cagionare, e del modo di rimediarui. In Roma. Per Pietro Antonio Facciotti. 1637. in 8.

Elucubrauerat alia quoque Opera multa, quæ mss. remansere apud heredes, deperdita tamen fere omnia eorum incuria, & sunt quod sciam.

Miscellanea Tom. 3.

In Cardani librum de male medendi vsu antipracticæ animaduersiones.

Responsorum Iuridicornm, & Consultationum Volumina plura.

De subitis, & insperatis mortis euentibus: eorumque præcognitione, & precautione liber singularis. *De*

De Maculis in vtero a fœtu contractis, quæ vulgo dicuntur le Voglie.

De Quiete seruanda in curandis morbis lib. 3.

De Sacræ Scripturæ Miraculis Physica Consideratio. Lib. 4.

Delle Passioni dell' Animo, e de' mali, che da esse procedono, della lor cura tanto fisica, quanto morale. Libri 2.

Della Birra, o Ceruosa Discorso Medico.

Del Contagio, oue si proua il Contagio esser men da temersi di quello che si teme. Discorso.

Del Riso, e del Pianto Libri 2.

Il Bacio. Discorso.

Poesie Varie, cioè Sonetti, Canzoni, Madrigali &c. Nonnulla ego habeo ms. Carmina Jtalica Pauli, mihi dono data a Siluestro Zacchia iuniore, eiusdem Pauli nepote, meo amico, Cardinalis Francisci Maidalchini Pincerna, qui mortuus est anno 1694. & præsertim Poema, cuius titulus

De gl' Innocenti Canti Cinque. Proprio Pauli charactere scriptum.

Ex hac vita migrauit Romæ Paulus Zacchias, anno 1659. ætatis suæ 75. Jacet in Ecclesia Sanctæ Mariæ in Vallicella in Regione Parionis. De eo etiam mentionem olim feci in mea Bibliotheca Romana, Vol. 1. Cent.

2. num. marg. 41. Jn Centuria vero prima egi de

Siluestro Zacchia seniore, Juris consulto eximio, Pauli fratre, qui claruit Rotæ Senensis, Florentinæ, atque Lucensis Auditor, edidit que De Obligatione Camerali Resolutiones. Nec non De Modo valide contrahendi Societates super Officijs Romanæ Curiæ, siue ad formulam Jnstrumenti Societatis Officij, cum Additionibus ad suas Resolutiones de Obligatione Camerali. Parabatque Tractatum de Præcedentia, & Decisiones Varias.

In Centuria 4. tractaui de Lanfranco Zacchia, Pauli nepote, Laurentij filio, non tamen legitimo toro nato, sed qui legitime, doctissimi, atque integerrimi Aduocati munus in patria sustinuit, ac ingenti fama nominis typis tradidit Tractatum de Salario, & Additiones ad Tractatum de Obligatione Camerali laudati Siluestri Zacchiæ: eratque editurus Tractatum de Assistentia Judiciali, nec non alium De Signo Crucis, loco subscriptionis facto, nisi repentina morte obijsset anno 1685.

PETRVS AICHSPADIVS, Basiliensis Episcopus, commendatus a quæsitissima literatura, atque doctrina, & a virtutibus; Medi-

cus vero eximius, eximiaque nominis æque fama Medicinam fecerat; Clementis V. Sum. Pont. aliquando a medelis, Pontificemque, grauissimo, & ancipiti laborantem morbo, sanauit. Post receptam sanitatem, vt gratiam reponeret Clemens, e Basiliensi ad Moguntinam Sedem Petrum transtulit, addita hac voce: quia tam felix esset corporum curator, maxime conuenire, vt & insignis constitueretur animarum Pastor, Curator, & Medicus.

Ex noua Additione Augustini Oldoini ad Clementem V. in Opere Ciaconiano Vitarum Pontificum, postremæ impressionis, Tom. 2. col. 369. & Odorico Raynaldo in Annalibus Eccles. an. 1306. num. 18.

PETRVS ANTONIVS CONTVGIVS, Jtalus, Volaterranus, locum habet in hoc Theatro, recensente namque Nomenclatura Medicorum Collegij Almæ Vrbis, pag. mihi 107. nec non laudante Baldo Baldi in Opere Discorso Apologetico del vero Opobalsamo Orientale, pag. 107. Pij IV. Sum. Pont. Archiater extitit. Ingenij, doctrinæque multiplicis ornamento decoratus Contugius, ac præstantia virtutum, meruit inter sui Æui optimos Philosophos, & Medicos celebrari.

PETRVS LEONIVS, Jtalus, Spoletinus,

va-

validis omnium disciplinarum præsidijs instructus, Medicinam vero in clarissimis Italiæ Gymnasijs professus est, exercuitque summa nominis authoritate, ac teste Ludouico Jacobillo in Bibliotheca Vmbriæ, pag. 224. Jnnocentij VIII. Pont. Max. Medicus enituit. Astrologus quoque peritissimus habebatur, constatque amicis sæpe dixisse, sibi subitæ mortis periculum in aqua portendi, vnde flumina, crebrasque nauigationes formidaret. Scribit Paulus Jouius in Elogijs Virorum Doctorum, pag. mihi 67. *Laurentio Medice suprema valetudine tentato, Florentiam accitus Petrus, adeo inani, aut certe fatali spe concepta de salute decumbentis, occultans atrocis morbi impetum contempsit, vt oblata ab alijs ex arte remedia reijceret, & insurgentis naturæ viribus nihil verendam morbi vim, facile cessuram polliceretur. Verum non diu post ab ea cunctatione, detecta malignitate pituitæ, ægroque sensim deficiente, superuenit Lazarus Placentinus illustris Medicus, a Ludouico Sfortia Ticino missus, sera quidem afferens remedia: sed oblique Leonium iam toti familiæ inuisum perstringens, quod neglectis morbi initijs, facillimæ curationis occasiones temere contemnentis imprudentia deperissent. Per hunc modum expirante Laurentio, Leonius ex infa-*

miæ dolore commota mente, exitialem insaniam, lugentiumque familiarium lethale odium contraxit, ita, vt in proximæ Caregio villæ puteum, sponte, an illata vi incertum, præceps datus mergeretur. Fuere qui Petri Medicis feruida ira mortem patris vindicantis, id admissum crederent, vti Actius Syncerus italico carmine deplorauit. Gaspar A Reies in Elysio Iucundarum Quæstionum Campo, Quæst. 14. inquit, *Petrus Medices Leonem Medicum, doctum magis, quam felicem, in puteum præcipitauit, quod Laurentium patrem, quem cum fiducia curandum susceperat, non eadem sorte seruare potuisset.* Videndus quoque Ammiratus in parte 2. lib. 26. pag. mihi 187. Historiarum Florentinarum. Tractat etiam de eo Joan. Pierius Valerianus in lib. primo de Litteratorum Infelicitate, sed perperam Florentinum dicit, pag. mihi 42.

Scripsit Petrus Leonius, ex citato Iacobillo *Commentarium in Medicinam, & Mathematicam.*

Atque ex Joan. Anton. Vander Linden, lib. 1. De Scriptis Medicis.

De Vrinis Tract: Extat cum Aegidij de Vrinis, & Pulsibus libris. Venetijs, apud Octauianum Scotum. 1514. in fol.

PE-

PETRVS PINTOR, Hiſpanus, Valentinus, feraciſſimi ingenij ſubtilitate pollens, Medicinæ Doctor, & qui ſe perfecti Medici exhibuit exemplar, delectusque Archiatrus ab Alexandro VI. Sum. Pont. Scripſit librum, cui nomen præfixit.

Aggregator Sententiarum Doctorum omnium de præſeruatione, & curatione peſtilentiæ. Romæ. Apud Eucharium Silber. 1499. in fol.

Memoratur a Joan. Anton. Vander Linden, lib. 1. de Scriptis Medicis. Ab Equite Nicolao Antonio in Bibliotheca Hiſpana, Tom. 2. Romæ in Eccleſia S. Honuphrij, in Petri memoriam, hoc legitur Epitaphium, legiturque apud Gaſparem Aluerum in Opere, Della Roma in ogni ſtato, Parte Seconda, pag. 291.

D. O. M.
MAGISTRO PETRO PINTORI VALENTINO
ALEXANDRI VI. PONT. MAX.
MEDICO CELEBERRIMO
QVI
VIXIT ANN. LXXX.
SABATTA CONIVGI PIENTISS. POSVIT
QVI OBIIT AN. SALVTIS CHRISTIANÆ
M. D. III. DIE IV. MEN. SEPTEMBRIS.
NE PETRVS PINTOR P. F.
SEPARI VRNA IACERET

SA-

SABATTA MATER
EODEM TVMVLO CONDI CVRAVIT
QVI
VIXIT AN. XXXVIII.
OBIITQVE AN. IVBILEI M. D.
DIE VERO XXII. MEN. NOVEMBRIS.

PLACIDVS FVSCVS, Jtalus, e Monte Florum, Philoſophiæ, ac Medicinæ laurea ornatus, non medendi magis arte, quam vitæ probitate ſpectatus, Pij V. Sanctiſſimi Pontificis Medicus, & intimus familiaris, cuius notitiam mihi dedit Magiſter Gaudentius Robertus, Ordinis Carmelitarum, meus amicus, doctrinæ titulis, domi, foriſque clarus, qui ab hac vita ad meliorem migrauit anno 1695. non ſine maxima ſtudioſorum iactura, literis ad me datis Parmæ 28. Decemb. 1692. Hæc ſunt verba. *Non so ſe V. S. Illuſtriſſima habbia cognitione di Placido Foſco, Medico del Beato Pio V. autore di vn' Opera intitolata*

De Vſu, & Abuſu Aſtrologiæ in Arte Medica. Autore Placido Fuſco, Pij V. P.M. Medico, & intimo familiari.

Haueua queſt' Opera mſ. Girolamo Auanzolini, onde penſo poſſa ritrouarſi a ſorte nella Libraria de' Signori Gambalunga in Rimini, e lo potrà V. S. Illuſtriſſima ſapere dal Garuffi, al pre-

presente Bibliotecario di quella &c.

Excessit Placidus Romæ anno 1574. sepultus fuit in Ecclesia S. Gregorij, in loco qui dicitur Cliuus Scauri, meruitque hac honorifica memoria celebrari, vti legitur in Opere Florauantis Martinelli, prænotato Roma ex Ethnica Sacra, pag. mihi 108.

I. C. R.
PLACIDO FVSCO
E MONTE FLORVM ARIMINEN.
MED. Q. DOM. COM. PALATINO
QVI
TVM IN FLAMINIA
TVM MELITÆ ATQVE SICILIÆ
PLERISQVE CIVITATIBVS
OB ADMIRABILEM
PRÆDICENDI FACVLTATEM
PROGNOSTES VOCATVS EST
TVM ROMÆ A PIO V.
IN FAMILIAM COOPTATVS
ET ANTE ET POST EVM
IN S. SPIRITVS NOSOCOMIVM
ATQVE IN S. INQVISITIONIS
CARCEREM MISSOS
ALIOSQVE PIETATIS ERGA PAVPERES
ANNOS XVI. CVRANDO.
OBIIT PRIDIE ID. MARTII 1574.
VIXIT. AN. 64. MENS. 5. D. 1.
THOMAS FVSCVS FILIVS
I. V. D. VNICVS HERES

TE-

TESTAMENTO ROGATVS CVM LACHRYMIS P.

Post obitum viuo melius, doleoque medendi
Artibus, extremum sæpe fugasse diem.

Claruit æque Lactantius Fuscus, Placidi frater, vir apprime doctus, vt testatur inscriptio in Ecclesia S. Honuphrij in Janiculo, susupra viam longam, & est

D. O. M.
LACTANTIO FVSCO I. V. D.
ARCHIPRESBYTERO M. FLOR.
ARIMINENSI CANONICO
HEBRAICIS GRÆCIS LATINISQVE LITERIS
ERVDITO.
PIETATE PROBITATE COMITATE
OMNI DENIQVE VIRTVTE CLARISSIMO
ÆTATIS FLORE MORTE SVBREPTO.
PLACIDVS FVSCVS ORBATVS TANTA SPE
FRATRI CARISSIMO B. L. P.
NATVS EST POSTHVMVS 3. NON. SEPTEMB.
AN. 1512.
OBIIT 5. ID. IVNII 1559.
VIXIT AN. 47. MENS. 10. DI: 22.

Hic vicit sortem, potuit non vincere mortem,
Dum sortem vicit, mortuus occubuit.

Extat hæc inscriptio quoque apud laudatum Martinellum in libro laudato, pag. mihi 265. necnon apud Gasparem Aluerum in Opere,

re, Roma in ogni ſtato, par. 2. pag. 293.

POMPEIVS BARBA, ſeu DALLA BARBA, Jtalus, Piſcienſis, Philoſophiæ, Medicinæque Doctor nominis non obſcuri, in curandis morbis inſigniter exercitatus, ac (teſtis vt eſt Ludouicus Domenichi, in volumine, cuius hoc lemma, Facetie, Motti, e Burle di diuerſi Signori, e perſone priuate, lib. ſesto, pag. mihi 295.) Pij IV. Sum. Pont. Medicus. Suum porro munus diligentiſsime, doctiſsimeque Pompeius peregit, famamque tulit, atque adeo Pontifici gratus, vt eius conuerſatione ſummopere oblectaretur: erat enim eruditiſsimus, amœnus, aptiſsimus ad dicendum idonee, & congruenter, ingenio ſemper acuto, & eleganti. Elaborauit, authore Joanne Cinello meo amico, ad bonarum literarum ſtudia nutrito, Medico olim Cardinalis Antonij Bichij, in Hiſtoria mſ. adhuc Florentinorum Scriptorum.

Dialogo dell' Arme, e delle Lettere. Venetia. Per Gabriel Giolito. 1578.

Dell' immortalità dell' Anima, ſecondo gli Accademici Peripatetici. Firenze. 1553.

De Secretis Naturæ. Liber iſte prohibitus eſt.

Le ſette ſpoſitioni di Gio: Pico della Mirandola,

dola, raccolte in breui somme? *Pescia.* 1555.

De Balneis Montis Catini. Ms. Opus non absolutum.

Dialecticam. Ms.

Poeticas Adnotationes. Ms.

Prosapia dalla Barba protulit sane spectatissimos viros, inter quos nonnulli in Equestrem Ordinem cooptati floruere.

POMPEIVS CAIMVS, Italus, Nobilis Vtinensis, Philosophus non vnus e multis, sed plane singularis, reique Medicæ peritissimus, ad cuius scientiam longum vsum, & exercitationem adiunxerat, varia etiam rerum cognitione, & lectione delectatus, Musarum quoque cultor, Musisque gratus. Videtur hic memorandus, cum Paulus V. Pont. Max. a quo in Archigymnasio Romano, Philosophiæ Cathedram obtinuerat, suum effecerat, nominaueratque Medicum. At homo, meo iudicio, in hac re haud sapiens, honorem hunc repudiauit. Cur? Hac de causa. Erat Astrologus, omnemque Astrologicis vanitatibus fidem habebat: habito itaque nuncio collati beneficij, statim voluit ex statu Cæli, atque Stellarum agnoscere, an aliquid mali, vel boni sibi euenturum esset; cumque ab Astrorum affectionibus comperisset, infausto

ni-

nimium aduersoque sidere, hoc sibi collatum fuisse munus, animo obfirmato suscipere noluit, nec cuipiam auscultando, amicis qui aliter sentiebant, probe teneo (aiebat) sic habeo, sic habeto, si hoc facerem in miserabilem profecto casum inciderem. O Chaldaica deliramenta! Vnicuique huiusce doctrinæ sectatori rite dicitur, sapientia tua, & scientia tua decepit te. Ad rem itaque audi Ianum Nicium Erythræum, in Epistolarum ad Diuersos lib. 4. Epistola 12. de Pompeio quoque rem ridiculam, & cachinno dignam, basilice scribentem. *Andreas Cardinalis Perettus habuit adolescentem ad manum, Cosmo Venturino nomine, qui ob fraudem capitalem, nescio quam, a se admissam, iudicium metuens, Roma decessit, & exulatum Mantuam abijt, vbi vitam, & salutem, quam a Iudicum seueritate tutam, fuga subtraxerat, ab inimicorum acerbitate incolumem præstare non potuit, nam ab illis est interfectus. Hic abiens, habitum, formam, positumque Stellarum, sub quo primum spiritum hauserat, diligenter in pagella descriptum, Cardinali reliquerat. Hanc pagellam die quodam Cardinalis, quo nimirum, quid ars istorum posset, experiretur, Pompeio Caimo Medico, qui tum optimus habebatur Astrologus, inspiciendam tradidit. Ille*

acceptam, quo melius quæ essent futura prædiceret, domum attulit, postridie reuertitur, exclamans, o fortunatum hominem, o beatum, quis quis iste est, cui tantum boni Cælum atque Astra denunciant! Hic nimirum, per omnes honorum gradus ad summi Pontificatus culmen euadet, fac, obsecro, hominem aspiciam, salutem, amplectar. Quæ cum ab eo dicerentur, Cardinalis vix risum tenebat; sed qua erat prudentia, rem silentio obtexit, neque, vt erat, aperuit; ne quem fortasse, ex tam ridicula prædictione, homini ruborem induceret: at eo foras egresso, omnia mihi cum risu narrauit.

Sublimem quoque Pisanæ Academiæ Exedram recusauit Pompeius (forsan quia Sidera aduersa cognouerat) a Magno Etruriæ Duce, vltro simul cum honorario mille & ducentorum aureorum oblatam. Tandem maiori prudentia, sed non fortuna a Sum. Pont. Gregorio XV. in Medicum delectus, honorem non repudiauit, imo inflammato accepit animo, cui Pontifici lethalem morbum prædixit. Non satis ex sententia, eorum quæ cogitauerat, euentus sibi procedere animaduertit: quamuis credo, magnus Pompeio honos iucundior fuisset, si diuturnior. Contentiones cum Cæsare Cremonino, & cum Julio Cæsa-

re

re Lagalla adiuit circa perplexam de Caloris Natura apud Philosophos, ac Medicos doctrinam. Anno 1631. grassante Patauij lue pestifera, in Ticianum, Fori Iulij pagum cum sese recepisset, febri correptus, cum famulus Palma pharmacum allaturus, clausis maxima de causa Propugnaculi portis, aliquanto diutius detineretur, intra paucos dies, incrudescente morbo, supremum diem obijt. Sepultus fuit Vtini in Æde B. Virginis Gratiarum cum hoc Epitaphio.

D. O. M.
POMPEIO CAIMO VTINENSI
EQVITI AVRATO
PHILOSOPHIÆ AC MEDICINÆ
IN NOBILISSIMIS ORBIS TERRARVM
ROMANO AC PATAVINO GYMNASIIS
DE PRIMA SEDE PROFESSORI
SCIENTIARVM OMNIVM
FONTI DVLCISSIMO.
EVSEBIVS EPISCOPVS AEMONIENSIS
FRATRI AMANTISSIMO P.
OBIIT MDCXXXI. AETATIS SVÆ LXIII.

Hæc Pompeij doctorum manibus teruntur scripta ab Jacobo Philippo Tomasino in Elogijs Virorum Literis, & Sapientia Jllustrium, par. 2. relata.

De

De Calido Innato Lib. 3.

De Febrium Putridarum Indicationibus Lib. 2.

De Nobilitate.

Dell' Ingegno Humano Lib. 2.

Paralello Politico delle Republiche Antiche, e Moderne Lib. 2.

Dialogo delle tre Vite reputate migliori.

Desiderata vero in ſcrinijs heredum ſeruantur, quæ ſequuntur.

De Humana Anima ſecundum veterum ſententiam Theoria, 4. libris comprehenſa: quibus Hippocratis, & Galeni inter Medicos, Platonis, & Ariſtotelis inter Philoſophos, doctrina explicatur.

De Miſti Generatione, eiusque naturali interitu.

Medicina Philoſophica libris duobus comprehenſa: quibus precipua Theoremata Medica apud Platonem, & Ariſtotelem pertractata explicantur.

De Duplici Peripateticorum Intellectu Comment:

Medici Inſtitutio ex Hipp: libro, Legis nomine inſcripto.

De Iuuantibus, & Ledentibus Humanum Corpus a tota ſubſtantia Liber.

De Hippocratica Victus inſtituendi Methodo.

Li-

Liber: in quo aduersus Cardanum, & Argenterium Galeni doctrina defenditur.

De Quatuor in Humano Corpore Membris, Principij rationem habentibus Libri 4. in quibus Aristotelica, & Galenica de hoc argumento Placita conferuntur.

De Melancholiæ Cognitione, & Curatione.

De sui Cognitione.

De Scientiæ Natura, & Acquisitione Liber 1.

De Dolore Disputatio.

De Humana Longæuitate, & Annis Climactericis Tractatus.

Dissertationes in Aphorismos Hipp: & illa Galeni, & Auicennæ Opera, quæ publice Patauij explicantur.

De Medicina sibi facienda.

De Ventorum Natura, & Differentijs Lib. 1.

De Cognoscenda, Producendaque Senectute Lib. 2.

Varia Opera Veterum Philosophorum, & Medicorum e Græco sermone in Latinum conuersa, & Commentarijs illustrata.

Tractant de Pompeio pariter Ioannes Franciscus Palladius in Opere Historia della Prouincia del Friuli, Parte Seconda, Libro Ottauo, pag. 294. Laudatus Ianus Nicius Erythræus

thræus in Pinacotheca Prima, Jmagine 25. Carolus Cartharius in ſæpe memorato Athenæo Romano mſ. Joan. Anton. Vander Linden, Lib. primo De Scriptis Medicis.

De Caima Familia, quæ iure gloriatur viros habuiſſe præſtantes, deque Euſebio Caimo, Epiſcopo Aemonienſi, noſtri Pompeij fratre, videndus item Philippus Tomaſinus vbi ſupra, atque Ferdinandus Vghellus in Italia Sacra, Tom. 5. col. 230.

ODVLPHVS SILVESTRIVS, Jtalus, Bononienſis, certe non ſylueſtris, ſed Medicinæ ſcientia, Philoſophiæque florens, multarumque virtutum floribus præſignis, Summorumque Pontificum Gregorij XIV. & Clementis VIII. Archiater: & quadam erga Sanctum Philippum Nerium religione præcipue memorabilis. Diuum hunc ægrotum aliquando curauerat, ipſeque ægrotus, morbo ab eo eximitur, teſte Antonio Gallonio in S. Philippi Vita, pag. 241. *Grauiſſimis namque* (inquit) *improuiſo ſtomachi doloribus, alijsque ſæuis ſymptomatibus oppreſſus* (ideſt Rodulphus) *cum a medicamentis præſidium nullum*

lum haberet, ab alijs rebus id petendum esse censet: itaque memor in ipso periculo Beati Patris (salus enim in angusto iam erat) eius opem fidenter implorat. Quo peracto melius confestim habuit, dulcique mox somno correptus ad vnam, & dimidiatam horam dormijt: experrectus omni eo morbo liberum se sensit. Tum B. Patris Sepulchrum venerabundus inuisens, votiuam tabellam, hac inscriptione notatam, inibi appendit, miraculi ad posteros certissimum indicium.

DVM VARIIS, SÆVISQVE SYMPTOMATIBVS
MORI ME SENTIO,
IMPLORATO BEATI PHILIPPI AVXILIO
PLACIDVS SOMNVS ME ARRIPVIT,
ET STATIM CONVALVI.

Romæ in Ecclesia S. Mariæ in Dominica sepultus fuit Rodulphus cum hac breuissima inscriptione.

RODVLPHI SILVESTRI BONON.
ARTIVM ET MED. DOCT.
SEPVLCRVM.

Memoratur, laudaturque in Libro Statutorum Collegij Medicorum Almæ Vrbis, pag. mihi 109. A Baldo Baldi in Opere, Discor-

ſo Apologetico del vero Opobalſamo Orientale, pag. 107. A Joanne Nicolao Paſchali Alidoſio in Vol. inſcripto, I Dottori Bologneſi di Teologia, Filoſofia, Medicina, ed Arti Liberali, pag. 167. A Joan. Anton. Vander Linden lib. 1. de Scriptis Medicis, qui aſſerit edidiſſe Rodulphum in lucem, Hieronymi Cardani Opus nouum de Sanitate tuenda.

ROMVLVS SPEZIOLI, Jtalus, Firmanus, Philoſophiæ, ac Medicinæ Doctor primæ notæ. Poſt iacta Artium fundamenta in patria Vniuerſitate, in qua laureatus fuit, in varijs Piceni vrbibus, tum operam, tum conſilium in re medica præſtitit, ea quippe prudentia, doctrina, & integritate, vt omnibus in locis, ſui deſiderium reliquerit. Ad Sacras luſtrandas Fores, a Clemente X. Sum. Pont. anno Iubilei reſeratas, ſe contulit, & in Vrbe, re medica perſpecta, animoque reuoluens, Romam iugiter fortunæ, & virtutis Theatrum eſſe ampliſſimum, hic commorari conſtituit, idque tanta animi alacritate fecit, vt dehortantibus amicis, palam omnibus reſponderet, ſe paratum eſſe adhuc vberiora dimittere (dimiſerat enim amplum ſtipendium, quod ab Aeſinis ciuibus obtinebat) eo quia maiora in Vrbe ſibi affutura præuideret, ac

Ro-

Romam Romulo minime defuturam certa spe teneretur. Spes eum quidem haud fefellit, dictisque respondit euentus, cum vix vno, aut altero elapso mense, ab eius ad Vrbem aduentu, a Decio S. R. E. Card. Azzolino, ad Christinam Alexandram Sueciæ Reginam adductus fuerit, atque cum sapientissima Heroina, Romulum de rebus Philosophicis, & ad artem medicam spectantibus, pluries accurate disserentem auscultasset, illum permultis encomiorum titulis, apud Card. Azzolinum cohonestauit, Medicumque intimum (defuncto Cæsare Macchiato, Firmano, eiusdem Reginæ Medico celeberrimo) aucto etiam honorario, sibi asciuit; sibique regium animum ita Romulus deuinxit, eique semper ita gratus, acceptusque extitit, vt etiam in vltimis, quas Regina obsignauit tabulis, integrum honorarium, donec in viuis ageret, soluendum ab herede mandauerit. Principibus æque viris, Sanctæque Rom. Ecclesiæ Cardinalibus multis gratissimus, Cardinali præsertim Petro Ottobono, qui ad summum Pontificatum euectus, sub Alexandri VIII. nomine, Romulum adlegit Medicum, intimumque Cubicularium; doctissimo sane Pontifici, ingeniorum æstimatori acerrimo,

probatiſſimus emicuit: ac Sacerdotio (Beneficiatum vocant) in Baſilica Apoſtolorum Principis donatum vidimus, alijsque Eccleſiaſticis prouentibus ditatum. Mortuo Pontifice, quando maiores ab Arte honores, & diuitias poterat experiri, Medicinæ nuncium remiſit. Factus itaque Sacerdos, ægrorum curam, medicamque operam dimiſit omnem, tantum ſibi reſeruato in Romanæ Sapientiæ Athenæo, Lectoris munere, quo ſtudioſis omnibus, dicendi facilitate; ac perſpicuitate, mirum in modum ſe acceptum præbet. Delicias ſuas in exquiſitorum librorum collectione conſtituit, quorum ſelectiſſimo fruitur numero. Prælo ſubmiſit Opuſculum, cui titulum dedit.

Allo ſcolare, che ſcriſſe i fogli intitolati il Diſinganno, inuia i neceſſarij Auuertimenti Romolo Spezioli. In Padoua. M. DC. LXXXIV. in 4.

Occaſione Sanctificationis Beati Laurentij Iuſtiniani, formis commiſſæ fuere Romæ eiuſdem

Ponderationes Medico-Phyſicæ pro veritate ſuper dubio an, & de quibus Miraculis conſtet, ſuperuentis poſt conceſſam a Sede Apoſtolica Beato Laurentio Iuſtiniano venerationem &c. in fol.

De eo non ſemel facta mentio eſt in Opere,

re, Vita della Ven. Madre Suor Chiara Maria della Paſſione Carmelitana Scalza, ſcrita, dal P. Fra Biagio della Purificatione. Sæpius etiam in alio Opere inſcripto Vita del Ven. Seruo di Dio P. Antonio Graſſi della Congregatione dell' Oratorio di Fermo &c. De eo quoque cum laude ſcribit laudatus Ioannes Cinellus, Bibliotheca Volante, Scanzia 11. pag. 155.

Percalleo ex priſca Speziola familia, claros prodijſſe viros, & præcipue mihi occurrunt Marinus Spezioli, ſumma prudentia prædītus, & rebus in agendis dexteritate pollens, diues, & præpotens, qui vitam viuebat anno 1509. Antonius Spezioli ad Leonem X. Orator, vna cum Calixto Paccarono, & Thoma Euangeliſti, ciuitatis Firmanæ nomine. Paulus Aemilius Spezioli, præſtantiſſimus vir, qui vxorem habuit Eliſabetham Azzolinam, Pompeij Azzolini clariſſimi filiam, ac Decij Azzolini ſenioris S. R. E. Cardinalis ſororem.

SAN-

ANCTES FLOCCVS, Jtalus, Firmanus, Pauli II. Sum. Pont. Physicus: ita didici a laudato Carolo Carthario, in Syllabo Aduocatorum Sacri Consistorij, pag. 39. ad Joachinum de Narnia, vbi tamen tacito cognomine nominatur. Cognitum vero habeo ex familia Flocca fuisse, ex inscriptione sepulchrali, quæ extat Romæ in Templo Aracælitano, in Sacello prænobilis Romanæ familiæ de Caualerijs, quæ æque legitur apud Florauantem Martinellum in Roma ex Ethnica Sacra, cap. 9. pag. mihi 186. ita proloquente.

Flocca Domus, nomen mihi Sanctes, Patria Firmum,
Scriptor eram, & Medicus Paule Secunde tuus.
VIX. AN. XLIIII. OBIIT IIII. NON. OCTOBR.
FRATRI CONCORDIALI
NICOLAVS FLOCCVS B. M. POSVIT.

Sanctes porro inter Medicos fallere nescios fulsit, peculiarique virtute, ac doctrina splendorem, Pontificisque benignitatem reperijt, atque beneuolentiam.

SCIPIO LANCILLOTTVS, Jtalus, Nobilis Romanus, qui totus in addiscenda Medi-

dicina incubuit, tantumque in hoc ſtudij genere profecit, & excelluit, vt non ſolum in principum Medicorum numerum venerit, Medicusque Julij II. Pont. Max. verum vitæ quoque integritate, ſummaque erga omnes charitate claruerit. Narratur in vita huius Papæ, Tom. 3. Hiſtoriarum Pontificum, & Cardinalium, a Ciaconio, & aliorum opera deſcriptarum, nouiſſimæ editionis, quod in morbum Julius cum incidiſſet, & quarta ægritudinis die, adeo ingenti animi defectu oppreſſus eſſet, vt per aliquot horas ab ipſis miniſtris pro mortuo fuerit habitus; at Scipio Lancillottus Medicus, oblato Perſico pomo, Pontificem præter omnium opinionem, in meliorem ſalutis ſpem reuocauit, mortisque liberatus periculo, ad conſuetos labores redijt: tenui tamen deinde valetudine vſus eſt. Plane Scipio familiæ, gloria virtutum, magnisque opibus, magis, ac magis lumen præbuit, non minus, quam Horatius Lancillottus, æque Medicus, eius frater, de quo ſuperius egi.

SEBASTIANVS VETERANVS, Pauli II. Sum. Pont. Archiater, vt edoceor a Nomenclatura Medicorum Romani Collegij, in calce libri, eiuſdem Collegij Statutorum pag.

mi-

mihi 105. necnon a Baldo Baldi in Opere, Discorso Apologetico del vero Opobalsamo Orientale, pag. 106. Vir equidem pro sanitate tuenda egregius Sebastianus extitit, egregie etenim in seuerioribus Philosophiæ, ac Medicinæ doctrinis versatus, earumque sedulus, fructuosusque cultor fuit, & ei vitam ducere disciplinarum iugiter in studijs placuit.

SIGISMVNDVS BRVMANVS, Jtalus, Nobilis Cremonensis, Clementis VIII. Pont. Max. Medicus, fœcundo viuissimoque instructus ingenio, mira in medendo tum facilitate, tum felicitate pollens, ac variæ doctrinæ ornamento, abstrusarumque rerum cognitione ditatus.

Huius est mentio in libro Statutorum Collegij Medicorum Almæ Vrbis, pag. mihi 109. & apud Baldum Baldi in Volumine attitulato, Discorso Apologetico del vero Opobalsamo Orientale, pag. 107.

Familiam Brumanam pariter illustrarunt Cæsar Brumanus, Romæ Præsul, inter Abbreuiatores de Parco Maiori adlectus, cuius cum laude meminit alter Præsul, Joannes scilicet Ciampinus, amicus meus eximie colendus, bonarum literarum cultor assiduus, in Enarratione Synoptica Abbreuiatorum, ad

an-

annum 1566. pag. 22. Matthæus Brumanus Canonicus Regularis Lateranensis, Theologus, mox Melphiensis Episcopus, de quo tractat Ferdinandus Vghellus in Italia Sacra, Tom. 1. col. 1018. insignique decoratur elogio a Celso Rosino in Lyceo Lateranensi, Tom. 2. lib. 11. pag. 69. diciturque author Tractatuum De Ecclesiasticorum Reddituum Juribus, & Origine: ac de Matrimoniorum Validitate, & Inualiditate.

Commodum hæc scripseram, quando Franciscus Arisius Cremonensis, plenus humanitatis, & doctrinæ meus amicus, qui de Scriptoribus Cremonensibus Opus elaborauit, præloque parat, per Literas de Sigismundo, sequentes mihi notitias præbuit, quare hic rescribere necessarium duxi. Singula subnectam verba. Sic igitur fatur. *Sigismundus Brumanus, Græci, & Latini idiomatis peritia perfecte in patria instructus, Patauium exinde annum circa 1555. Philosophicis, & Medicis studijs inhians profecit, & quidem sub optimis præceptoribus, diu, noctuque operam dedit, nilque illi suauius erat, quam antiquorum responsa librare, Galeni, & Hippocratis aphorismata omni diligentia excutere, contrariasue sententias enodando, acerrimo iudicio recondita Medicinæ pe-*

netralia reseraret. Indutaque Toga, quod cum illi summa omnium admiratione contigisset, ad patriam reuersus, in clarissimum Physicorum Collegium cunctis suffragijs cooptatur (in cuius albo adscripti iam fuerant ex eius gentilibus, Christophorus, quem publicum Physicæ professorem habuit Perusia; Odoardus, in quo patria nouum Aesculapium fuit admirata; Ioseph, quem Aula Saxonica, maximum Medicum obtinuit) penes affines, & necessarios cum per annum constitisset, a Cælo Romano allectus, Vrbem perrexit, & ibi non modica pecuniarum erogatione, rusticum, & frugiferum fundum emit; sicque in illa primaria Orbis patria, tot virtutibus, & meritis effulsit, vt non tantum Romanus Ciuis, & Medicus nobilissimo in illo Collegio 1567. adscribi obtinuerit, at ipsius Clementis VIII. Sum. Pont. Physicus, familiaris, & continuus comensalis; necnon totius Ecclesiastici Status Generalis Archiater meruerit declarari.

Desiderantur eius Opera, quæ vt monet Ioseph Bressianus in lib. ms. cui tit. Virtù Rauiuata &c. *sunt.*

De modo componendi Theriacam.

De Encomijs Medicinæ lib. 2.

De Generatione, & Corruptione lib. 2.

Apud Cauitellum in Annal: erga finem, est de eodem

eodem honorifica mentio. Franciſcus Zaua, inſignis Orator Cremonenſis in ſuis operibus ſæpe ſæpius de Sigiſmundo noſtro, eius ſororio memoriam agit, eumque commendat, & præcipue in Epiſtola nuncupatoria Tom. 2. Rerum Illuſtrium, Matthæo Brumano Ab. Can. Regul. & deinceps Nicomedienſi primum, mox Melphienſi Epiſcopo directa, vbi plura adnotantur de nobilitate gentis Brumanæ. Fratres habuit Chriſtophorum, Tiburtium, Camillum, & Ludouicum, & ſorores Barbaram, & Hortenſiam. Chriſtophorus I. C. & Cauſidicus Collegiatus, ſacris exinde initiatus fuit, Eccleſiæ Diuæ Luciæ Præfectus, morum integritate, Legum cognitione, iudicij acumine, reſponſorum prudentia maxime laudatur. Tiburtius, miles fortiſſimus, qui a Sanctiſſimo Pio V. vocatus fuerat, verum morte correptus, cœptum militare munus perficere non potuit, ingens quidem gloriæ ſpecimen, & laudis auitæ in lucem, & omnium aſpectum protuliſſet. De Camillo, & Ludouico nil memorabile mihi reſultat. Barbara nupta fuit Franciſco Zauæ, quam in 2. Tom. Epiſtol. Familiarium. lib. ſexto, extinctam deflet die 10. Iunij 1572. vt in Epiſtola ad eundem Sigiſmundum, & inter alia habet, Barbaram ſororem veſtram nullo genere modeſtiæ, pudicitiæ, temperantiæ, frugalitatis,

ulli veterum Matronarum cessisse, quæque vel apud Romanos, vel apud exteras nationes claruerit. Hortensia fuit in matrimonium copulata Ioanni Baptistæ Cropello, viro patritio. Cæsarem Brumanum, Apostolicæ Cameræ Clericum, & Abbreuiatorem de Parco Maiori, alijsque titulis refertum, de quo fuit sermo, habuit consobrinum, &c.

SILVESTER COLLICOLA, Italus, ex Oppido Montis Sancti, Spoletanæ Diœcesis. Postquam Philosophiæ vacauit impiger studijs, Medicæ toto pectore facultati incubuit, talisque euasit, vt Vrbani VIII. Pont. Max. munificentiam promeruerit, Taddeoque Collicolæ patruo, de quo infra, in sui met Pontificis Medicum subrogauerit, ac in Romanæ Sapientiæ Cathedra suffecerit, cum hac gratia, vt in dicto Gymnasio nunquam, nec aliquo tempore, nisi arbitrio, & ad suæ voluntatis liberum beneplacitum legere teneretur; & quadringentorum quinquaginta scutorum annuum honorarium illi statutum fuit. Sed Vrbano Pontifice e viuis sublato, Innocentius X. successor, Siluestro, quod aut e suggestu doceret, aut Lecturam dimitteret nunciari iussit. Siluester autem, etsi doctus, eruditus, ac eloquens, ne (vt aiebat) Vrbani mu-

munificentia, & fauore abuteretur, maluit ex professorum albo dispungi, & honorario priuari. Verum enim vero, Cardinalis Francisci Barberini, Vrbani nepotis, magis hac de causa liberalitatem propitiam habuit atque vtilem.

Fuse de Siluestro laudatus Cartharius in laudato Athenæo Romano mſ. Julius Cæsar Benedictus a Guelfalione inscripsit Siluestro Epistolam 3. Libri 3. Epistolarum Medicinalium. Epistolam quoque eidem expolito scripsit carmine Ianus Nicius Erythræus, quæ legitur in Tom. 1 Epistolarum ad Tyrrhenum, Epist. 14. Aegidius Ghezzi æque Siluestro dicauit Opus Pauli Zacchiæ prænotatum De Mali Hipochondriaci. Petrus Seruius pariter eidem nuncupauit Cap. 9. Miscell. Antiquit. Romanar.

SILVIVS ZEFFIRI, Italus, Romanus, ingenua stirpe natus, ingenuisque artibus instructus omnibus, Medicinæ professor exactissimus, siue praxim exquireres, siue theoricam; ob singularem industriam, indefessumque laborem vnice concupitus. Magno in honore, ac nomine vixit Pauli III. Sum. Pont. Medicus, ac sub tanti Pontificis clypeo edidit in lucem librum, cuius epigraphe est.

Sylvij Zephyri, Romani, Philosophi, & Me-

dici

dici Pontificij de Putredine, siue de protrahenda vita libellus. Romæ in Campo Floræ, in Aedibus Antonij Bladi Asulani, mense Nouembri, M. D. XXXVI. in 4.

Ad scribendum librum hunc Siluium impulit quidam Tractatus de Putredine, a quibusdam Patauinis Medicis, & Philosophis compositus, in quo nullum recentiorum Medicorum, in re de putredine, ante ipsos, sine manifestis erroribus, sermonem fecisse iactabant: quapropter dignos eos castigatione putauit Siluius; sua namque sententia, non bene, neque satis perarduam de Putredine quæstionem explicatam cognouit, imo, vt aiebat, opinione magis, quam iudicio huiusmodi rem pertractasse.

Apud Amatum Lusitanum in Centurijs Curationum Medicinalium, Cent. I. Curat. LXXXI. ita legitur, *Zephyrus vir nobilis, & fidelis, & cui ob summas quas habet dotes, Paulus III. Summus Pontifex, Anconam Ciuitatem commendauerat, illum Arcis Præfectum, quem Castellanum vulgo dicimus, constituendo: Is enim frater est, ætate senior Syluij Zephyri Medici docti, & apud Summum Pontificem in maximo habiti honore.*

SIMON A CORDO, Jtalus, Genuensis,

qui

qui diligentis, doctique Medici famam tulit; *felicis recordationis* (scripsit Augustinus Oldoinus in Opere Ms. apud me, sæpe allegato) *apud Romanos, quorum bonæ valetudini admodum dum vitam vixit studuit, adfuitque Nicolao IV. Pont. Max. Medicus, Sacerdosque a Sacello.* Laudem apud posteros consequutus est scribendo Opusculum, cui nomen dedit.

Clavis Sanitatis, in qua simplicia Medicamenta Latina, Græca, & Arabica ordine alphabetico mirifice elucidat. Recognitum, & Notationibus Plinij maxime, ac aliorum in marginibus ornatum, per Georgium de Ferrarijs de Varolengo Montis Ferrati. Venetijs. Apud Octavianum Scotum. 1510. in fol. *Apud Gregorium de Gregorijs*. 1514. in fol.

Contexuit etiam

Expositionem Glossæ marginalis ad Alexandri Tralliani Libros Medicinales. Lugduni. Apud Franciscum Fradin. 1504. in 4. *Papiæ.* 1520. in 8. &

Synonima Medica, quæ per Magistrum Mundinum abbreviata, asseruantur in Bibliotheca Regia Gallica, teste Philippo Labbe in Bibliotheca Mss.

Ex Arabica in Latinam linguam vertit

Tractatus plures in Re Medica, & præser-

tim

tim illum Serapionis, inſcriptum de Simplicibus Medicamentis; adeo quidem docte (aiunt) & eleganter, vt ſi eum tolleres, magnam ſane Medicinæ partem ſuis velut instrumentis priuares.

Authores de Simone tractantes videas apud eundem Oldoinum, in alio tamen Opere, in Athenæo nempe Liguſtico, ſed aduerte, quod vbi legitur Nicolao V. loco Nicolao IV. eſt error impreſſoris.

SIMON PASQVA, Jtalus, Nobilis Genuenſis, Philoſophiæ, Medicinæ, vtriuſque Linguæ callens, Theologiæque cognitione præditus, ciuilique prudentia in primis inſtructus. In Britanniam a Republica Genuenſi, Philippo II. Hiſpaniarum Regi, & Mariæ vxori patriæ nomine gratulatum miſſus. A Pio IV. Pont. Max. cui Medicus inſeruijt, Lunenſis, & Sarzanenſis Epiſcopus renunciatus, eiuſdem Pontificis iuſſu Concilio Tridentino interfuit, ac propter doctrinam, & in Superos pietatem, acerrimamque contra hæreticos inſectationem, inter S. R. E. Cardinales Preſbyteros ab eodem Pio cooptatus anno 1565. poſt paucos vero menſes defunctus, & vt erat vir frugi, ſexaginta aureorum millia in numerata pecunia reliquit. Corpus in Eccleſia

S. Sa-

S. Sabinæ, in patriam tamen transferendum, conditum est cum hac sepulchrali inscriptione.

SIMONI PASQVÆ
VIRO OMNI DOCTRINA
PROBITATE
MORVM SVAVITATE ORNATISSIMO
S.R.E. PRESBYTERO CARDINALI S. SABINÆ.
QVI
ANNVM AGENS LXXII. MENS. X. DIES VII.
AN. SALVTIS MDLXV.
PRIDIE NONAS SEPTEMB.
RELICTO BONIS OMNIBVS
INCREDIBILI SVI DESIDERIO
AD MELIOREM VITAM COMMIGRAVIT.
GENVAM POST ANNVM
CVM MAIORIBVS SVIS
SEPELIENDVS TRANSLATVS.
STEPHANVS FRATER FRATRI GEMINO
FACIENDVM CVRAVIT.
ET OCTAVIANVS PASQVA
REFERENDARIVS APOSTOLICVS
FRATRIS FILIVS MOERENS
P.

Ossa deinde Simonis Genuam translata, maiorum sepulchro in templo S. Mariæ de Pace, apud Minores de Obseruantia extra Genuæ portam, quæ nuncupatur ab Arcu, illata sunt. Stephanus vero germanus frater Sa-

cellum, & Chorum elegantiſſimum; cum marmoreo ſepulchro conſtruxit, eique hanc inſcriptionem affixit.

QVI DORMIVNT IN TERRÆ PVLVERE
EVIGILABVNT.
SIMONI GALEATII F. PASQVA
THEOLOGO ET PHILOSOPHO
ROMANA GRÆCAQVE FACVNDIA
CLARISSIMO
S. R. E. PRESB. CARD. S. SABINÆ
QVI
CVM PRÆCLARE DOMI FORISQVE
DE REPVBLICA MERITVS ESSET
ROMAM A PIO IV. PONT. MAX. ACCITVS
LVNENSIS PRIMVM EPISC. FACTVS
AC POST EGREGIE NAVATAM
DEI ECCLESIÆ
TRIDENTINO IN CONCILIO
OPERAM
IN AMPLISSIMVM ORDINEM
EST COOPTATVS.
VIRO INTEGERRIMO
ET IN SVMMA GRAVITATE
IVCVNDISSIMO
STEPHANVS
FRATER GERMANVS MOERENS
P.
VIXIT ANNOS LXXII. MENSES X. DIES XVII.
OBIIT ROMÆ PRIDIE NONAS SEPTEMB.
M. D. LXV.

Pro

Pro Posteris mss. Simon reliquit

Relationem suæ Legationis Britanniæ.

Instructionem pro Patribus Concilij Tridentini.

De Podagra Opusculum. Extabat in Bibliotheca olim Ducis Vrbini.

Consilium pro Immaculata Virginis Mariæ Conceptione, quo Sanctorum Patrum antiquorum, tum Græcorum, tum Latinorum sententiam in hac re exponit.

Contra Errores Græcorum Opusculum. Asseruabatur olim in Bibliotheca Card. Sirleti.

Plura de Simone habent Ciaconius cum Auctarijs, Tom. 3. nouissimæ impressionis col. 962. Augustinus Oldoinus in Athenæo Romano, ac in Syllabo Scriptorum Ligurum. Ferdinandus Vghellus in Jtalia Sacra, Tom. 1, col. 923. & quotquot de S. R. E. Cardinalibus tractarunt.

Inter huius familiæ decora memoratur, ceteris omissis, Octauianus Pasqua, nostri Simonis Cardinalis ex fratre nepos, sub Pio V. ac Gregorio XIII. vtriusque Signaturæ Referendarius, mox Episcopus Hieracensis, eruditissimus vir, venerandæque antiquitatis diligens perscrutator, qui Episcoporum præde-

cessorum, summo studio expiscatus est memorias, eorundemque Catalogum concinnauit. Contexuit etiam seriem Rhegiensium Archiepiscoporum cum Elogijs, aliaque scripsisse fertur; quem laudibus exornant laudati Oldoinus, & Vghellus, ille in Athenæo Ligustico, iste in Jtaliæ Sacræ Tom.9. col.552. Neque prætermittendus Julius Pasqua, nobilitatis tum suæ, cum aliorum studiosissimus, qui Tractatum de Familijs Patritijs Genuensibus, necnon Monumenta Comitum Lauaniæ perbelle scripsit, ex eodem Augustino Oldoino in Syllabo Scriptorum Ligurum.

SIMON TEBALDI, Jtalus, Nobilis Romanus, Medicinæ, ac Philosophiæ suo tempore Doctor fulgentissimus, aliarumque bonarum artium disciplina, & virtutum multarum ornamentis decoratus, Summorumque Pontificum Nicolai V. & Calixti III. Medicus summus. Huius Simonis frater eluxit Jacobus Tebaldi, inter S. R. E. Cardinales adlectus. De hac familia pessime, modulo consueto, locutus est mendacissimus Garimbertus, in volumine inscripto La Prima Parte delle Vite, ouero Fatti Memorabili d' alcuni Papi, e di tutti i Cardinali passati, pag. 239.

336. Tamen Garimberto minime credendum, nam est scriptor dubiæ fidei, seu nullius, qui Pontifices, & Cardinales sæpe iniuste maledictis onerat, quapropter sui momoscopus æui nuncupatur. Sequentia, ad rem, sunt verba, quæ in Opere Ciaconiano Vitarum Pontificum, & Cardinalium, Tom. 2. postremæ editionis, col. 994. leguntur. *Iacobus Thebaldus, alias Theobaldus, ciuis Romanus, oriundus Oppido Collis Scipionis in Vmbria, filius fuit Venturæ, & Marci Thebaldi, qui iacet Romæ in Templo S. Mariæ ad Martyres, cum hac sepulcrali inscriptione.*

HIC IACET MARCVS DE THEBALDIS
GENITOR D. CARDINALIS S. ANASTASIÆ
AC D. SIMONIS
ALMÆ VRBIS CANCELLARII PRIMI.
OBIIT AN. DO. MCCCCXIV.
IN DIE S. LVCIÆ.

In fratrem habuit Simonem, clarum illius æui Philosophum, ac Medicum Nicolai V. & Callisti III. Hieronymus Garimbertus, Iacobum Cardinalem Thebaldum ex plebeia familia; Ludouicus vero Iacobillus in Vitis Sanctorum Vmbriæ, e Dominis Collis Scipionis familiæ Rapazzona na-

natum volunt; nos tamen cum Cardinali Papiensi, Gobellino, Aubery, & alijs, Iacobum hunc Thebaldum Cardinalem S. Anastasiæ, nobilem Romanum diximus, & quidem recte, contra Garimbertum; nam Iacobum Thebaldum auum paternum Iacobi huiusce Cardinalis, Ciuem Romanum de Regione Triuij, mensibus Aprilis, Maij, & Iunij an. 1425. Comestabuli illius Regionis munere functum fuisse constat ex monumentis antiquis, & ex Registris Martini V. quod munus non nisi nobilibus Romanis committebatur, & quidem si nobili progenie natus non fuisset Iacobus Cardinalis, non bene sepulcralis inscriptio a carmine illo initium duceret.

Qui fuit Vrbis honos generosa prole Thebalda.

Non enim generosa dicitur progenies illa, quæ natales suos adhuc inter plebeios respicit; neque tam cito Thebaldi arctam cognationem contraxissent cum familijs, generis claritudine in Vrbe illustribus, videlicet, cum Crescentia, Capisucca, Astalla, de Valle, Cæsarina, & Capiteferrea, si obscuri generis homo, vt scripsit Garimbertus, alioquin obtrectator, Iacobus Cardinalis Thebaldus fuisset, qui Iuris Ciuilis Doctor, Episcopus Montis Feretri, quare cognominatus Feretranus, benignitate insignis, & semper bonorum

consiliorum sectator; Spoletano Præsidatui, hinc Perusinæ Vrbi, Romanorum Pontificum iussu præfuit. Mox Presbyteris Cardinalibus titulo S. Anastasiæ adscriptus est a Callisto III. a quo & Archiepiscopatum Neapolitanum post purpuram obtinuit, vt habetur in libris consistorialibus Vaticanæ Bibliothecæ &c. Obijt Romæ die tertia, seu quarta mensis Septembris, anno 1466. hora decima sexta, & iacet sepultus in Aede S. Mariæ super Mineruam sub lapide his versibus exarato, & ab authore Nomenclatoris S. R. Ecclesiæ Cardinalium desumptis.

Qui fuit Vrbis honos generosa prole Thebaldus,
Frigida marmoreo Iacobus tenet ossa sepulchro.
Cæsareas norat leges, Montisque Feretri
Præsul erat, nullique fide, & pietate secundus.
Pauperiem tollebat humo, clarisque fauebat
Ingenijs, iustique pater, moderator & æqui,
Cuius virtutem admirans, animumque pudicum
Cardineo Diuus decorauit honore Calistus.
QVI OBIIT ANNO CHRISTI
M. CD. LXVI.
DIE QVARTA MEN. SEPTEMBRIS
HORA DECIMA SEXTA.

In Opere Equitis Bartholomæi a Puteo Veronensis, prænotato Ruolo Generale de' Caua-

ualieri Gerosolimitani della Ven: Lingua d'Jtalia, pag. 13. mentio facta est Fratris Antonij Tebaldi Romani, Equitis S. Io: Baptistæ Hierosolymitani, an. 1446.

HADDÆVS COLLICOLA, Jtalus, e Monte Sancto, Spoletanæ Diœcesis. Priusquam Medicinæ facultatem attingeret, vtrique Iuri operam nauauit. Legalibus studijs mox derelictis, Medicinæ omnibus vacauit horis, nec sine felici admodum euentu; sui etenim seculi maximus Medicus, bonis omnibus, doctisque carus, Vrbani VIII. Pont. Max. Archiater emicans, Pontificis æque munificentiam expertus est, Vaticanæ Basilicæ Canonicus renunciatus, ecclesiasticisque reditibus alijs auctus permultis, ac in Romana Academia, Suggestu cohonestatus. In morbum satis molestum denique incidit, contractum, vt ipse aiebat, quod annis tot, pluribus diei, noctisque horis, ante Papam pedibus stetisset, ex quo obijt.

Eleganti calamo laudatur Thaddæus ab Equite Petro Francisco Paoli in suis Carmini-

bus Varijs, pag. mihi 223. A Carolo Carthario in Athenæo Romano mſ. A Joanne Benedicto Sinibaldi in Epiſtola nuncupatoria libri 5. Geneanthropeiæ. A Petro Caſtello in Opere de Abuſu Phlebotomiæ, pag. 16. Petrus Seruius, Thaddæo inſcripſit Inſtitutionum, quibus tyrones ad Medicinam informantur, Librum 3.

THADDÆVS FLORENTINVS, Medicus doctiſſimus, & ſummopere in pretio habitus, de quo ſcribit eruditus meus amicus Joannes Cinelli, in Hiſtoria mſ. Scriptorum Florentinorum, *Taddeo Fiorentino nacque d'oſcuri parenti, e viſſe fino in 30. anni ſonnacchioſo, e pigro, campando di viliſſimi eſercizi. Suegliatoſi dipoi cominciò ad apparar i primi elementi delle Lettere, & andato a Bologna ſtudiò Filoſofia, e Medicina, e diuenuto Lettor di quello Studio, e Medico celebre era chiamato per tutta Italia con ſalario di 50. Fiorini d'oro il giorno. Chiamato dal Papa volſe 200. Fiorini d'oro il dì, e guarito il Pontefice gli dono dieci mila Fiorini d'oro, quali tutti Taddeo eſſendo di buona vita ſpeſe in Chieſe, e Spedali in Bologna oue morì d'80. anni nel* 1303. Audi vero Joannem quoque Nicolaum Paſchali Alidoſium in Vol.

cuius epigraphe, Li Dottori Foreſtieri, che in Bologna hanno letto Teologia, Filoſofia, Medicina &c. pag. 77. *Taddeo d'Alderotto da Fiorenza, del 1265. detto il Bologna, perche vi abitò ſin' alla morte, che fù del 1299. Teſtò l'anno auanti. Fu Medico di Papa Onorio IV. in vna ſua malatia, e ſino che durò detta malatia gli diede cento Fiorini il giorno, e come fu guarito glie ne donò dieci mila.* Joannes Andreas Quenſtedt, in Dialogo de Patrijs Jlluſtrium Doctrina, & Scriptis Virorum, pag. 312. ita ſcribit. *Thaddæus de Florentia, qui omnium primus inter Latinos ſubtilioris Philoſophiæ notitiam cum artis Medicæ profeſſione coniunxit, & præterea ipſemet Medicinam feliciſſime & cum incredibili lucro fecit.* Alij dixerunt, quod auaritiæ magis, quam Medicinæ operam daret: alijque aiunt, peſſime omnium Medicorum audiebat Thaddæus auaritiæ nomine.

De eo inſuper Andreas Tiraquellus in Nomenclatura Medicorum, pag. mihi 146. Author Vitarum Pontificum, & Cardinalium, Tom. 2. nouiſſimæ editionis, in vita Honorij IV. col. 247. Joannes Tarcagnota, Hiſtorie del Mondo, par. 4. lib. quinquageſimo quin-

to, pag. mihi 153. Jacobus Philippus Bergomensis, Cronic. lib. 13. pag. mihi 320. a tergo, & alij permulti. Scripsit Thaddæus ex Joan. Anton. Vander Linden.

Expositiones in arduum Aphorismorum Hippocratis volumen. In diuinum Prognosticorum Hippocratis librum. In præclarum Regiminis acutorum Hippocratis Opus. In subtilissimum Ioannitij Isagogarum libellum. Ioan. Bapt. Nicollini Salodiensis opera in lucem emissas. Venetijs. Apud Luc. Antonium Iuntam. 1527. in fol.

In Cl. Galeni Artem Paruam Commentaria Neapoli. 1522. in fol.

THOMAS CADIMVSTVS, Belga, Leodiensis. Post absolutum domi humaniorum studiorum cursum, Louanij Philosophiæ, Medicinæque annos plures operam (segnitiem fugiens) dedit. Doctoris obtenta laurea, Romam venit, & inter vtilissimos, doctissimosque Medicinæ professores locum assecutus fuit. Extitit Secretarius Apostolicus, Medicusque Pauli III. Sum. Pont. vt exploratum habeo ex sepulchro, ac memoria incisa Romæ in Ecclesia S. Mariæ de Populo ad Portam Flaminiam, relata a Gaspare Aluero in Opere, Roma in ogni stato, Parte Seconda, pag. 20. En tenor.

THOMÆ CADIMVSTO
SECRETARIO APOSTOLICO
PAVLI III. PONT. MAX. MEDICO
VIRTVTE PROBITATE ET MORIBVS
INTEGERRIMO.
IOANNES BAPTISTA CADIMVSTVS B. M.
VIXIT AN. LXIV. ET MENSES IV.
OBIIT QVARTO IDVS FEB.
M. D. XLVIIII.

TIBERIVS PALELLA, Jtalus, Sabinus, Artium, & Medicinæ Doctor, qui omni conatu maiori studijs incumbens, eo peruenit, vt ne dum theoricus, sed practicus eximius euaserit. Præstabat plantarum notitia, eratque optimis, atque doctissimis viris apprime deditus, & quotquot sua ætate virtutis, & eruditionis famam habebant vsu, amicitiaque comprehenderat. In libro Statutorum Medicorum Collegij Almæ Vrbis, pag. mihi 107. dicitur Pauli III. Pont. Max. Medicus. Medicus plane integer vitæ, pauperum iuxta ac diuitum salutis in primis amans, minimeque appetens alieni, æquitatisque iugiter diligentissimus cultor.

VI-

ICTORIVS MEROLLI, Protonotarius Apoſtolicus, Pauli V. Sum. Pont. Medicus, a Proſpero Martiano, ſupremus nuncupatus Medicinæ arbiter, in opuſculo, prænotato Breuis Annotatio ſuper Expoſitionem Aphoriſmi Concocta Medicari Marſilij Cagnati &c. Eidemque dicauit Proſper librum, cuius titulus in Hippocratis Aphoriſmum 22. Sectionis primæ Expoſitio &c. Philoſophiæ quidem, ac Medicinæ animum ita Victorius applicuit, vt præſtantiſſimum ſibi nomen vindicauerit, non ſolum ob ſcientiarum cumulum, ſed etiam ob vitæ integritatem, & in pertractandis negocijs dexteritatem maximam. Omnino Pontifici, Romanæque Aulæ ſe amabilem reddidit, redditque ſe dignum conſecutis muneribus, & præconijs.

VINCENTIVS ALSARIVS CRVCIVS, Jtalus, Ligur, quem Roma in Ciuem ſuum adſciuit, & Gregorius XV. Pont. Max. in Medicum; merito ſane, rei Medicæ etenim ac Philoſophiæ ſcientiſſimus erat. Medicinam publice, & laudabiliter, præſertim in Roma-

no Archigymnasio viginti, & amplius annis, mira facundia, eruditioneque docuit, atque in quibuscunque morborum generibus medendis, sanandisque, omni solertia, ac diligentia cum omnibus vtebatur. Semper in ore habebat (eximia namque in eo pietas elucebat) in primis memores esse Medicos oportere, cum primum dignitatem Doctoris adepti sunt, pauperum curam se gratis habituros iureiurando pollicitos fuisse: quamobrem egestate æque ac ægritudine pressos exquirens, sine vlla mercede curabat, imo pecuniam illis distribuebat; omniumque ordinum Medicos passim ad hoc peragendum, non tantum exemplo, quam acri, ac vehementi oratione incitabat. Iure itaque Vincentium commendatum legi hisce verbis, *Tu de omnibus Vincenti optime meritus es, tu opem indigentibus, salutemque tulisti*: Commendant insuper tantum virum Leo Allatius in Apibus Vrbanis, & Augustinus Oldoinus in Athenæo Ligustico, & alij apud eosdem. Scripsit, ediditque.

Opus de Inuidia, & Fascino Veterum. Lucæ.

Ephemeridum, hoc est diuturnarum obseruationum libros duos. Bononiæ.

De

De Epilepsia, seu Comitiali Morbo Lectiones Bononienses lib. 3. Venetijs. 1603. Apud Danielem Zannettum. in 4.

Consilium de Asthmate pro Bonifacio Cardinali Caietano.

Disputationem de Melonibus Hieronymi Rubei Rauennatis, cum Epistolis quibusdam eiusdem Vincentij, & aliorum, ad Cardinalem Gypsium. Venetijs.

Consilium de varijs Symptomatibus in Principibus illustrissimis, ad Hieronymum Mercurialem. Venetijs.

De Verme admirando per nares egresso Commentariolum. Rauennæ. 1610. Apud heredes Petri Ioannelli in 4.

De Sugillatione, quam Greci ὑπώπια*, idest sub oculis vocant.*

Consilium de Catarrho. Rauennæ.

Dissertationem de Salis, ac Salitorum vsu in febribus.

Præfationem de Medicinæ Practicæ Laudibus. Romæ.

Præfationem in Romano Gymnasio habitam die septima Nouemb. 1612.

De Morbis Capitis frequentioribus, hoc est de Catarrho, Phrenitide, Letargho, Epilepsia lib. 7. In-

Inserta est Disputatio de Liquore Calcanthi, seu Vitrioli, eiusque abusu in febrium, & morborum calidorum curatione. Romæ. Apud Facciottum 1617. in 4.

De Quæsitis per Epistolam in Arte Medica Centurias. Venetijs. Apud Iunctas. 1622. in fol.

De Morbis Pectoris frequentioribus, Hemophtysi, Phtysi, Asthmate, Peripneumonia, Pleuritide, lib. 3. Editus vero est primus tantum Romæ, apud Facciottum.

Disputationem Generalem ad Historiam Fœtus nonimestris quidem, & organici, sed emortui, ac paruæ adeo molis, vt vix quadrimestris fuerit æstimatus. Romæ. Typis Gulielmi Facciotti. 1627. in 4.

Consultationem Medicam pro nobili adolescentulo, surditate secundum alteram aurem, subsurditie, & obauditione ex tinnitu secundum oppositam, nempe sinistram laborante. Romæ. Apud Facciottum. 1629. in 4.

Consilium Prophylacticum a lue pestifera grassante, pro Principe Francisco Columna. Romæ. Apud Facciottum. 1631. in 4.

Vesuuium Ardentem, siue Exercitationem Medico-physicam ad πυρωρυξίαν, idest motum & in-

cen-

cendium Vesuuij Montis in Campania 16. Mensis Decemb. 1631. lib: 2. Romæ. Apud Facciottum. 1632. in 4.

Prouidenza Metodica per preseruarsi dall' imminente peste, Discorso Pratico, oue sono Rimedij preseruatiui, e curatiui ancora, cauati col mezzo di Scopi Metodici dalla Cirugia, Farmacia, e Dieta, per comune intelligenza di tutti in lingua volgare. In Roma. App. Paolo Masotti. 1630. in 4.

Reliquit in obitu mss. partim incohata, partim non dum perpolita infrascripta Opera.

Consultationum Variarum Tom. 1.

Ad Lucretij libros de Natura Commentarium Iatro-Physicum.

In Hippocraticam faciem Commentarium Iatro-physio-gnomonicum.

Librum Apologeticum, in quo Author cunctis penitus omissis dicterijs, ac lædorijs, quæ de aliorum fama detrahant, se tantummodo, suaque modestissime tuetur, & expiat, tam in re medica, quam extra.

De Morbis Ventris. Opus, quod promittebat in Literis præmissis Libro De Hemophtysi.

VRSVS, Nicolai I. Sum. Pont. Medicus

&

& domesticus, S.R.E. etiam Subdiaconus. Constat hoc mihi ex peruetusto ms. in Bibliotheca Vaticana, numero 5696. fol. 184. a me lustrato, cuius author est Anastasius Abbas, & inscribitur his verbis. *Vrso Ven. Subdiacono S.R.E. seu Medico, & Domestico Domini Nostri Papæ Nicolai, Anastasius exiguus Abbas Monasterij S. Dei Genitricis Mariæ Virg. siti Transtiberim, vbi olim circa Domini Natiuitatem Fons Olei fluxit. &c.* Memoraturque a Florauante Martinello in Opere, Roma ex Ethnica Sacra, pag. mihi 414. nec aliam de antiquissimo hoc Medico cognitionem assequutus sum.

LAVS DEO, BEATÆQVE MARIÆ VIRGINI, AC DIVO STEPHANO PONT. ET MART.

Si nobis denegatur diu viuere, saltem aliquid relinquamus, quo nos vixisse testemur.

IN-

INDEX ALPHABETICVS COGNOMINVM ARCHIATRORVM PONTIFICVM.

FINIS.